

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Хто є хто:
представляємо голів
комітетів Верховної Ради

Петро ЦИБЕНКО:
«Законотворчий
процес — як птах
із двома крилами»

► СТОР. 6

Парламентська газета —
абітурієнту

Пробні тестові
завдання від «Генези»
максимально
наближені
до «бойових»

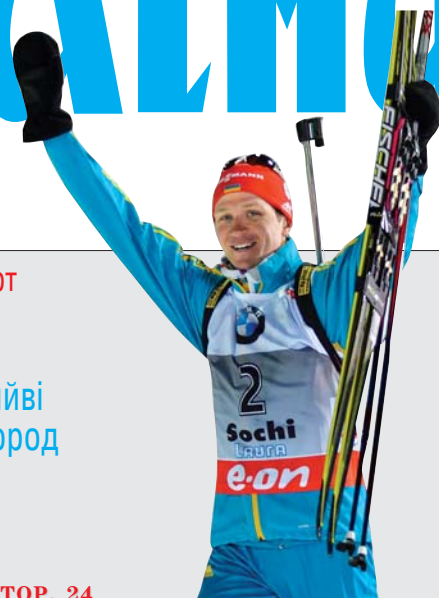
► СТОР. 18—22

Спорт

У саяві
нагород

► СТОР. 24

№ 46 (5546)

ВІВТОРОК, 12 БЕРЕЗНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Відзначили
199-ту річницю
з дня народження
Тараса Шевченка

Прем'єр-міністр Микола Азаров та керівник апарату Верховної Ради Валентин Зайчук взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку з нагоди 199-ї річниці від дня народження поета. У церемонії також взяли участь урядовці, представники київської влади, громадські та культурні діячі.

► СТОР. 4

За «перебір»
електроенергії
штрафуватимуть

У Чернівцях на Калинівському ринку встановлять спеціальні автомати, що вимикатимуть електроенергію у разі перевищення норми. Якщо електрики використають понад ліміт, який вказано у договорі, підприємці сплачуватимуть різницю за подвійним тарифом. Керівництво мотивує своє рішення тим, що умови договору часто порушують і використовують більше вказаної у договорі кількості електроенергії. Це призводить до перевищення ліміту, що його комунальне підприємство оплачує за подвійним тарифом з власної кишені. Окрім того порушення максимальної потужності призводить до перенавантаження, а відповідно — й аварійних ситуацій в електромережі. І саме це стає причиною відключень електроенергії в зимовий період, інформує наш власкор Сергій СУЛИМА.

Соціальний
хліб зникне
із прилавків?
Пекарі
звинувачують
Аграрний фонд
у невиділенні
обіцяного зерна

Про значне зменшення обсягів виробництва соціальних сортів хліба заявив холдинг «Золотий урожай», який займає переважну частину цього ринку в Донецькій області. За словами директора компанії Ігоря Налбантова, причиною стало невиконання договору на постачання зерна із Аграрного фонду для виробництва інтервенційного борошна, із якого і мав виготовлятися соціальний хліб.

► СТОР. 15

Реформа має наблизити судову систему до людини

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Рибак узяв участь в урочистому засіданні з нагоди 90-річчя Верховного Суду України. Виступаючи перед суддями, глава парламенту наголосив на необхідності якісно нового рівня взаємодії парламенту з Верховним Судом для послідовного

втілення в життя прогресивних перетворень під час здійснення судової реформи та запровадження загальновизнаних міжнародних демократичних стандартів у сфері вітчизняного правосуддя.

► СТОР. 2

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

події

Погода затримає посівну

Уже тепер видно, що роботи на полях Хмельниччини розпочнуться дещо пізніше, ніж зазвичай. Як стверджують фахівці Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції, волога від талих снігів уже пішла глибоко в ґрунт і змила поживні речовини з родючого шару більш як на півметра. А це означає, що як для озимих рослин, так і для ярих сходів потрібне буде масове підживлення комплексними добривами.

З останніми поки що є певні проблеми. Бо чимало грошей господарства вже витратили на закупівлю азотних добрив, якими, за звітами районних управлінь агропромислового розвитку, запаслися навіть із надлишком. Зате добрив, які б забезпечили подальший активний ріст і розвиток рослин, поки що бракує. У даному випадку затяжна зима має спрацювати на користь господарників, адже вони ще матимуть час, щоб закупити необхідну кількість хімікатів, інформує наш власкор Ірина КОЗАК.

Без світла через негоду

У Запорізькій області 22 населених пункти опинилися без світла. Сталося все в ніч на неділю, коли сильний вітер і дощ призвели до аварійного відключення ліній електропередач. Узагалі-то останніми днями на Запоріжжі щоночі ллє як із відра. Звичайно, агровиробники тому тільки раді, адже майже місяць — після відомого снігопаду, який на добу фактично паралізував усі тутешні дороги, жодних опадів не спостерігалось. А порівняно теплий вітер і сонце потроху підсушують ґрунти. Які, нагадаємо, значно постраждали торік через відсутність опадів. Цьогоріч з цим усе гаразд. Але степові вітри додають роботи енергетикам. Зокрема, останні вихідні вони провели в аварійних виїздах, і станом на понеділок (попри, знову ж таки, дощову ніч) із усіма поривами на лініях упоралися, повідомляє наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

КОРОТКО

■ Відповідно до досліджень зразків матеріалів хворих на грип українців, проведених протягом минулого тижня вірусологічними лабораторіями, виявлено 97 позитивних зразків на «свинячий грип» (типу А (H1) pdm09), повідомляють у Центрі грипу Державної СЕС.

■ Через снігопади на Львівщині вчора склалася напружена ситуація на автомобільних дорогах, особливо на гірському перевалі на кордоні із Закарпатською областю, поінформував наш власкор Богдан КУШНІР.

■ У Рівненському обласному краєзнавчому музеї відкрилася виставка «Весняний шепіт листя...», на якій експонуються картини рівненських художників, передає наш власкор Олександра ЮРКОВА.

23—24 листопада у Києві відбудеться конференція Європейської федерації журналістів (УНІАН)

Реформа має наблизити судову систему до людини

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

В. Рибак зазначив, що критерієм кожної успішної реформи є її відповідність суспільним потребам, і висловив думку, що сучасний етап судово-правової реформи вимагає глибокого осмислення реальної ефективності системи судоустрою, створення умов для формування професійного суддівського корпусу, здійснення суддівського самоврядування, ґрунтового матеріального та соціального забезпечення суддів. На думку В. Рибак, було б доцільно, зокрема, проаналізувати наслідки перетворення Академії суддів на Національну школу суддів України, а також необхідність запровадження повного циклу виявлення здатності претендентів виконувати повноваження судді. Зокрема, це стосується й суддів, які претендують на призначення Верховною Радою України на посади професійних суддів безстроково.

Голова Верховної Ради привітав із 90-річчям усіх діючих суддів та суддів у відставці, працівників апарату Верховного Суду України і побажав їм міцного здоров'я, добра і благополуччя, подальшої плідної праці в ім'я законності, справедливості, гуманізму, захисту прав та свобод людини і висловив переконання, що спільні зусилля з реформування судової системи принесуть свої плоди.

Виступ Голови Верховної Ради України Володимира РИБАКА на врочистому засіданні з нагоди 90-річчя Верховного Суду України (11 березня 2013 року)

Від імені Верховної Ради України щиро вітаю Вас з 90-річчям Верховного Суду України. Створення Верховного Суду в березні 1923 року поклало початок становленню та розвитку всієї судової системи України на чолі з її вищим органом.

Це була справді історична подія державотворчого масштабу. Вона поклала край існуванню революційних трибуналів, які право та законність підміняли лозунгами революційного правосуддя та політичної доцільності.

У ті непрості часи Верховному Суду України довелося закластати правовий фундамент усієї судової системи нашої держави — інститут виборних народних суддів, утвердження принципу законності, введення процесуального розгляду доказів у судочинстві, застосування права при вирішенні судових спорів.

Попри всі політичні катаклізми саме зусиллями суддів Верховного Суду в Україні було створено систему єдиної законності та єдиної судової практики, які становлять базові принципи судової правової політики. Ця еволюція проходила

на тлі вкрай складних та драматичних етапів в житті України. Як не згадати, наприклад, перший і єдиний у радянські часи Адміністративний кодекс, розроблений наприкінці 1920-х років саме в Україні за участю суддів Верховного Суду. На жаль, він залишився лише історичною пам'яткою українського законодавства.

Проголошення державного суверенітету України відкривало принципово нові та широкі можливості для створення сучасної судової системи. Уже у 1992 році Верховна Рада України прийняла Концепцію судово-правової реформи та Закон «Про статус суддів».

За безпосередньої участі Верховного Суду прогресивна реформа знайшла відображення в нових засадах судочинства в Україні, коли держава твердо стала на шлях демократичного розвитку.

Закономірно, що у 1996 році нова Конституція України закріпила демократичні зміни в організації судової влади, зокрема, принцип верховенства права, гарантії незалежності та недоторканості суддів, а також визначення статусу Вер-

ховного Суду України як найвищого судового органу в системі судів загальної юрисдикції.

Сьогодні є всі підстави стверджувати, що конституційна модель судоустрою України в основному виправдала себе. Втім, ми всі добре розуміємо, що про завершення судової реформи говорити зарано.

Сучасний етап судово-правової реформи вимагає глибокого осмислення реальної ефективності системи судоустрою, створення умов для формування професійного суддівського корпусу, здійснення суддівського самоврядування, ґрунтового матеріального та соціального забезпечення суддів. На мій погляд, було б доцільно, зокрема, проаналізувати наслідки перетворення Академії суддів на Національну школу суддів України, а також необхідність запровадження повного циклу виявлення здатності претендентів виконувати повноваження судді. Це стосується в тому числі й суддів, які претендують на призначення Верховною Радою України на посади професійних суддів безстроково.

У цьому контексті на часі проблема якісно но-

вого рівня взаємодії парламенту з Верховним Судом України для послідовного втілення в життя прогресивних перетворень під час здійснення судової реформи та запровадження загальноєвропейських міжнародних демократичних стандартів у сфері вітчизняного правосуддя.

Критерієм кожної успішної реформи завжди є її відповідність суспільним потребам. Тому разом з Верховним Судом ми повинні вдосконалити кримінальне, цивільне і господарське процесуальне законодавство, враховуючи особливості професії судді. Парламенту та Верховному Суду слід спільними зусиллями вдосконалити механізм кваліфікаційного відбору претендентів і призначення суддів безстроково, забезпечити юридичні гарантії об'єктивного відправлення правосуддя за участю ефективної адвокатури, створити умови впровадження для громадян закону про безплатну правову допомогу. Ключовою залишається спільна мета — максимально наблизити судову систему до людини, верховенства її прав і свобод, забезпечити максимальну відкритість судів і доступ

Грамоту Верховної Ради України з рук Голови Верховної Ради України Володимира Рибак отримує Голова Верховного Суду України Петро Пилипчук.

до справедливого правосуддя кожному громадянину.

У цьому політико-правовому процесі Верховний Суд є вищим національним інститутом судової системи, від якого прямо залежить остаточність судових рішень, єдина судова позиція у правозастосуванні, рішуче подолання помилок судами нижчих інстанцій. Верховний Суд має бути гарантом реалізації верховенства права в судовій системі, надійного захисту і відновлення порушених прав громадян і юридичних осіб.

Особливо хочу підкреслити, що новий етап судової реформи безпосередньо пов'язаний зі змінами Основного Закону України та роботою Конституційної Асамблеї, у складі якої функціонує Комісія з питань правосуддя.

У цій важливій справі ми також сподіваємося на подальшу плідну співпрацю парламенту і Верховного Суду України. Відзначу ще одну важливу обставину. Прийшов час поставити питання

про включення Верховного Суду України до переліку суб'єктів права на законодавчу ініціативу при внесенні змін до Конституції України. Таке право Верховного Суду існувало до 1996 року. Адаже практика свідчить, що сегмент діяльності суддів у законодавстві дуже широкий, а ініціативи Верховного Суду України щодо модернізації правової системи і конкретних законів як ніколи будуть корисні для єдиного законодавчого органу.

Шановні учасники урочистого зібрання!

Новітня історія України переконливо підтверджує, що Верховний Суд України завжди був і залишається основним гарантом правового порядку в державі.

Відзначаючи особливу роль Верховного Суду в якісних змінах української судової системи, важливо модернізувати і його статус. Насамперед це стосується розширення доступу до правосуддя, забезпечення максимальної відкритості в діяльності судів, адже від того, як країна використовує внутрішні можливості щодо реалізації конституційного права громадян на судовий захист, залежать утвердження принципу верховенства права і справедливості, становлення України як демократичної правової держави та зміцнення її міжнародних гуманітарних позицій.

Користуючись нагодою, висловлюю щиро вдячність представникам міжнародних організацій в Україні за їх значний внесок в розвиток судової системи.

Упевнений, наші спільні зусилля з реформування судової системи принесуть свої плоди.

Завершуючи свій виступ, ще раз поздоровляю з 90-річчям Верховного Суду України всіх діючих суддів та суддів у відставці, працівників апарату Верховного Суду України.

Бажаю вам міцного здоров'я, добра і благополуччя, подальшої плідної праці в ім'я законності, справедливості, гуманізму, захисту прав та свобод людини.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Колишні і чинні судді Верховного Суду України.

Професіоналізм поєднується з душевністю

Напередодні Міжнародного жіночого дня 8 березня Голова Верховної Ради України Володимир Рибак та Перший заступник Голови Верховної Ради Ігор Калетнік привітали жінок-народних депутатів України та побажали їм успіхів у законотворчій роботі на благо держави та щастя в особистому житті.

Володимир Рибак привітав жінок-журналістів, акредитованих при парламенті, зі святом 8 Березня. Звертаю-

чись до журналістів, глава парламенту подякував їм за роботу, зазначивши, що їхній талант, досвід, професіона-

лізм, об'єктивність та громадянська позиція поєднуються з душевністю, ніжністю та відповідальністю.

Володимир Рибак наголосив, що 8 Березня — свято не лише для жінок. За його словами, родина традиційно тримаєть-

ся на плечах жінки, яка є берегинею сімейного вогнища. При цьому він висловив переконання у потребі розширення присутності жінок у владі та наголосив на необхідності спільної роботи задля розбудови України як європейської держави.

Керівник парламенту побажав присутнім злагоди у родинях, добра, здоров'я.

Перший заступник Голови Верховної Ради Ігор Калетнік привітав жінок з 8 Березня!

«Бажаю від широкого серця весни в душі, тепла та затишку в оселі, гармонії, щастя та любові! Нехай Ваша посмішка радує ваших близьких, друзів, колег.

У серцях мільйонів чоловіків — найніжніші почуття до Вас, зачарованість та відданість Вам.

Любимо вас, шануємо і дякуємо вам — нашим матерям, нашим дружинам, коханим, нашим донькам — усім найважливішим жінкам у нашому житті», — йдеться у привітанні.

Самостійність місцевих громад — запорука сильної держави

Заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський направив для обговорення головам обласних та районних держадміністрацій проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу (щодо обслуговування місцевих бюджетів за доходами і видатками, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, та доходами і видатками спеціального фонду) (№2283). Документ зареєстровано ним спільно з народними депутатами із фракції ВО «Свобода» Юрієм Михальчишиним та Андрієм Ілєнком.

Р. Кошулинський нагадав: нещодавно він запропонував обласним та міським радам розпочати спільну роботу над розробкою проектів законів, спрямованих на розв'язання актуальних проблем українського суспільства. На думку парламентарія, постійне спілкування з місцевою громадою є «необхідною передумовою створення ефективних законів».

Він розповів, що напратив на розгляд представникам громад свій проект закону щодо врегулювання питань роздрібної торгівлі алкогольними напоями, пивом та тютюновими виробами і вже почав отри-

мувати побажання і пропозиції від органів місцевого самоврядування стосовно вдосконалення згаданого документа.

Окреслюючи суть законопроекту, запропонованого до обговорення цього разу, Р. Кошулинський нагадав, що у 1997 році Україна ратифікувала Європейську хартію місцевого самоврядування, чим взяла на себе зобов'язання надати громадам реальні економічні механізми розв'язання місцевих проблем.

Водночас народний обранець констатував, що ключовими проблемами розвитку місцевого самоврядування нині є недостатність прибутко-

вої бази та неможливість місцевих бюджетів у повному обсязі фінансувати виконання своїх повноважень. Політик підкреслив, що останнім часом ситуацію ускладнила неспроможність Державної казначейської служби системно і вчасно обслуговувати видатки місцевих бюджетів. «Як наслідок — проблеми територіальних громад залишаються без вирішення навіть за наявності достатніх фінансових ресурсів на рахунках», — підсумував він.

Р. Кошулинський повідомив, що запропонований ним законопроект передбачає встановлення меж фінансової самостійності в частині доходів і видатків, що не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів та власних надходжень. За його словами, проект надає можливість місцевим радам самостійно визначати державну фінансову установу, через яку здійсню-

ДОСЛІВНО

Заступник Голови Верховної Ради Р. КОШУЛИНСЬКИЙ:
«Уряд повинен розробити чіткий порядок обслуговування місцевих бюджетів за доходами і видатками в державних банках. Це скоординує, спростить і поставить на більш справедливую основу взаємини органів Державної казначейської служби України, державних банків, місцевих фінансових органів та бюджетних установ в частині контролю за витратами коштів та зарахуванням доходів місцевих бюджетів».

ватиметься обслуговування місцевих бюджетів. Також дає змогу місцевим радам отримати додаткові джерела наповнення бюджетів в разі ухвалення ними рішення здійснювати обслуговування місцевих бюджетів у державних банках, де їм будуть нараховувати відсотки за залишками коштів на рахунках.

Р. Кошулинський попросив голів місцевих органів влади розглянути запропонований проект закону на відповідність розвитку місцевого самоврядування як чинника самостійності територіальної громади та внести свої пропозиції.

Прес-служба заступника Голови Верховної Ради.

Завдання — покращити життя

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Народний депутат Владислав Атрошенко взяв участь у загальних зборах багатьох громад свого округу, аби знати нагальні проблеми села та його мешканців. А їм, району, потрібна робота, нормальні дороги, вуличне освітлення, водопостачання, відремонтвані клуби, ФАПи, школи, поповнення книжкового фонду бібліотек, дитячі майданчики та інші.

В. Атрошенко зазначив, що ніколи не стоятиме осторонь проблем села та людей і сприятиме їх вирішенню й на найвищому законодавчому рівні.

— Сьогодні село переживає глибоку демографічну кризу, що є наслідком комплексу питань, які необхідно

вирішувати. Моє завдання — не тільки публічно заявити про проблеми і про те, що держава не може надалі займати таку позицію, а діяльністю парламен-

тарія покращити життя сільського населення, — наголосив політик.

На зборах громади у селі Редьківка мешканці звернулися до депутата з проханням придбання

дитячого майданчика та костюмів для хору.

У селі Кувечичі також мешканці розповідали про свої проблеми, найбільшою є водопостачання. Парламен-

тарій пообіцяв свою допомогу в питанні отримання документації на водогін. На прохання оновити костюми для місцевого самодіяльного колективу пообіцяв, що на День села дівчата будуть співати у нових вишиванках. І знову В. Атрошенко приїхав не з порожніми руками, подарував тенісний стіл у Будинок культури. В. Атрошенко уважно вивчає запити селян.

Так, у селах Іванівка, Количівка та Серединка людей більш за все турбували проблеми отримання державних актів на землю. Питання оформлення землі взагалі по Чернігівському району порушують у всіх населених пунктах.

Сергій ОЛЕГІВ.
Чернігівська область.
На знімку: юні таланти з Радянської Слободи зустріли народного депутата України Владислава Атрошенка.

Фото Олени БОРИСЕНКО.

Марія–Магдалена народилася... на Дніпропетровщині

Останніми роками в Дніпропетровській області реєструється дедалі більше немовлят з подвійними іменами. Серед хлопчиків — це Даниель-Владислав, Павло-Купрія, Сулейман-Маркус, Тимур-Малік. Серед дівчат — Ганна-Марія, Ганна-Софія, Джойс-Джой, Марія-Вікторія, Марія-Магдалена, Марія-Надія, Поліна-Вікторія, Софія-Ганна.

У 2012-му в регіоні були зареєстровані хлопчики з іменами Аве-нір, Амадей, Борислав, Веніамін, Даниель, Гордій, Ізот, Леонард, Платон, Прохор, Севастіан, Северин, Терентій. Серед рідкісних імен, якими дніпропетровці називали дівчат, — Августина, Амалія, Афіна, Василиса, Златослава, Євангеліна, Єсенія, Майя, Ніколь, Рената, Серафіма, Таїсія, Ясміна.

«Згідно з українським законодавством, батьки можуть дати своїй дитині будь-яке ім'я, і ми не маємо права відмовляти, — розповіла заступниця начальника реєстраційної служби Головного управління юстиції в Дніпропетровській області Альона Ляшенко під час прес-конференції в Дніпропетровській філії Інституту Горшеніна. — Якщо в батьків спільне прізвище, воно дається і дитині. А от якщо прізвища різні, за згодою батьків дитина одержує або прізвище одного з батьків, або подвійне. Якщо ж батьки не можуть домовитися в цій питанні, суперечка може бути вирішена у суді».

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Закон суворий, та це закон...

Вищий адміністративний суд України достроково припинив повноваження народного депутата від фракції «Батьківщина» Сергія Власенка. Минулої середи відповідне рішення оголосила колегія суддів ВАСУ на чолі з головуючим суддею Михайлом Зайцевим.

«Суд постановляє, адміністративний позов Голови Верховної Ради Володимира Рибка задовольнити, достроково припинити депутатські повноваження народного депутата Сергія Власенка від 6 березня 2013 року. Постанова суду є остаточною і не підлягає перегляду», — оголосив рішення М. Зайцев. На думку колегії суддів, народний депутат С. Власенко виконував функції захисника і, в той же час, не припинив своє право на зайняття адвокатською діяльністю, що начебто підтверджує, що він займався адвокатською діяльністю. При цьому колегія суддів вважає, що подання 21 лютого цього року С. Власенком заяви до Вищої дисциплінарної комісії адвокатів про скасування адвокатського свідоцтва не спростовує факту його зайняття адвокатською діяльністю. Крім того, колегія суддів у своєму рішенні зазначила, що дії Регламентного комітету Верховної Ради не суперечили закону.

У заяві об'єднаної опозиції «Батьківщина» рішення стосовно позбавлення С. Власенка депутатського мандата названо антиконституційним та незаконним.

Натомість представник фракції Партії регіонів Владислав Лук'янов пропонує оцінювати рішення суду стосовно позбавлення депутатського мандата не тільки Сергія Власенка, а й регіоніала Андрія Веревського лише на основі закону. «Рішення суду про позбавлення мандатів депутатів-сумісників» лише підтверджує латинську мудрість «dura lex, sed lex» — закон суворий, але це закон.

Водночас член фракції Партії регіонів, представник Президента у Верховній Раді Юрій Мірошниченко висловив думку, що у Власенка є право звернутися стосовно рішення про позбавлення його депутатського мандата до Європейського суду з прав людини. «У нього є право це зробити», — сказав Ю. Мірошниченко.

Про те, що рішення ВАСУ про позбавлення С. Власенка депутатських повноважень буде обов'язково оскаржене у Європейському суді з прав людини, повідомив лідер «Батьківщини» Арсеній Яценюк.

Європарламент має намір вже під час найближчого пленарного засідання обговорити українське питання. Таким чином розгляд питання про позбавлення С. Власенка депутатського мандата найближчим часом переміститься до європейських інституцій.

Під час учорашньої прес-конференції С. Власенко повідомив, що опозиція вже звернулася до Європейського суду з прав людини.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Відзначили 199-ту річницю з дня народження Тараса Шевченка

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У церемонії також взяли участь урядовці, представники київської влади, громадські та культурні діячі. Представники опозиційних партій «Батьківщи-

на», «Свобода» і «УДАР» також поклали квіти до пам'ятника Великокого Кобзаря в центрі Києва. Серед учасників церемонії — лідери фракцій «Батьківщина» Арсеній Яценюк

та «Свобода» Олег Тягнибок (на змрку ліворуч).

199-ту річницю з дня народження Тараса Шевченка широко відзначили і в інших містах країни.

На знімку внизу: квіти покладають Прем'єр-міністр України Микола Азаров, голова Київської облдержадміністрації Анатолій Присяжнюк, керівник апарату Верховної Ради України Валентин Зайчук.

Твори читатимуть двісті днів

Протягом двохсот робочих днів у стінах Коломийського педагогічного коледжу Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника під час великої перерви студенти, викладачі та громадські діячі читатимуть твори Тараса Шевченка і розповідатимуть про цікаві факти з його життя.

Проект «Слово Кобзаря» за спільної ініціативи педагогічного коледжу та міськрайонного товариства «Просвіта» стартує в Коломий 6 березня (майже за рік до 200-ліття від дня народження поета) і завершиться 9 березня 2014 року. Протягом цього часу хто вкотре, а хто і вперше про-

читає «Кобзар» від першої і до останньої сторінки.

Директор навчального закладу Валерій Ковтун сподівається, що громадськість міста не оминє увагою таку ініціативу та підтримає проект, основна мета якого — залучення якомога більшої кількості

молоді до глибшого вивчення творчості Шевченка.

Тим часом представник Національного проекту «Книга рекордів України» в області Ганна Крисюк повідомила, що студенти коледжу завдяки проекту планують встановити рекорд України в категорії «масові заходи».

Окрім цього, на Івано-Франківщині уже стартував творчий звіт районів Прикарпаття, присвячений 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка. Святковим дійством «200

літ під зорею Тараса» на сцені обласної філармонії його розпочав Богородчанський район, підготувавши концертну програму за участю хорових, вокальних, фольклорних та танцювальних колективів. Естафету продовжив Тлумач.

Кращі виступи учасників творчих звітів з усіх районів області увійдуть до програми урочистостей, присвячених 200-літтю від дня народження Тараса Шевченка.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківськ.

Заклик до єднання поки що залишається побажанням

Незважаючи на дощ, чимало жителів Тернополя зібралося минулої суботи біля пам'ятника Тарасові Шевченку, щоб вшанувати пам'ять великого сина нашого народу. Захід відбувався у два етапи. О 10-й годині квіти до підніжжя монумента поклали голова ОДА Валентин Хоптян, виконувач обов'язків голови облради Сергій Тарашевський, керівники структурних підрозділів обласної влади, установ та організацій. Через дві години на народне віче «Вставайте, кайдани порвіте» біля пам'ятника зібралися народні депутати від опо-

зиційних сил, депутати місцевих рад, представники громадськості. Промовці закликали закінчити справу визволення України, розпочату Шевченком, читали його гнівну поезію, співали пісні на його слова. Наприкінці надали слово родичці Кобзаря по материнській гілці Аллі Бондаренко, яка вже кілька років живе у Тернополі. Вона передала вітання від земляків поета з рідної Кирилівки, де нещодавно побувала, висловила впевненість, що українці таки об'єднаються навколо заповіді Тараса. Любов ЛЕВИЦЬКА.

«Богдана» презентувала путівник

У Чернігівському історичному музеї ім. В. В. Тарновського 5 березня презентовано путівник «Шляхами Тараса Шевченка. Чернігівщина», підготовлений місцевими істориками та надрукованим київським видавництвом «Богдана».

Він містить інформацію про населені пункти, які відвідав Кобзар, про чернігівців, які стали його ширими друзями та

прототипами героїв. Є тут і розповіді про лауреатів Національної премії імені Тараса Шевченка із Придесення. Видання

має майже 1000 світлин. Для написання нарисів використано щоденнікові записи, нотатки, листи, твори Т. Шевченка, спогади його знайомих та очевидців подій.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Фото автора.

Ділитися враженнями про путівник один із авторів видання історик Сергій Лавський.

Живі скульптури показали у Вінниці

Шевченківський марафон до 200-річчя Кобзаря стартував на Вінниччині низкою цікавих заходів.

У вигляді живих скульптур представили героїв творів і картин Кобзаря учні вінницької школи-гімназії №30. У коридорі під час перерви можна було побачити Івана Гонту та Максима Залізняка, Катерину, малого пастушка — всього 11 образів незворушно стояли на постаментах.

Старшокласниці Катерина Омельченко та Марина Колишова відтворили персонажів картини Шевченка-художника «Циганка-ворожка». Про це свідчив напис, розміщений на стіні. «А серед базару стоять Гонта й Залізняк і кричать «Ляхам кара!», — такі слова можна прочитати біля постаменту, на якому замерли два козаки в українському вбранні — Іван Гонта і Максим Залізняк. Ці образи відтворили учні Микола Начовний та Андрій Сус.

— Напередодні 199-ї річниці від дня народ-

ження Кобзаря ми спробували по-новому привернути увагу учнів до героїв його творів. Здається, нам це вдалося, — каже директор школи-гімназії Алла Панасюк. — Велике враження справила виставка живих скульптур на тих, хто навчався у молодших класах. Багато старшокласників говорили, що також хотіли би взяти участь у такому заході. Домовилися, що наступного року розширимо кількість скульптур.

Вінницька школа-гімназія №30 — єдиний навчальний заклад у краї, де на подвір'ї встановлено бюст Великому Тарасу. Тут кожен рік відбуваються загальноміські заходи, приурочені пам'яті Кобзаря.

Літературно-мистецьке свято «Кобзар і

Україна» відбулося також у Вінницькому училищі культури і мистецтв імені Леонтовича. Перед його початком представники влади вручили почесні грамоти та грошові премії тим, хто упродовж року активно пропагував слово Кобзаря. Серед відзначених — науковці, педагоги, художники, студенти й учні. Традиційно вшановували поета і в Обласній науковій бібліотеці імені Тімірязєва. Заступник директора закладу Галина Слотюк каже, що літературно-мистецьким святом «Свою Україну любіть!» бібліотека дала старт Шевченківському марафону, який планують завершити під час відзначення 200-річчя Кобзаря у березні наступного року. До того часу кожен місяць працівники бібліотеки проводитимуть різноманітні заходи, присвячені одній з найважливіших дат для нашої держави.

Віктор СКРИПНИК.

Священна книга на все життя

І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ, І НЕНАРОДЖЕННИМ...

У Рівному, як і у всьому світі, громадськість активно готується до відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Григоровича Шевченка.

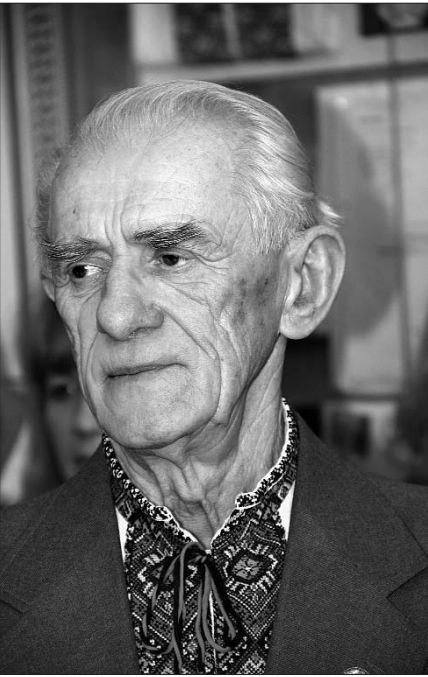
На свою реалізацію чекає ще ціла низка нереперсичних ідей. Їх автором є рівнянин, член правління та відповідальний за видавничу справу Рівненського міського об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, відомий в Україні та діаспорі подвижник українського слова Михайло Борейко (на знімку).

— Однією з книг, що були в нас удома і яку я запам'ятав ще з п'яти років, був «Кобзар» Тараса Шевченка. Він став для мене священною книгою на все життя, — згадує Михайло Семенович, який відшукав та підготував до друку чотири раритетні видання «Кобзаря». Кожен «Кобзар» — це окрема розповідь про його видавців, про далеку — і в часі, і у відстані — дорогу до сучасного українського читача.

Так, видання 1998

року присвячувалося 185-річчю з дня народження Тараса Шевченка. Михайло Борейко відна йшов кошти і надрукував за редакцією Василя Сімовича у Рівненській друкарні видавний Іваном Тиктором у Вінніпезі 1960 року «Кобзар», який завдяки приміткам загального характеру є його своєю енциклопедією.

У Рівному вперше в Україні до 2000-ліття від Різдва Христового та 160-річчя виходу першого Шевченківського «Кобзаря» Михайло Борейко підготував факсимільне видання «Кобзаря» 1840 року з паралельним текстом

сучасного академічного видання та післямовами відомого шевченкознавця, доктора філологічних наук Василя Бородині і кандидата філософських наук Петра Лобаса. Це видання профінансував світлої пам'яті міський голова Рівного Віктор

Чайка. Після презентації у Рівному та Київському національному музеї Тараса Шевченка, що відбувалися за участю Миколи Жулинського, Сергія Гальченка, Бориса Олійника, понад 600 примірників цього «Кобзаря» 18 вересня 2001 року подаровано учасникам III Всесвітнього форуму українців у Києві.

У 2004 році до 190-річчя Тараса Шевченка Рівненське міське об'єднання «Просвіта» видало з післямовою відомого літературознавця, шевченкознавця, заступника директора Інституту літератури імені Т. Шевченка НАН України Сергія Гальченка повне наукове видання «Кобзаря» за редакцією та з примітками одного з кращих шевченкознавців XIX сторіччя Василя Доманицького, яке вийшло 1910 року і його наклад повністю конфіскувала цензура, оскільки всі твори Шевченка були звирінені за його рукописами (за винятком чотирьох).

— Він був більше, ніж українцем — він був державним мужем і громадянином світу.

Він був більше, ніж поетом — він був безстрашним борцем за права й волю людей, — це слова президента США Ліндона Б. Джонсона про Шевченка під час відкриття йому пам'ятника у Вашингтоні. Напевно, саме тому постать Шевченка приваблювала і приваблює закордонних літераторів, як от польського письменника Єжи Єнджеєвича. Його біографічний роман «Українські ночі або родовід генія» пережив три видання, але усі вони не були доступні для українського читача, оскільки з'являлися на світ за кордоном. У 2012 році рівнянин Михайло Борейко став ініціатором четвертого у світі і першого в Україні видання «Ночей», присвяченого 200-літтю Тараса Шевченка.

Твори Тараса Шевченка вчать любити Україну і виховують патріотів та чесних людей. Тож читаймо й перчитуймо завжди актуального і сучасного Шевченка.

Вл. інф. Фото Віктора ДЕНИСЮКА.

А також перевидадуть...

Заступник голови Рівненської ОДА, голова координаційної ради з питань видавничої справи Олексій Губанов розповідає:

— На Рівненщині за кошти обласного бюджету нинішнього року вийде факсимільне перевидання двотомного «Кобзаря», який побачив світ 1876-го в Празі (упорядник — Михайло Борейко, член правління та відповідальний за видавничу справу Рівненського міського об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка). А також книжка професора Національного університету «Острозька академія» Петра Кралюка «Тарас Шевченко: незауважене». Тут йдеться про маловідомі сторінки життя і творчості Кобзаря та про його перебування на Волині. Автору, на

мою думку, вдалося показати, що волинська подорож мала велике значення для Тараса Шевченка, для переосмислення деяких його поглядів, зокрема щодо україно-польських відносин.

Досі прайске видання «Кобзаря» 1876 року не втратило своєї вартості. По-перше, воно залишається раритетом, по-друге, є цінним інформаційним джерелом про постання першого повного корпусу поетичних текстів Шевченка, по-третє, слугує вагомим доповненням до історії української культурної еліти другої половини XIX століття, по-четверте, показує нам приклади жертвеного духовного подвижництва й безкорисливого служіння українській справі.

Ольга Шарапа — завідувача музею Шевченкового «Кобзаря» (Чер-

каси), яка надала «Кобзар», що вийшов у Празі в 15-ту річницю від дня смерті поета, для факсимільного перевидання у Рівному:

— У час цензурної відлиги 1870-х років у Києві поживавилось громадсько-культурне життя. Київська «Громада» широко розгорнула діяльність. Олександр Русов, котрий тоді жив у Петербурзі, мріяв прислужитися рідній культурі. Нагода трапилася незабаром. До Русових у Петербург після Різдва приїхав Федір Вовк із пропозицією від «Старої Громади» надрукувати усього «Кобзаря» за кордоном, доки не загинули рукописи заборонених віршів. Велика частина роботи з упорядкування спадщини Шевченка вже була зроблена. У братів поета — Йосипа та Микити — викупили право на видання віршів, і друко-

ваних, і тих, які переходили від жандармів. Сам Русов їздив у Кирилівку до братів Шевченка і привозив одного з них до Києва, щоб зробити купчу. Було також зібрано гроші на це видання. А Федір Вовк перевіряв і науково опрацював тексти. Підготовлений до друку «Кобзар» він розділив разом з київським цензором Пузиревським на дві частини: цензурну та позацензурну. За невелику плату — 50—70 рублів — цензор зробив до кожного твору помітку, що давали підстави віднести їх до першої чи другої частини. За цими нотатками всі тексти «Кобзаря» поділили на два томи: підцензурний та позацицензурний, щоб легше було випрохати дозвіл у «Головного управління по делам печати» на ввіз у Росію.

В управлінні тоді служив знайомий Русова поет Яків Полонський. Він високо цінував Шевченка і був радий прислужитися виданню його творів. Однак застері-

гав: над друкованим словом уже збираються хмари, що проллються зливою заборон, особливо слова українського. Отож, треба поспішати, щоб хоч підцензурні поезії Кобзаря могли перетнути кордон Росії. До весни 1876-го було закінчено коректуру і друкування обох книг.

Ірина Захарчук — професор кафедри української літератури Рівненського державного гуманітарного університету:

— Прайске видання «Кобзаря» 1876 року стало видатним явищем шевченкознавства, бо легалізувало для широкого читачького кола всю повноту творчої спадщини видатного українського митця, відкрило світові невідомого Шевченка в усій багатогранності таланту. Саме текст прайского «Кобзаря» лів в основу женецьких видань 1878-го, 1881-го, 1890 років, які популяризували творчість українського митця на європейських просторах.

Катерина ГЛОДЯ.

Дух великого поета — джерело святого Миколая

У 1846 році Тарас Шевченко проїздив волинським теренами, що знайшло своє відображення в його творі «Варнак»: «Из Кременца поїхав я через село Верби в Дубно, а из Дубно на Острог, Корець на Нов-

город-Волинський, на берега моеї рідної, моєї прекрасної Случи». І хоч твір не вважається автобіографічним, немає сумніву, що Тарас Шевченко, їдучи з Почаєва до Житомира, відвідав саме ці населені пункти.

Зважаючи на цей факт, Рівненська обласна організація Національної спілки письменників України 1989 року ініціювала Шевченківську естафету «Дорогами поета на Рівненщині» — від одного району до ін-

шого. Відтоді цей захід проводиться щороку в Шевченківські дні. Цьогоріч Шевченківська естафета пройшла в Здолбунівському районі. Тут з джерела святого Миколая, що поблизу села Гільча, Тарас Шевченко втамовував спрагу восени 1846 року.

Літературно-мистецьке свято в рамках Шевченківської естафети розпочалося з покладання квітів до пам'ятника Кобзареві та урочистого мітингу, на якому про велич духу українського генія, про його неоціненну спадщину, про те, наскільки Кобзареві заповіті актуальні нині, говорили голова Рівненської обласної організації НСПУ Лідія Рибенко, письменники Степан Бабій, Валентина Люліч, Микола Береза, Юлія Бондючна, Василь Басараба. А під час літературно-мистецького вечора звучали твори

Кобзаря у виконанні самодіяльних митців.

Шевченківську естафету прийняв Острозький район. Наступного року вона на Рівненщині буде 25-ю за рахунком та ще й співпаде з відзначенням 200-річчя від дня народження Кобзаря. Підготовка до цих дат неодмінно стане приводом для того, щоб Тарас Шевченко зі своїми заповітими не віддалявся, а навпаки, наближався до нашого серця та сумління.

Євген ЦИМБАЛЮК, письменник.

На знімку: на виставці декоративно-прикладного мистецтва, присвяченої 199-й річниці від дня народження Кобзаря, юні шанувальники Шевченківського слова Ольга Грициунь із села Здовбиця та Олександра Нагорна з міста Здолбунова.

Фото автора.

ТОЧКА ЗОРУ

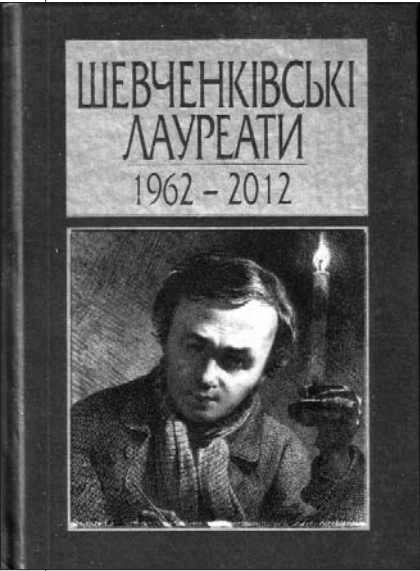
Як вберегти комітет від зазіхань корупції?

Про це йшлося на черговому засіданні творчого об'єднання літературних критиків Національної спілки письменників України. Його голова Михайло Наєнко проаналізував деякі дискусійні питання, зокрема — пропозиції щодо вдосконалення статусу премії. Кажуть, що вона заснована в радянську епоху і несе на собі ідеологічний тягар тих часів. Одна газета заявила, що до списку номінантів цього року потрапили «письменники, які відстають (і тематично, і проблемно, і стилістично) на кілька десяти років від процесів, котрі відбуваються у сучасній літературі (навіть у сучасній українській — про світовий контекст страшно й подумати!). Чого варті самі назви номінованих книжок: «Знак розбитого ярма» (Леонід Горлач), «Самотність пророка» (Левко Різник), «Рось—Марія» (Наталія Околітенко), «Михайло Гаврилюк: і стеком, і шаблею» (Роман Коваль), «Вічник», «Криничар» (Мирослав Доцинець) — типова радянська стилістика, до якої, на жаль, у багатьох літераторів досі немає імунітету».

Що ж, живемо в умовах свободи слова, і кожен має право тим же умовами скористатися. Але чи не про підміну понять тут ідеться? Адже в наведених назвах маємо не гасла, а метафори. Як і личить художній літературі. Отже, цей постріл — далеко не в десятку...

Про історію присудження Шевченківської премії розповів на засіданні її лауреат, народний художник України і директор видавництва «Криниця» Леонід Андрієвський. Саме тут уже третім виданням вийшов довідник «Шевченківські лауреати. 1962—2012». Добре, що вдалося передати його майже всім обласним, міським та районним бібліотекам, і він стане доступним тим, хто небайдужий до української культури. Про це говорили у своїх виступах поет і критик В'ячеслав Левицький, поета Валентина Козак, літературний критик Тетяна Конончук, учитель однієї з київських шкіл Микола Ананьєв.

Цікавою вийшла розмова про присвячену 50-річчю Шевченківської премії книгу-альбом «З верховин півстоліття» (видавництво «Либідь», 2013). Тут ґрунтовно розкрито здобутки української літератури останніх п'ятидесяти літ і внесок саме лауреатів Шев-

ченківської премії. Є й гіркі слова голови комітету Бориса Олійника: «Нині деякі пошуковці не просто просують, а пробивають самих себе в лауреати... Причому без найменшого натяку хоча б на легеньку зніченість: прямо, мехівіч декотрі уже й не просять, а вимагають». Удосконалюючи механізм роботи комітету, наголосив Б. Олійник, варто вберегти його і «від зазіхань корупції».

Ґрунтовну фактологічну, краєзнавчу та гендерну статистику щодо Шевченківського лауреатства запропонував учасникам творчого об'єднання критиків учитель-словесник Микола Ананьєв. Він рахував, зокрема, що премія осідає переважно в українській столиці, а серед шестисот лауреатів лише вісімдесят — жінки.

Наприкінці засідання його учасники провели таємне бліц-голосування. Цього року, як відомо, комітет присудив Шевченківську премію поету Леоніду Горлачу. А тут бюлетені засвідчили, що дуже близько до подолання преміального бар'єра — прозаїк Мирослав Доцинець, літературознавець Сергій Гальченко, сатирик Олег Чорногуз. Отже, є над чим поміркувати і членам Шевченківського комітету, і претендентам на головну в Україні мистецьку премію. Особливо ж у зв'язку з наближенням 200-літнього ювілею Кобзаря.

Тетяна КОНОНЧУК, кандидат філологічних наук, доцент Академії адвокатури. Київ. Фоторепродукція автора.

Твори Тараса Шевченка вчать любити Україну і виховують патріотів та чесних людей

Петро ЦИБЕНКО: «Законотворчий процес — як птах із двома крилами»

ХТО Є ХТО: ПРЕДСТАВЛЯЄМО ГОЛІВ КОМІТЕТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

— На парламентських виборах комуністи обіцяли з усіх білбордів, що освіта та медицина будуть безкоштовними, соціальні стандарти — високими. Нині ви, представник КПУ, очолюєте парламентський соціальний комітет. Зможете на цій посаді виконати передвиборчі обіцянки?

— Дехто з депутатів розмовляє після виборів із людьми так: ви нас не підтримали суттєво, так, як ми вас просили, тож відмовляємося від своїх обіцянок. Незважаючи на результати виборів, фракція комуністів у ВР від жодного зі своїх передвиборчих гасел не відмовляється, і ми робитимемо все заради того, щоб їх виконати. По-друге, маса ідей, які були закладені в нашу передвиборну платформу, вже реалізовані у проектах законів. На початок року фракція КПУ за кількістю законопроектів на одного народного депутата займала першу позицію. Однак я, як і кожен народний депутат України, маю лише одну кнопку в залі засідань Верховної Ради і тільки один голос на засіданні комітету. Але і мої колеги по фракції, і я, як голова комітету, робитимемо все задля того, щоб усе, про що ми говорили перед виборами, обов'язково виконати. Бо це — обличчя партії, рівень довіри до неї.

— Які законопроекти, що нині перебувають на розгляді в соціальному комітеті, у разі їх ухвалення призведуть до реального поліпшення соціального становища наших громадян? Бо коли блокувалася робота парламенту, багато людей говорили: нехай краще депутати не працюють, аніж ухвалюватимуть закони проти людей.

— У роботі комітету є декілька пріоритетів. Один із перших виник несподівано — у грудні ц. р. вийшов Указ Президента України про створення нового Міністерства податків і зборів, якому було передано функцію адміністрування єдиного соціального внеску. У створенні нового міністерства є певна загроза для соціальної стабільності в Україні. До указу адміністрування єдиного соціального внеску було покладено на Пенсійний фонд України, він його збирав, розщепляв і направляв до страхових фондів. Коли з'явилася президентська ініціатива, комітет оперативно відреагував: ми зібрали засідання, щоб зважити всі «за» і «проти». Запросили в. о. голови Пенсійного фонду Василя Кравчука і запитали в нього, як збирало єдиний соціальний внесок у минулому році. Він доповів — 99,6%. Скільки часу треба для того, щоб зібрані кошти були направлені у відповідні соціальні фонди? Чотири години. Всі голови виконавчих дирекцій соціальних фондів підтвердили, що це справді так. Тоді постає питання: навіщо добре працюючий механізм ламати? Лише для того, щоб надати шоки і зробити вигляд, що новостворене

Міністерство податків і зборів працює на благо України і збирає дуже багато коштів? Але в мене є деякі побоювання. Оскільки головна функція міністерства — збирання коштів до державного бюджету, боюся, що частина коштів із єдиного соціального внеску може потрапити до держбюджету замість того, щоб до людей. Це спроба одержати соціальний захист, соціальне страхування і абсолютно неприпустимий шлях. Підсумовуючи цю владну ініціативу, хочу наголосити: якщо хтось забув, що кілька років тому пенсії в Україні платили із 6—8-місячним запізненням, та ще й ділили цю жалюгідну виплату на 60 і 40 відсотків, то ця це добре пам'ятаю. І не хочу щоб це повторилося щодо всіх соціальних виплат. А така загроза з урахуванням цієї ініціативи цілком реальна.

Наступний пріоритет — на превеликий жаль, сьогодні є дуже серйозна проблема із заборгованістю з заробітної плати та соціальних виплат. Оптимістичні заяви Прем'єр-міністра, які лунають із початку року, не дуже виправдовуються. На одному з недавніх засідань комітету було підтримано проект закону про ліквідацію заборгованості вугільних підприємств перед страховими фондами, а це стосується й виплат зарплат, пенсій та інших нарахувань.

Ще одна проблема: у держбюджеті надзвичайно слабо представлена його соціальна складова (до речі, фракція КПУ голосувала проти закону про Держбюджет-2013). У бюджеті-2012, хоч як ми до нього не ставилися, соціальні виплати збільшувалися впродовж року п'ять разів — з 1 січня, з 1 квітня, з 1 липня, з 1 жовтня і з 1 грудня. Нехай копіячно, зростання було невеликим, але все-таки п'ять разів на рік. Тоді як у Держбюджеті-2013 мало того, що соціальне зростання заплановано в розмірі 10—13 гривень, а ще й всього двічі на рік, — перша зміна відбулася з 1 січня, а наступна — лише з 1 грудня 2013 року. Звісно, ми з цим погодитися не можемо. І я, зокрема, зареєстрував проект змін до Держбюджету 2013 року, щоб за наслідками I кварталу змінити соціальні показники бюджету та скасувати четвертий пункт Прикінцевих положень, який призупиняє цілу низку чинних законів України в частині соціальних виплат.

— Кажуть, що уряд готує чи вже підготував власний проект змін до щогорічного держбюджету, в якому планується суттєве урізання соціаль-

них видатків. Ви бачили цей проект?

— Такі розмови справді лунають, але урядові навіть готуватися не треба — вони щодня готові подавати документи на скорочення соціальних виплат. Така, на превеликий жаль, спільна ознака всіх пострадянських урядів, але, врешті-решт, є та межа, яку переступати надзвичайно небезпечно. Якщо такий проект буде, звісно, комітет категорично

З ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

ЦИБЕНКО Петро Степанович. Голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, член депутатської фракції КПУ (№ 2 у виборчому списку КПУ). Народився 5 червня 1949 року на Луганщині, в с. Новоборовиці Свердловського району. Розпочинав трудовий шлях токарем на заводі з ремонту шляхової техніки. Після служби в армії у 1975 р. закінчив історичний факультет Луганського педагогічного інституту за фахом учитель історії та сіуспільствознавства. Працював учителем історії в середніх школах, лектором у міськкомі КПУ. Народний депутат України другого-сьомого скликань, обирався до парламенту в мажоритарних округах та за списком КПУ. Одружений, має доньку.

проти нього заперечуватиме, і навіть попри те, що комітет політично складний, але професійно доволі потужний. Я обережний у прогнозах, хоча навіть зараз можу спрогнозувати, що комітет усім складом підтримає рішення щодо недопущення зменшення соціальних видатків, так званого секвестру бюджету в частині соціальних виплат. Якщо не буде розуміння уряду, тоді апелюватимемо до людей.

— До парламенту внесено законопроект № 1063, поданий депутатами з фракції КПУ П. Симоненком, А. Мартинюком, В. Матвєєвим та вами, про скасування пенсійної реформи. Як оцінюєте шанси його ухвалення?

— Зауважу, що посада Голови Пенсійного фонду досі вакантна. Бориса Зайчука, якого я дуже поважаю як професіонала, зробили «стрілочником», винним у так званій пенсійній реформі. На місці «батька» пенсійної реформи — пана Тігіпка — я все-таки показав би свою професійну спроможність, пішов би працювати до Пенсійного фонду і довів би громадянам України, що вона досконала. За великим рахунком, розклад голосів у стінах ВР, звіс-

но, доволі складний, але ми наполягатимемо на тому, щоб так звана, підкреслюю, пенсійна реформа була скасована. Бо за всіма гарними розмовами про намагання підтримати пенсіонера, зробити пенсію в Україні хоч би більш-менш цивілізованою, бачу лише одне: підняти пенсійний вік, що і зроблено законом, і в такий спосіб скоротити видатки Пенсійного фонду. Закон про пенсійну реформу приймався уночі, й уже тоді я говорив своїм колегам про те, що можна піднімати пенсійний вік нескінченно, але доки не буде докорінно змінено ситуацію в економіці на краще, очікуваного результату не буде. І мій прогноз, на жаль, справджується: дефіцит бюджету Пенсійного фонду не лише не скоротився, а й зріс попри підняття пенсійного віку. Якщо комусь здається, що жінка в 55 років ще молода і здатна працювати далі, то раджу поїхати в село. Але не на свою «фазенду», а до людей, які 20—30 років пропрацювали дояркою чи свинаркою, і подивитися на їхні по-

кручені руки. А вже потім робити висновки.

— Ще один резонансний законопроект — проект Трудового кодексу. Розмови про нього нині притихли. Яка його доля? Він нині перебуває на розгляді в парламенті чи його знято з розгляду?

— Кодекси, що приймали за 20 пострадянських років, кардинально відрізняються від тих, що приймали за радянських часів. Тоді Житловий кодекс, скажімо, передбачав, як наділити людину житлом, Трудовий — як забезпечити робочим місцем, гідною зарплатою і гарантувати її виплату. Зараз кодекси приймають зовсім з іншою метою: Житловий — як за його допомогою позбавити житла, що людина праці отримала за радянських часів, і передати його «господарям життя». У проекті Трудового кодексу немає балансу між інтересами роботодавців і найманих працівників, є перекид у бік роботодавців за рахунок зменшення можливостей і гарантій людини праці. Востаннє Трудовий кодекс у залі засідань ВР розглядався у 2008 році, його було прийнято в першому читанні. У процесі підготовки до другого читання з'явився ряд резонансних речей: наприклад,

повернення можливості 12-годинного робочого дня, начебто зумовлене специфікою умов праці, технологічного процесу тощо. Але це насторожило людей, бо власник підприємства може викликати працівника і сказати: або даєш згоду на 12-годинний робочий день, або до побачення.

У порядку денному парламенту проекту Трудового кодексу зараз немає. Офіційно його зняли з розгляду і направили до архіву із завершенням каденції минулого парламенту. Однак це зовсім не означає, що до цього питання не повернемося. Уже зараз комітет намагається повернутися до цієї теми. Вочевидь, за основу буде взято законопроект, прийнятий у першому читанні, із урахуванням низки пропозицій, поданих до другого читання, за винятком найодіозніших.

— У всіх соціальних законах фігурують такі поняття, як «прожитковий мінімум», «споживчий коштик», відповідно до яких формуються всі соціальні виплати. Поясніть, як розраховуються ці хитромудрі соціальні стандарти, чи планується їх перегляд? Адже нині нормативи настільки мізерні, що прожити за них нереально, — скажімо, людина має спожити за рік 2 кг гречки, зносити 2,5 пари трусів і 7 пар шкарпеток.

— Більше того, я міг би продовжити цей ряд: для дитини віком до 6 років пропонується спожити 900 грамів манки на місяць, але 73 кг картоплі. Ми ростимо кого — громадянина, особистість? Чи колорадських жуків? Проблема справді є. Депутатський корпус намагається декілька разів повернутися до цієї теми, змінивши прожитковий мінімум. Але для того, щоб змінити вартісну величину прожиткового мінімуму та зміст споживчого кошика (а прожитковий мінімум — це грошовий вимір споживчого кошика), треба змінити сам зміст цього кошика, в якому є перекоси в бік продуктового набору. Він становить до 70% всієї вартості прожиткового мінімуму, тоді як європейський стандарт — 40%, максимум — 50% доходів родини. Окрім того, набір застарілий. Востаннє зміст споживчого кошика переглядали у 2000 році. Попри те, що за законом виконавча влада (набір споживчого кошика регулюється Постановою Кабінету Міністрів) має переглядати його зміст не рідше як раз на п'ять років. На недавньому засіданні комітету ми розглядали законопроект, який пропонує переглядати зміст споживчого кошика щорічно. Може, щорічно — і занадто, це питання дискусійне, хоча життя надзвичайно динамічне і треба реагувати на виклики часу. Адже досі в споживчому кошику фігурує... чорно-білий телевізор, чого вже майже не існує в природі. А таких понять, як мобільний телефон чи комп'ютер, немає взагалі.

Після того, як комітет підтримав норму про скорочення терміну перегляду споживчого ко-

шика, в Мінсоцполітики створено робочу групу, яка зараз напрацьовує підходи до його формування.

— Ще одна ваша резонансна законодавча ініціатива, як народного депутата, — законопроект про примусове лікування у психікарнях алкоголіків. Однак активна боротьба з алкоголізмом у 1980-ті роки не увінчалася великим успіхом...

— Ідея цього законопроекту належить моїй молодій колезі по фракції КПУ Ірині Спірінній, лікарю, кандидату медичних наук. Нам справді треба щось робити з цією проблемою. Країна спивається. Особливо на селі. Молодь тотально їде з села, а ті, хто залишаються, — спиваються. Може, це і не найкращий варіант боротьби, але я поставив підпис під законопроектом, щоб привернути увагу суспільства до цієї кричущої проблеми.

— Ви працюєте в парламенті не одне скликання — з 1994 року, з другого скликання. Чим нинішній склад Верховної Ради відрізняється від попередніх? Чи змінилася роль комуністів у парламенті?

— Розпочну з останньої частини запитання. Наша політична сила переживала різні часи: у другому скликанні нас було 86, у третьому — понад 120 депутатів, і був період, коли у складі парламенту нас було 25 осіб. Нині навіть наші недруги, хто нам не симпатизує, бачать, що пік падіння Компартія пройшла. По-перше, зростає відсоток тих, хто голосує за комуністів, по-друге, серед них багато молодих людей. Мені важко оцінювати новий склад парламенту, бо він ще майже не працював. Але радує те, що прийшло багато молодих облич, у тому числі й в нашій політичній силі. У нас із 32 депутатів — 20 абсолютно нові люди і, як правило, молоді. Тому сподіваюся, що новий парламент може бути сильнішим. На превеликий жаль, політично він інший, аніж попередній. Деякі політичні сили прийшли не заради того, щоб творити закони, а щоб руйнувати, воювати з пам'ятниками, з ветеранами.

Комітет з питань соціальної політики та праці, який я очолюю за дорученням фракції Компартії України, надзвичайно строкатий політично. У його складі — п'ятеро представників Партії регіонів, п'ятеро представників опозиції та двоє комуністів. Але радує те, що прийшли професіонали, добре обізнані з соціальною проблематикою. Законотворчий процес — як птах із двома крилами: одне крило — політична складова, яку забезпечують фракції у Верховній Раді, друге крило — комітети, які мають відповідати за професійну складову законотворчої роботи. Я дуже сподіваюсь, що нинішньому парламенту вдасться однаково сильно розвинути обидва крила на користь виборців України.

Розмовляла Юліана ШЕВЧУК.

Ради захищаються від свавілля чиновників

До земляків — з простягнутою рукою

САМОВРЯДУВАННЯ

Хронічно дотаційні села в степовій Херсонщині завжди були обмежені у своїх витратах. Але після кризового «урізання» дотацій чимало сільських голів взагалі не знаходять іншого виходу, крім збирання пожертв від земляків на благоустрій та комунальне господарство. І якщо раніше це були разові акції, то тепер подекуди такі виплати перетворюють на регулярні й установлюють їх фіксовані суми. Скажімо, в селі Високому Бериславського району області землекористувачі вносять до скарбнички громади по 5 гривень з кожного оброблюваного ними гектара, а сільрада використовує зібрані гроші на ремонт та розчищення доріг, відновлення мережі вуличного освітлення, на яке від районної чи обласної казни додаткового фінансування не дочекається. А от у селах Зміївка Бериславського та Заводівка Горностаївського районів мешканці вносять до окремого фонду, відповідно, по 5 і 20 гривень з двору. Звичайно, найбіднішим це не до снаги — в тій же Зміївці платять господарі тільки 250 садиб із 786. Однак і того, що збирають, вистачає на «латання дірок» у комунальному господарстві. Тож якщо це вихід із складної ситуації, то лише тимчасовий і половинчастий.

Бюджетні «війни»

Утім, далеко не всюди органи місцевого самоврядування вважають справедливим механічно перекладати додаткові витрати на односельців, тільки б не викликати невдоволення районних та обласних можновладців своєю «непоступливістю». Виборюють своє право на справедливий розподіл коштів платників податків і у великому селі Стара Збур'івка Голопристанського району Херсонщини. Депутати тутешньої сільради ніяк не могли зрозуміти таємничої формули, за якою районні фінансисти розподіляють дотації, бо щороку підхід виявлявся різним. Минулого року до 800 тисяч гривень власних доходів розпорядниці районного бюджету додали 45 тисяч дотацій, а в 2013 році дотацій не нарахували, а навпаки, зібравшись ще й вилучити «зайві» 26 тисяч гривень. Це так обурило депутатів, що вони на січневій сесії взагалі відмовилися затверджувати бюджет! І тоді, замість вилучення коштів, районна казна ще й додала триста тисяч гривень на проект та роботи з газифікації сільської школи. От тобі й формула!

Тепер сільські урядники області спішно налагоджують таку собі систему колективної оборони від свавілля чиновни-

ків та задля спільного обстоювання прав громад на рівні регіону чи країни. Вони об'єдналися в Асоціацію сільських, селищних рад та територіальних громад Херсонщини, куди вже вступили понад три десятки сільських рад із Білозерського, Голішівського, Каганівського, Цюрупинського, Чаплинського районів Херсонщини.

— Асоціація докладає максимум зусиль для того, щоби бюджетна політика в ра-

ночують, перевіряючи кожне рішення трохи не під мікроскопом. Так, у селі Козачі Лагері Цюрупинського району прокуратура втрутилася у процес розподілу земельних ділянок під приводом порушення законної процедури. Та юристи нашого об'єднання в суді змогли довести, що претензії до Козачелазерської сільради безпідставні, й вона діяла цілком у межах повноважень, делегованих їй виборцями, — наголошує голова Асоціації сільських,

ЦИТАТА

«Органи місцевого самоврядування в селах, селищах, містах, районах у містах (у разі їх створення) самостійно розробляють, затверджують і виконують відповідні місцеві бюджети, згідно з Законом «Про місцеве самоврядування» та Бюджетним кодексом України. Самостійність місцевих бюджетів гарантується власними та закріпленими за ними на стабільній основі законом загальнодержавними доходами, а також правом самостійно визначати напрями використання коштів місцевих бюджетів відповідно до закону. Втручання державних органів у процес складання, затвердження та виконання місцевих бюджетів не допускається, за винятком випадків, передбачених Законом «Про місцеве самоврядування» та іншими законами».

О. Ярмиш, В. Сergyogin «Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні». Підручник для вузів МВС України. Видавництво Національного університету внутрішніх справ. Харків, 2002 рік.

йонах для сільрад стала прозорішою. Та ще частіше лідери сільських громад потребують захисту від зазіхання на їхні права з боку численних «перевірятьників», котрі в сільрадах днюють і

селищних рад та територіальних громад Херсонщини Наталя Возаловська.

Від протистояння до народовладдя

Проте для обстоювання прав громад їх лідери потребують підтримки членів цих громад. Експерти переконані, що вона може бути надана через створення «первинної ланки» громадських рухів — так званих органів самоорганізації населення (ОСН), відомих більшості українців тільки у вигляді квартальних та домових комітетів.

— Норми вітчизняного законодавства, які «легітимізують» ОСН, визначають поле їх діяльності в основному у царині благоустрою та культурно-масових захо-

дів. Однак воно ж передбачає, що місцеве самоврядування може делегувати їм інші повноваження, під які від рад можна навіть отримувати фінансування. Підтримка рад в обмін на гроші для реалізації «точкових» проектів — дуже перспективний напрям роботи ОСН. У Херсоні вони представлені як 44 квартальних та 19 будинкових комітетів, але й у «глибинці» вони можуть бути корисними. Адже у віданні однієї сільради зараз може бути по кілька маленьких сіл, в таких населених пунктах ОСН перетворився б на повноважного представника невеличкої громади. Прообразом таких органів самоорганізації населення є з давніх-давен відомий сільський сход. А проблеми з реєстрацією та правовою допомогою ОСН покликані вирішити ресурсний центр, створений нещодавно шістьма громадами організації краю, — розповів проекту Олександр Мошнягул.

Цікавий досвід роботи ОСН вже накопичила херсонська організація «Безпосереднє народовладдя», очолювана Ларисою Щепюткіною. Починала вона ці створення власного блогу в Інтернеті для правової допомоги ініціативним групам з організації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, потім було видання книжки про те, як захищати права членів ОСББ. Створивши на базі організації коло однодумців та активістів, «Безпосереднє народовладдя» вже претендує на повноправний діалог із муніципальною владою та участь у формуванні майбут-

нього вигляду обласного центру.

Так, коли у житломасиві Забалка після ліквідації старого відомчого дитсадку та неповної середньої школи №19 з'явилася вільна від забудови земельна ділянка і дехто з депутатів міськради почав лобювати передачу її під забудову котеджами для «нових українців», саме «Безпосереднє народовладдя» ініціювало збір підписів мешканців сусідніх кварталів під колективним зверненням до міськради про необхідність коригування генерального плану розвитку міста. Розуміючи, що в кризу в бюджеті немає грошей на реалізацію дуже витратних проектів, 350 родин херсонців все ж просять раду не продавати ділянку по шматках приватним забудовникам, а зберегти її до того часу, доки стане можливим будівництво тут нової школи з підготовчими групами та Будинку культури і побуду її за спортивним та ігровим майданчиками. Відмова від розпродажу землі, можливо, не поповнить казну сьогодні, проте завтра поява нових об'єктів дасть новий поштовх для розвитку мікрорайону й сприятиме створенню нових робочих місць, наполягають автори звернення — члени ОСН.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
На знімках: голова органу самоорганізації населення «Безпосереднє народовладдя» Лариса Щепюткіна із книгою-помічником для членів ОСББ; голова Асоціації сільських, селищних рад і територіальних громад Херсонщини Наталя Возаловська.
Фото автора.

Костусєв відмовляється виконувати рішення суду

Одеський міський голова Олексій Костусєв відмовляється виконувати рішення Господарського суду міста Києва, згідно з яким міськрада зобов'язана надати українському науково-дослідному інституту «Дніпроград» матеріали земельного кадастру на території берегових схилів, зокрема, координати земельної ділянки, назву юридичної особи, а також її цільове призначення. 2004 року між ТОВ «Одеська будівельна компанія «Вікойл» та управлінням інженерного захисту території міста і розвитку узбережжя Одеси було укладено договори про спільну інвестиційну діяльність (від 02.04.2004 р.) і договір на розроблення містобудівної документації (від 14.05.2004 р.).

Суд зобов'язав Одеську міськраду в особі управління інженерного захисту території міста виконати умови договору. Господарський суд міста Києва ухвалив додаткове рішення, яким зобов'язав одеського міського голову виконати договір. Апеляційний господарський суд міста Києва відмовив у розгляді скарги міського голови.

Було відкрито виконавче провадження. Виконавча служба зажадала від О. Костусєва виконати рішення суду й надати комерційній фірмі документи, необхідні для розроблення планів забудови морських схилів. На міського голову Одеси вже накладено три штрафи і він одержав попередження, що у разі подальшого невиконання судового рішення щодо нього буде порушено справу за статтею 382 Кримінального кодексу України.

— Я готовий до порушення кримінальної справи, але рішення суду не виконуватиму, — заявив Олексій Костусєв.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Вважали себе практично здоровими

Перевірити стан свого здоров'я зголошилося 179 голів сільських рад Волині, які брали участь у нараді лідерів місцевих громад області. Результати досліджень виявилися невтішними. І хоч майже всі оглянуті лікарями досі вважали себе практично здоровими, більш як у половині з них виявлено підвищений артеріальний тиск. Найгіршою виявилася ситуація із рівнем загального холестерину та його атерогенних фракцій — підвищений рівень з цих показників виявлено у 80 відсотків обстежених. Кожен третій із сільських голів мав рівень цукру в крові на верхній межі норми. Високою також була частка осіб з ожирінням.

Нагадуємо: огляд проходив у рамках обласної програми «Волинкард», покликаної виявити жителів Волині, які мають високий і дуже високий ризик розвитку серцево-судинної патології.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Прагнуть до прозорості дій

Сесія Луганської обласної ради затвердила регіональну цільову Програму сприяння розвитку громадянського суспільства на 2013—2015 роки «Діалог заради реформ: прозора влада і активна громадянська». Загальний обсяг фінансових ресурсів становить 2 мільйони 758 тисяч гривень. Програмою передбачено реалізацію низки заходів, спрямованих на підвищення ефективності взаємодії органів виконавчої влади та громадськості. Зокрема, надаватиметься всебічна підтримка ініціатив інститутів громадянського суспільства, активізація діяльності органів самоорганізації населення, громадських рад, а також у практику увійдуть сучасні інформаційно-комунікативні технології. За словами начальника управління комунікацій з громадськістю облдержадміністрації Марії Борзенко, прийняття програми «дозволить підняти взаємодію влади та інститутів громадянського суспільства в регіоні на якісно новий рівень».

Алла АНТИПОВА.

Асоціація докладає максимум зусиль для того, щоби бюджетна політика в районах для сільрад стала прозорішою

Уряд Об'єднаних Арабських Еміратів ухвалив рішення про підвищення рівня дипломатичних відносин з Україною, відкривши у Києві посольство ОАЕ (Укрінформ)

Унаслідок сильних дощів у карпатському регіоні й часткового танення снігу сформувалися паводки на карпатських річках. Передусім це стосується річок Закарпаття, басейну Дністра і самого Дністра, *повідомив директор Українського гідрометеорологічного центру Микола КУЛЬБІДА*

Грип розпочав весняний наступ. Час щеплень згаяно

Поки народ відзначав свято весни і чарівних дам, грип і вірусні інфекції продовжували працювати. За даними Центру грипу Державної СЕС, за підсумками минулого тижня в Україні лабораторним шляхом підтверджено близько ста випадків захворювання на грип типу А, відомий як «свинячий».

Водночас Київ атакував новий штам вірусу В «Вісконсін». Він відправив на лікарняний майже 25 тисяч мешканців столиці. Однак епіпоріг у мегаполісі поки що не перевищено. Новим цей штам грипу називають через те, що він мутував. Утім, у всіх різновидів захворювання однаковий симптом — різке підвищення температури тіла. А далі грип може супроводжуватися ангіною, бронхітом, запаленням легенів, попереджає головний імунолог Києва Олег Назар.

Лікарі стверджують: найкращою профілакти-

кою ГРВІ та грипу є вакцинація. На цьому постійно наполягає і Всесвітня організація охорони здоров'я, нагадуючи, що імунопрофілактика убезпечить від можливих тяжких наслідків захворювання. Однак для більшості українців протигрипозна ін'єкція, яка не входить до Календаря обов'язкових щеплень, проведення за державний рахунок, — дороге задоволення. Нагадаємо, сама вакцина коштує близько ста гривень. На думку лікаря-імунолога Наталії Винник, профілактичні щеплення проти грипу

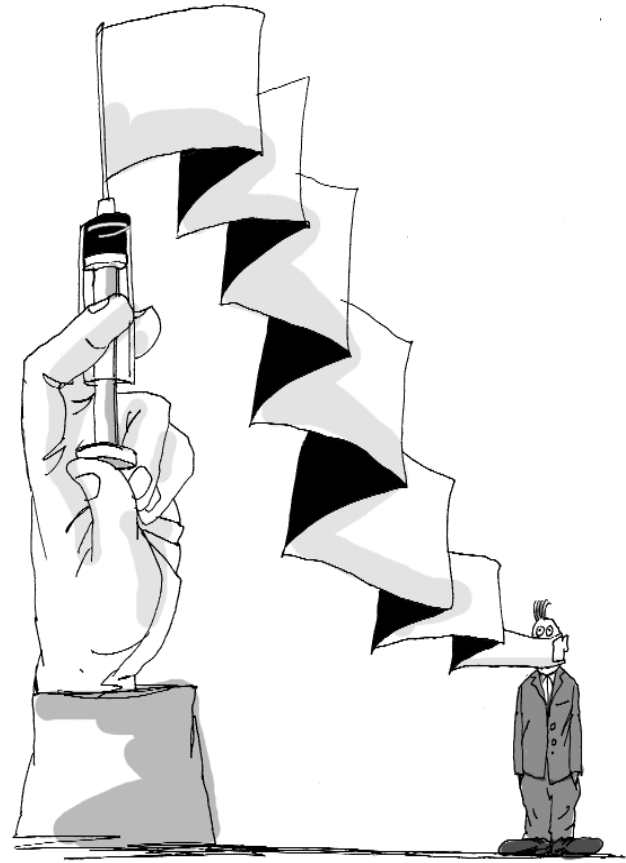
повинні проводитися за рахунок держбюджету централізовано, повідомляє УНН. Але на ці заходи в скарбниці грошей не передбачено. Дискусія залишається відкритою. А протигрипозну вакцинацію робити вже пізно, вважає завідувачка відділу Інституту епідеміології та інфекційних захворювань НАМН України Алла Мироненко. Мовляв, прищеплюватися треба було ще восени, до піка сезонного спалаху вірусних інфекцій. Наразі лікарі радять бути максимально уважними до свого самопочуття, уникати місць великого скупчення людей, регулярно мити руки й провітрювати приміщення.

У свою чергу столична влада стверджує, що го-

това до можливої епідемії грипу. За словами директора Департаменту охорони здоров'я КМДА Віталія Мохорева, медикаментів у комунальних аптеках і лікарнях більш ніж достатньо. І ціни на них не зростатимуть.

Раніше експерти прогнозували спалах захворюваності на січень-лютий. Тепер не виключають можливості пізньої квітневої інтервенції грипу, яка ймовірна після весняних шкільних канікул. Зазначимо, торік грип був досить лояльно налаштований. І, дотримуючись закону циклічності, в нинішньому епідеміологічному сезоні може взяти реванш і бути агресивним.

Ольга ВІТЕР.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Виявляти проблеми зору мають сімейні лікарі, а лікувати — офтальмологи

Стационарна допомога пацієнтам з очними хворобами надається в профільних відділеннях та на базі районних лікарень, де є офтальмологічні ліжка. Але фактично більшість складних оперативних втручань здійснюється в очному відділенні обласної лікарні. На думку обласного офтальмолога Олега Мороза, сьогодні не доцільно розкидати засоби на утримання ліжко-місць у кожному районі, а потрібно створювати спеціалізовані медичні центри із сучасним високотехнологічним об-

ладнанням. Перерозподіл та акумулювання ресурсів дасть змогу покращити рівень надання допомоги пацієнтам. Адже придбання дорогого сучасного устаткування недоцільне, якщо його не використують належним чином.

У медичній галузі, в якій тривають реформи, головна увага приділятиметься першому рівню надання допомоги. Саме сімейні лікарі проводитимуть своєрідне скринінгове обстеження пацієнтів своєї дільниці. Для цього всі сімейні амбулаторії буде обладнано не-

обхідним оснащенням: від таблиць для перевірки гостроти зору до приладів для вимірювання очного тиску та огляду очного дна.

— Сімейний лікар має першим звернути увагу на проблеми із зором у пацієнта й направити його по висококваліфіковану допомогу до офтальмолога. Саме таким чином має рухатися реформа в цій ланці медицини, — упевнений начальник облуправління охорони здоров'я Роман Шніцер.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

З'явиться туристичний офіс Кримського півострова

За словами міністра курортів і туризму АРК Олександра Лієва, Харків входить до трійки найбільших туристичних

партнерів автономії — з регіону щорічно приїжджає на півострів понад 200 тисяч відпочивальників. Крім того, Харків-

ська область у рамках цієї співпраці вже кілька разів проводила в обласному центрі Дні Криму. На них відбуваються презентації кримських оздоровниць.

Микола КОСИЙ.
Харків.

ФОТОФАКТ

Активісти кампанії «Дамо раду Києву!» відкрили Київраду, перевіливши, як працює підписане напередодні секретарем Київради Галиною Герогою розпорядження про нові правила проходження на Хрещатик, 36, за якими кияни можуть вільно заходити до будівлі після пред'явлення паспорту.

На знімку: громадські активісти Ігор Луценко, Єгор Соболев та відвідувачка Ніна Ватковська.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Представлено нового єпископа

Священний синод УПЦ Київського патріархату на своєму засіданні 8 березня задовольнив прохання архієпископа Вінницького і Брацлавського Онуфрія щодо звільнення його від виконання обов'язків керуючого Вінницькою єпархією. На цю посаду призначено преосвященного Михайла (Бондарчука), який до цього часу керував Дрогобицько-Самбірською єпархією на Львівщині. Про кадрові зміни повідомляє офіційний сайт Української православної церкви Київського патріархату.

— Я написав заяву на звільнення, щоб умирити ситуацію, — сказав у телефонній розмові з кореспондентом «Голосу України» владика Онуфрій. — Я приношу себе у жертву заради миру і спокою в єпархії. Хоча насправді проблеми як такої не існує. Йдеться про поточні справи, без

яких не обходиться в жодній єпархії. Та комусь дуже хочеться роздмухувати полум'я скандалу, щоб тим самим підрвати авторитет єпархії.

Керувати Вінницькою єпархією владика Онуфрій розпочав у березні 2006-го. Він звільнив з посад трьох святих отців, які були причетні до

продажу підприємцям приміщення, яке міська влада передала єпархії. Як стверджують члени релігійних громад, ображені священики продовжували скаржитися на владу, підбурювали інших проти нього. На початку нинішнього року восьмеро священників надіслали Святейшому Патріарху листа з проханням звільнити владика Онуфрія з посади керуючого єпархією. І хоча створена комісія не встановила порушень, про які йшлося у листі, архієпископ написав заяву на звільнення.

Віктор СКРИПНИК.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Самовільні будівлі знесуть

Три парки на Південному березі Криму розчистять від самовільних будівель і повернуть земельні ділянки у державну власність. Відповідне доручення дав Прем'єр-міністр України Микола Азаров.

За повідомленнями Департаменту інформації та комунікації з громадськістю секретаріату Кабміну, міністрові екології і природних ресурсів Олегу Проскурнякову та голові Державної екологічної інспекції Павлові Жилі доручено за тиждень особисто вжити дієвих заходів відповідно до статті 62 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

Ідеться про дотримання заповідного режиму територій Лівадійського, Массандрівського й Місхорського парків, які є пам'ятками садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

Проведення заходів щодо повернення до державної власності самовільно зайнятих земельних ділянок у цих парках візьмуть під особистий контроль міністр МВС Віталій Захарченко і голова Ради міністрів Криму Анатолій Могильов. Раніше прокуратура Криму неодноразово зверталася в суди з метою визнання незаконними виділення земельних ділянок на території Місхорського парку.

Нагадаємо, не так давно в автономії активізувалася робота зі знесення незаконних парканів і будівель на узбережжі. Так, Анатолій Могильов за кер-

мом бульдозера влаштував показове знесення паркану на території Массандрівського пляжу у Великій Ялті. Після цього в смт Відрадне (Велика Ялта) знесли незаконно зведені двоповерхові апартаменти у безпосередній близькості від моря. Ще два незаконні кафе в Алушті власники погодилися розібрати самостійно.

Андрій РАЗИЛО.

ЦИФРА

180 мільйонів гривень потрібно міській владі Кам'янця-Подільського, щоб привести в належний стан тутешні дороги. Таку цифру називають чиновники, але реально цього річ вони поки що можуть використати на латання дорожнього полотна лише сім мільйонів.

Віра ШПИЛЬОВА.

Подарунок кваліфікували як хабар

Сільський голова одного з сіл Новгород-Сіверського району отримала «до Жіночого дня» від приватного підприємця 400 доларів США за надання дозволу на виготовлення проекту землеустрою що-

до відведення земельної ділянки у власність. Обласна прокуратура спільно із працівниками УДСБЕЗ УМВС України в Чернівецькій області кваліфікувала цей подарунок як хабар. Відомості про кримінальне правопорушення внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Досудове розслідування розпочато за правовою кваліфікацією ч.3 ст.368 (одержання хабара) КК України.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівецька область.

Дуби згубили службові циркуляри

Днями Чернівецька міжрайонна прокуратура з нагляду за дотриманням законів у природоохоронній сфері встановила, що службові особи Карапівської сільради перевищили свої службові повноваження. А саме: коли надавали вказівки вирубати дерева вздовж річки Глибочок. Правопорушеннями незаконно було зрубано впродовж 2010—2012 років 315 дубів, кленів, беріз, ясенів та інших. Тож перевірка встановила, що службовці завдали збитків державі на загальну суму майже 270 тисяч гривень, повідомляє прес-служба прокуратури Чернівецької області.

Наразі розпочато досудове розслідування.
Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

У Славка Хоробрика — мама підполковник

Свою роботу в міліції Інна Глега розпочала з помічника слідчого. Потім — патрульна служба. Проте дійсно на своєму місці відчула себе, коли потрапила до відділу зв'язків із громадськістю. «Тут я, залишаючись на службі, маю величезний простір для творчості. Ми багато працюємо, щоб повернути довіру людей до міліції, зруйнувати негативні стереотипи, які притаманні цілому поколінню. Особлива ж увага — до дітей, яких ми хочемо навчити не лише по-іншому ставитись до міліції, а й самим бути законослухняними. Хто як не ми, правоохоронці, зобов'язані роз'яснити їм, що дотри-

муватися закону мають усі й завжди», — переконана Інна. Саме для дітей вона вигадала іграшкового помічника правоохоронців Славка Хоробрика, ставши його ідейною мамою. Персонаж виявився настільки вдалим, що був визнаний офіційним дитячим символом міліції України. **Ірина КОЗАК.** Хмельницький. **На знімку: Славко Хоробрик разом з Інною Глегою став учасником багатьох просвітницьких акцій, які правоохоронці проводили в області. Тепер він мандрує всією Україною.**

Фото з архіву Інни ГЛЕГИ.

ВІСТІ З ЖИТОМИРЩИНИ

ФОТОФАКТ

3 нагоди 8 Березня працівники Державтоінспекції в Житомирі вручали жінкам-водіям квіти та вітальні листівки.

Фото УДАІ УМВС у Житомирській області.

Пасажири розкусили, як можна не стояти в чергах

Понад 34 тисячі квитків оформлено через Інтернет із початку року на поїзди формування Донецької залізниці. Це втричі більше, ніж за аналогічний період минулого року. Сьогодні частка проданих через мережу проїзних документів становить чотири відсотки, повідомили в прес-службі магістралі. Така популярність, на думку залізничників, пояснюється зручністю послуги: пасажир може самостійно добрати зручний варіант поїздки та одразу

оформити замовлення. Все це значно скорочує витрати часу на купівлю квитків. На вокзалах уже встановлено 22 POS-термінали для оплати квитків платіжними картками, а в касах, які здійснюють друк проїзних документів, оформлених через Інтернет, — сканери штрих-коду. Обійтись взагалі без традиційних квитків поки що можуть лише пасажири швидкісних електропоїздів «Інтерсіті+».

Ліна КУЩ. Донецька область.

Допоможуть тим, хто хоче зробити місто красивішим

У Краснодарі оголошено конкурс на кращий соціальний проект для міста. Його проводить ПАТ «Краснодонвугілля» у рамках корпоративної соціальної програми «Місто — нашими руками» у партнерстві із Краснодонською міською радою. У такий спосіб автори проекту хочуть розвинути активність громади й підтримати реалізацію актуальних інноваційних проектів, спрямованих на підвищення якості та рівня комфортності соціального середовища в регіонах присутності компанії «Метінвест». На реалізацію свого проекту кожен пере-

можеть конкурсу одержить фінансування в обсязі до 50 тис. грн., а загальний призовий фонд програми у 2013 році становитиме 350 тис. грн. Ця соціальна програма проводиться в місті вже вдруге. Торік були реалізовані такі проекти, як: будівництво Європейського дворику — комплексної зони відпочинку для дітей і дорослих, модернізація медичного обладнання в дитячій міській лікарні, благоустрій спортивних і дитячих майданчиків. Загальна сума фінансування проектів становила 250 тис. грн. **Алла АНТИПОВА.** Луганськ.

Вітали не тільки жінок

8 березня в Новограді-Волинському зі святом вітали не тільки жінок, а й справжніх чоловіків, здатних пройти крізь вогонь і воду.

Виповнилося 70 років з початку формування 54-го окремого розвідувального батальйону. На цей день у місті припала ще одна кругла дата. 50 років тому запрацював передавач на шойно спорудженій телевежі, і на решті стало можливим приймання телевізійного сигналу без проблем. До тих, хто вже мав телевізори, приходили родичі та знайомі, щоб подивитися святковий концерт з нагоди 8 Березня.

До речі, на той час у місті було всього з десяток телеприймачів. Адже бачити щось на екрані могли лише ті, хто виготовив складну антену й закріпив її якнайвище.

Олексій КАВУН. Житомирська область.

До пам'ятників приставили охорону

Пам'ятники героям національно-визвольних рухів на Львівщині взяті під охорону. Нічне чергування організувала обласна організація ВО «Свобода» після того як пошкодили меморіальну дошку Степанові Бандері та барельєф Романа Шухевича в Стрийському районі та Білогорщі біля Львова.

Голова Львівської обласної ради Петро Колодій звернувся до керівників правоохоронних органів з проханням узяти під особистий контроль розслідування злочинів, які викликали значний резонанс у суспільстві. Постаменти на честь героїв визвольних рухів часто встановлювали за гроші місцевих громад. Так, наприклад, на мурзі та пам'ятник Роману Шухевичу в Білогорщі кошти збирали українці з усього світу.

Це уже не перша війна з пам'ятниками. На початку незалежності було підірвано мінами постаменти українським героям у Жовківському та Бродівському районах. А пам'ятник Степанові Бандері на Привокзальній площі у Львові з перших днів після відкриття було взято міліцією під цілодобову охорону.

Богдан КУШНІР. Львівська область.

ФОТОФАКТ

З перших весняних днів комунальні служби Ялти зайняті усуненням наслідків зимових штормів, які залишили помітний слід на головному міському пляжі, що в районі набережної.

Фото Миколи МАГДИЧА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...Відкрили цех із пошиття спецодягу для засуджених

За словами представників адміністрації цього виправного закладу, ті, хто відбуває тут покарання, завжди працювали у двох цехах — кам'яנותесному та деревообробному. Тому для роботи на відкритих територіях за різних погодних умов (ви-робництво ведеться в Ново-данилівському гранітному кар'єрі) постійною пробле-мою був теплий і зручний одяг, на закупівлі якого не вистачало державних коштів. Уже підрахували, що пошит-тя типового робочого одягу для засуджених власними силами обійдеться в кілька разів дешевше, ніж придбан-ня його на замовлення з ін-ших місць.

Олександра МЕНТЕЛЬ. Миколаївська область.

...у дитсадках відкриють додаткові групи

Це станеться у Чернівцях вже до початку літа. Їх відві-дуватимуть близько 150 дошкільнят. Наразі ж спосте-рігається черга в дитсадки. Тому в Чернівецькому управ-лінні освіти міської ради ви-ришили усунути цю пробле-му. Гроші на проведення ре-монтів у додаткових групах виділили з міського бюдже-ту. Вартість робіт становить близько мільйона гривень. **Сергій СУЛИМА.** Чернівецька область.

...записуватимуть по Інтернету у дошкільні заклади

Електронний запис плану-ється ввести до настання лі-та, коли батьки масово на-магаються влаштувати дітей у садочки. За словами чи-новників міської ради, ситуа-ція з місцями буде повністю прозорою, можна навіть ви-брати найближчий до оселі заклад. Завдяки електронно-му запису намагаються вико-рентити факти хабарництва під час влаштування дітей. Нещодавно завідувач одного з міських дитсадків затрима-ли під час одержання 600 доларів хабара. Таку суму вона вимагала від батька за те, щоб малю могло відвіду-вати садок. Звичайно, ідея електрон-ного запису добра. Але, на жаль, не ліквідує дефіцит місць у дошкільних закладах. Свого часу багато примі-щень віддали в оренду ко-мерційним структурам. Мож-ливо, варто подумати про повернення їх у власність громади і використання за прямим призначенням, адже народжуваність, хоч і повіль-но, але зростає.

Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область.

...затонув теплохід з вантажем гіпсу

Теплохід «Микола Бауман» під прапором Республіки Молдова затонув неподалік районного центру Кілія. На борту перебувало 11 моряків і вантаж гіпсу вагою 2700 тонн, який завантажили в Ту-речині й везли до Херсона. Фахівці аварійно-ряту-вальної служби евакуювали екіпаж теплохода, що зазнав аварії, і доставили на берег. Причиною аварії стала течя носових трюмів судна. Теп-лоходу нинішнього року ви-повнюється 40 років, він проіржавів у багатьох місцях. Фахівці дивуються, як він взагалі тримався на плаву. А гіпсовий вантаж, що осів на дні Чорного моря, може стати причиною еколо-гічної катастрофи. За слова-ми експерта Українського центру екології Чорного мо-ря Юрія Деньги, гіпс призве-де до смерті донних організ-мів у районі морського тра-гедії.

В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеська область.

У Херсонській області в 2013 році заплановано охопити оздоровленням та відпочинком 12300 талановитих та обдарованих дітей, наголосив начальник Департаменту освіти та науки Херсонської обласної державної адміністрації Андрій Яценко

Кабмін схвалив передачу будівель і споруд, що належать Державному космічному агентству України і розташовані на території Західного центру радіотехнічного спостереження у Мукачевому Закарпатської області, до управління МВС (Урядовий портал)

Визнання високої якості

Корпорація «Укрвинпром» успішно провела презентацію–дегустацію зразків української виноробної продукції в Парижі

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

У штаб-квартирі Міжнародної організації винограду та вина (МОВВ) 27 лютого 2013 року відбулася презентація–дегустація зразків української виноробної продукції виноградно-виноробних підприємств корпорації «Укрвинпром». Найкращі зразки виноробної продукції підприємств — учасників заходу було урочисто передано до енотеки МОВВ, що свідчить про визнання високої якості й, навіть, унікальності української продукції. Організаторами заходу виступили корпорація «Укрвинпром» і МОВВ, за підтримки Посольства України у Французькій Республіці, офіційну українську делегацію очолював віце-президент корпорації «Укрвинпром» Володимир Псем.

Свою продукцію представили підприємства: «Масандра», «Інкерманський завод марочних вин», «Артемівськ Вайнері», «Ужгородський коньячний завод», «Дім марочних коньяків «Таврія» — загалом 26 зразків.

«Проведена першим заступником генерального директора «Укрвинпрому» Володимиром Кучеренком презентація–дегустація відбулася на дуже високому професійному рівні та не має аналогів серед подіб-

них сучасних міжнародних заходів. Усі українські напої, які представлені й продегустовані фахівцями у Парижі, зокрема, це міцні, сухі та ігристі вина, коньячні напої, засвідчують, що українські винороби заслужено отримували медалі на високих міжнародних конкурсах. Частина їхніх продуктів посіла гідне місце на полицях енотеки нашої організації», — зазначив генеральний директор МОВВ Федеріко Кастеллучі.

ДОВІДКА

Корпорація «Укрвинпром» — галузева громадська організація, яка об'єднує і представляє інтереси виноградарів та виноробів України. «Укрвинпром» є членом Європейського комітету виробників вина. Одним із важливих напрямків діяльності корпорації «Укрвинпром» є створення та зміцнення позитивного іміджу української виноробної продукції на світовому ринку алкогольних напоїв. Нагадаємо, Україна не є членом МОВВ, водночас представники корпорації «Укрвинпром» постійно беруть участь як експерти в робочих засіданнях комісій і підкомісій МОВВ, запрошуються на засідання Виконавчого комітету, щорічні тематичні конгреси МОВВ.

Землероби на Кам'янеччині поселилися вісім тисяч років тому

Один із найбільших районів України — Кам'янець-Подільський Хмельницької області — відзначив своє 90-річчя. У його нинішніх межах злилося шість колишніх районів. Наразі тут 122 населені пункти, в яких мешкає майже 70 тисяч громадян.

Біля села Лука-Врубловецька було знайдено одну з найстаріших в Україні стоянок первісних людей. А перші землероби оселилися в краї близько восьми тисяч років тому. За князювання Данила Галицького місто Бакота, столиця Пониззя, та його околиці були важливим форпостом у боротьбі з набігами кочівників. Та й сьогоднішні здобутки тутешніх аграріїв вельми вагомі. Днями кам'янецька громада зібралася на урочистості в районному центрі культури і мистецтв «Розмай». Тут пишалися на вишитих рушниках короваї, а в фойє тривав конкурс–дегустація «90 кращих товарів Кам'янець-Подільського району» (на знімку). «Злагоджена співпраця між усіма гілками влади та стабільність є запорукою успіхів Кам'янеччини й продовження тих здобутків, які кувалися спільними зусиллями не одного покоління», — з гордістю заявив голова РДА Михайло Желізник. Почесними грамотами, подяками, спеціально виготовленим нагрудним знаком «90 років Кам'янець-Подільському району» цього дня нагородили людей, які зробили вагомий внесок у розвиток краю.

Віра ШПИЛЬОВА.
Фото надане прес-службою Кам'янець-Подільської РДА.

Закладання зразків української виноробної продукції підприємств корпорації «Укрвинпром» до енотеки МОВВ.

тих виноробних країн світу. Даний захід спрямований на зміцнення іміджу українського вина та слугуватиме надійною запорукою успіху вітчизняних напоїв на інших ринках», — наголосив перший заступник генерального директора «Укрвинпрому» Володимир Кучеренко під час презентації–дегустації.

Слід наголосити, що ні в кого під час презентації–дегустації у штаб-квартирі МОВВ не виникло запитання стосовно правомірності використання географічних назв «коньяк України» або «шампанське України». Адже відповідно до Узгодженого протоколу представників виноробної промисловості ЄС та України (24 березня 2011 року, Брюссель — нашу галузь представляло керівництво корпорації «Укрвинпром»): «під час обговорення представники промисловості ЄС визнали історичну спадщину, культурні традиції української виноробної промисловості і погодились, що на даний момент Україна може використовувати кириличні транслітерації деяких чутливих географічних назначень ЄС (зокрема, «Херес» (Херес, Jerez/Sher-

ry/Xerez), «Порто» (Порто, Porto), «Мадера» (Мадейра, Madeira), «Кагор» (Каор, Cahors), «Коньяк» (Коньяк, Cognac) та «Шампанське» (Шампань, Champagne)) на внутрішньому ринку в межах міжнародного права».

Ця визначна в історії українського виноробства подія дуже важлива як в плані поглиблення двостороннього торговельно-економічного співробітництва між Україною і Францією, так і для зміцнення іміджу української виноробної продукції в Європі», — сказав посол України у Французькій Республіці Олександр Купчишин.

Дипломат зауважив, що в Парижі нелегко просувати вино не французького виробництва, проте кожен з присутніх зміг знайти для себе щось своє, досі не відоме й унікальне в «закодованому смаку» українських вин та коньяків. Відтак О. Купчишин оцінив подію як таку, що надає надію на плідне та перспективне співробітництво України з Францією у виноробній галузі.

Корпорація «Укрвинпром», яка має свою дегустаційну комісію, постійно проводить подібні заходи

для популяризації, становлення та розвитку української виноградно-виноробної галузі. Так, саме в цей час, 11—12 березня перший заступник генерального директора корпорації «Укрвинпром» В. Кучеренко знову бере участь у робочих засіданнях комісії МОВВ як міжнародний експерт.

Презентація–дегустація є одним із планових заходів корпорації «Укрвинпром». Останнім часом у ЗМІ поширюється неправдива інформація, в якій корпорація «Укрвинпром» згадується як посередній учасник цього заходу. Але тут треба наголосити: саме корпорація «Укрвинпром» виступила ініціатором і головним організатором презентації–дегустації зразків української виноробної продукції виноградно-виноробних підприємств корпорації «Укрвинпром». Підтвердженням цього є достовірна оцінка проведеного заходу, яка була розміщена на офіційному сайті МОВВ 27 лютого (<http://www.oiv.int/oiv/info/frukraine>), повідомляє прес-служба корпорації «Укрвинпром».

Фото надане корпорацією «Укрвинпром».

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Церква намагається об'єднувати свої зусилля з наукою

У Запоріжжі відбулася міжнародна науково-практична конференція «Християнські цінності в житті суспільства і виклики сучасності, проблеми соціальної деформації». Організатором заходу виступила Запорізька єпархія УПЦ Московського патріархату. 100 представників 24 регіонів України, а також гості з Росії та Білорусії обговорювали питання консолідації заради захисту традиційних духовних цінностей. За словами архієпископа Запорізького і Мелітопольського Луки, місія православної церкви сьогодні має бути не лише просвітницькою, а й апологетичною. Тобто такою, що, як на зорі християнства, захищає цінності останнього як справді істинні в тлі інших релігій та вірувань. З цього приводу заявлено про об'єднання зусиль церкви і науки, зокрема, у збереженні традиційних культурних цінностей. Напевне, саме через те учасниками конференції стали науковці — спеціалісти не лише в галузі богослов'я, релігійнознавства, а й соціології, психології і навіть медицини. Є підозра, що не в останню чергу через помітне зростання кількості скандалів навколо діяльності вищих ієрархів церкви. Адже, наприклад, кампанія лише навколо Московського патріархату останніми роками сягнула такого рівня, що вся система силового тиску правоохоронних органів сусідньої держави не дозволяє справитися із

валом звинувачень у не дуже побожній поведінці і діяльності служителів культу. Тому, напевне, і знадобилися перевірні виборами наукові засоби здобуття результату з допомогою чорного і сірого піару. Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

ЦИФРА

На 5 автівок упало дерево в Івано-Франківську. Вивільнити автобобілі вдалося тільки після того, як за допомогою спеціального обладнання дерево розрізали на частини. До ліквідації наслідків такої нештатної ситуації було залучено 6 одиниць техніки та 27 працівників пожежно-рятувальної служби. На щастя, ніхто з людей не постраждав. Галина БРУХАЛЬ.

Штрафують за безвідповідальне поводження із тваринами

Від початку року харків'яни можуть відповісти за некоректне поводження із тваринами не тільки морально, а й матеріально. Як зазначила директор комунального підприємства «Центр поводження із тва-

ринами» Юлія Шаповалова, її співробітники відтепер наділені повноваженнями штрафувати власників домашніх тварин, які порушують правила їх утримання та вигулу. Штрафи накладатимуться на громадян, які, випускаючи своїх годіванців на вулиці, залишають їх без догляду, вигулюють не в спеціально відведених місцях. Такі тварини забруднюють територію і становлять загрозу для людей. Сума штрафу — від 340 до 1360 гривень.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Збиратимуться на наради кожні два тижні

Такий механізм роботи з керівниками регіонів обрали віднедавна в Кіровоградській ОДА. Чиновники стверджують, що такий метод дуже ефективний, бо дозволяє тримати руку на пульсі життєдіяльності кожної території.

Під час першої зустрічі було обговорено питання завершення очисних робіт у руслі річки, яка під час повеней виходить з берегів, а також рух шкільних автобусів у Новгородківському районі.

Обласна влада обіцяє допомоги з фінансуванням екологічних програм та придбанням додаткових шкільних автобусів. Щоправда, і місцевим бізнесменам необхідно буде включитися у вирішення проблем.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Банкіри обіцяють зменшити тінізацію економіки

БАЛАНС ТИЖНЯ

■ *Профіцит платіжного балансу у січні становив 397 мільйонів доларів США (Нацбанк) — про сприятливий баланс.*
■ *Нацбанк пропонує встановити ліміт на розрахункові операції у готівці — про «нетрадиційні» підходи.*
■ *Президент Віктор Янукович відвідав з робочим візитом Президента РФ Володимира Путіна — про головне як другорядне.*

Стартовий «плюсик»

Одразу скажу, що 397 мільйонів доларів США — це дуже скромний «плюсик» для такої країни, як наша. Проте притоку валюти можна лише радіти — вона дає засоби для розвитку, зберігає валютні резерви країни і послаблює тиск на курс грошової одиниці. Зазвичай платіжні баланси напередодні нового року і старті наступного відрізняються, як біле від чорного. В грудні попит на валюту з боку населення значно вищий, ніж у січні. Так само і вплив капіталу, і ритм зовнішньоторговельних операцій або фінансальних відрахувань. Якщо зважати на реальні передумови поточного моменту — скорочення імпорту природного газу, активні запозичення банків і підприємств, то стає ще очевиднішою вразливість позитивного результату на старті року. Але, поза сумнівом, він позитивно вплине на загальний підсумок першого кварталу, адже в лютому, нагадаю, завдяки відновленому діалогу з МВФ Міністерство фінансів вдалося залучити на ринку міжнародних запозичень 1,25 мільярда доларів США. Про те, що економіка розвивається завдяки борговому капіталу, не варто й згадувати.

Підсумую: січневий приплив валюти дав можливість Нацбанку зберегти резерви на піку розрахунків за боргами перед МВФ — погасили 408 мільйонів доларів США. При цьому позитивними виявилися й інші важливі показники — рахунки поточних операцій (\$83 млн.) і фінансового рахунка (\$314 млн.), що знімає девальваційні ризики на валютному ринку принаймні до кінця першого кварталу. Відзначу принагідно, що, вочевидь, завдяки

стабільному курсу гривні, населення «вивело» з банків значно менше грошей, ніж у грудні (158 мільйонів доларів США проти 415) — і це також покращує якість платіжного балансу. Але банки потребують від клієнтів значно більшої поступливості, як на мене, з трьох причин. По-перше, на руках населення, вважають у Нацбанку, шонайменше 201,7 мільярда гривень готівкою. По-друге, зміна класифікації банківських активів потягла за собою загрозу нарощування сумнівної і безнадійної заборгованості. По-третє, що то за банкір, який не змусить клієнта кредитувати економіку?!

«Шлюб» за розрахунком

Усе це стимулює до життя нетрадиційних, хоча й у багатьох країнах з високим ступенем корупції — доволі популярних підходів. Позаминулого тижня йшлося про оподаткування депозитів і забороны відкриття валютних вкладів, що спонукало Нацбанк виступити проти таких ініціатив з публічною заявою. Звітного тижня про ймовірне запровадження уже виліку ліміту на розрахунки готівкою упродовж одного дня завів мову сам Нацбанк. Йдеться про копіювання російської схеми — з обмеження розрахункових операцій (від суми у 150 тисяч гривень). Причому після затвердження такого рішення воно стосуватиметься усіх, без винятку, — і фізичних осіб, і юридичних — на будь-які операції з купівлі-продажу, у тім числі завірених нотаріально. Контролювати їх мають податківці. Не треба бути знавцем банківської справи,

щоб здогадатися: переказ безготівкових коштів з одного рахунка на інший за участі нотаріуса потягне за собою сплату комісії банку в розмірі 0,5—1,0 відсотка від суми платежу. Дорогі товари потребуватимуть додаткових грошових жертв. Зате, як вважає заступник голови Нацбанку Віра Ричаковська, безготівковий розрахунок підвищить платіжну безпеку і зменшить тінізацію економіки. З першим можна погодитися, з другим — не виходить: надто зависокий обмежувальний поріг, що наводить на думку, що його вже планують знижувати.

Такий захід не зачіпає основної маси споживачів, кого не хвилює купівля-продаж землі, нерухомості, транспортних засобів, оренда майна тощо. **Вочевидь на меті покращити ресурсну базу банків лінійним способом, адже зростання безготівкових розрахунків теоретично веде до збільшення кореспондентських рахунків банків, зменшення операцій у твердій валюті.** Так само навряд чи проти такого нововведення виступатимуть представники торгівлі товарами преміум-класу, яким добре відомо: той, хто купує товар за 150 тисяч, не вважає на банківську комісію. Але для того, щоб торгівля була успішною на українській землі, а не деін-

де, мало мати цілком прийнятну платіжну інфраструктуру, ще треба звести до мінімуму валютні ризики, зацікавити покупця високою якістю і оптимальною ціною пропозиції. А щоб забезпечити приплив коштів на кореспондентські рахунки, треба, як мінімум, спиратися на стабільну довіру клієнтів до банків.

Не все можна купити

Бо, фігурально кажучи, можна будь-що продати, але не все купити. Це спадає на думку, шойно зустрічаються президенти України та Росії для переговорів на надчутливу тему — газу. Хіба тільки в мене виникає відчуття, що наш глава держави Віктор Янукович на переговорах у Москві прагнув купити знижку на газ? Чи, бува, хто не помітив, що російський президент Володимир Путін прагне купити в нас ГТС? Отже, високі переговорники переслідували різні цілі.

Поза тим, якщо росіянам наша ГТС «не потрібна» без газосховищ із стратегічних міркувань, то українцям з тих само міркувань не вигідно порушувати завчасу цю тему. Принаймні до червня, коли ЄС уже оцінить кроки української влади, спрямовані на зближення українських стандартів з європейськими. Тому

головна тема в переговорному процесі — газова — апріорі виявилась другорядною. І саме через це серед тижня під час зустрічі дипломатів з представниками Міністерства економічного розвитку та торгівлі особливо підкреслювалася готовність співпрацювати з Митним союзом, якщо це не суперечить європейському вибору.

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА Директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко:

«Газпром» може піти на створення міжнародного консорціуму в одному випадку — коли він повністю контролюватиме ГТС України. В іншому випадку йому це нецікаво і не потрібно. Інвестувати в газотранспортну систему і не контролювати її — це не гра «Газпрому».

Показово, що головна енергетична компанія країни ДТЕК ще до переговорів у Москві оприлюднила намір скористатися реверсними поставками газу з Європи.

Віктор ГРИНЕВИЧ.
Мал. Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Врахували вимоги роботодавців

У Рівненському центрі професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості завершила навчання перша група слухачів, які здобували інтегровану професію «кухар-кондитер».

Кухар — незмінно популярна професія серед безробітних і роботодавців Рівного та області. Навчатися за цим фахом до навчального закладу служби зайнятості приїждять слухачі навіть із інших регіонів. Це й не дивно: адже вміння готувати смачно цінувалося у всі часи, а надто зараз, коли кулінарія перетворилася на високе мистецтво. Сьогодні страва має бути не лише смачною, а й віртуозно оформленою. Тому кухар повинен постійно навчатися, розвиватися, практикуватися і вдосконалюватися.

У Рівненському центрі професійно-

технічної освіти ДСЗ створено всі умови для швидкої та ефективної підготовки кухарів високого професійного рівня: кухня-лабораторія з усіма необхідними цехами оснащена найсучаснішим обладнанням, є навчальний ресторан з бенкетним залом, який дає можливість працювати разом із офіціантами, барменами, адміністраторами, тобто злагодженою командою ресторану в умовах, що максимально імітують реальний заклад.

— Ми велику увагу приділяємо навчанню інтегрованих професій, здобуття яких значно підвищує конкурентоспроможність

Випускники курсів Роман Дзеса і Василь Дячук (зліва направо).

безробітних на сучасному ринку праці, — розповідає директор

Рівненського обласного центру зайнятості Іван Ткачук. — Ось і

зміни до програми навчання кухарів були внесені за побажаннями роботодавців, які прозвучали під час засідання консультативної ради за професіями ресторанної справи та готельного обслуговування. Ресторатори наголосили, що хотіли б бачити у своїх закладах кухарів-універсалів, здатних готувати страви і доповнювати їх випічкою, якщо це передбачає рецептура.

Кваліфікаційна атестація проходила у присутності роботодавців, представників адміністрації навчального закладу, штатних та позаштатних майстрів виробничого навчання. Випускники презентували власноруч виконані та оформлені страви, а кілька з них одразу отримали пропозицію пройти співбесіду та випробувальний термін у ресторанах Рівного.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Фото Катерини ГЛАДКЕВИЧ.

За адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, каб. 4, 01 квітня 2013 року о 12 год. 00 хв. відбудеться аукціон з визначення переможця з продажу на аукціоні наступного майна:
Лот №1 - право вимоги кооперативу "Ізоліровщик" (м. Ужгород, вул. Підградська, 59, р/р 26009301200122, МФО 312624, код ОЗКПО-22109737, код ПДВ - 221097307010) до Вакуленко Миколи Михайловича (м. Ужгород, вул. 8-го Березня, 30/94, індивідуальний ідентифікаційний номер 1962514070). Право вимоги виникло на підставі завдання збитків. Початкова вартість майна (лоту) 29780,60 грн.

Лот №2 - право вимоги кооперативу "Ізоліровщик" (м. Ужгород, вул. Підградська, 59, р/р 26009301200122, МФО 312624, код ОЗКПО-22109737, код ПДВ - 221097307010) до Ужгородського комунального підприємства теплових мереж "Ужгородтеплокомуненерго" (88015, м.Ужгород, вул. Квітів, 53 а, код 19109716). Право вимоги виникло на підставі витрат в процедурі банкрутства та судових витрат. Початкова вартість майна (лоту) 6368,00 грн.

Продавець майна: кооператив "Ізоліровщик" (м. Ужгород, вул. Підградська, 59, код 22109737) в особі ліквідатора Ракущинець А.А. (м. Ужгород, вул. Підградська, 59, тел. 0312619122).

Фізична або юридична особа, яка бажає зареєструватися як учасник аукціону, повинна подати заяву на участь в аукціоні, яка складається в довільній формі державною мовою.До заяви на реєстрацію учасником аукціону додаються: якщо **покупці - юридичні особи:** копії установчих документів;копія виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємств або Свідоцтва про державну реєстрацію підприємства;копія довідки органу державної статистики про включення до ЄДРПОУ;копія Свідоцтва платника ПДВ (якщо Покупець зареєстрований платником ПДВ);копія Свідоцтва платника єдиного податку (якщо Покупець зареєстрований платником єдиного податку);копія рішення про призначення керівника підприємства; довіреність уповноваженим особам покупця з повноваженнями на подання заяви, участю в аукціоні та підписання протоколу аукціону;паспортні дані (1, 2, 11 сторінок паспорту) та копії ідентифікаційного коду уповноважених осіб; документи (копії платіжних доручень), що підтверджують перерахування гарантійного та реєстраційного внесків; якщо **покупці - фізичні особи:** копія Виписки з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємств або Свідоцтва про державну реєстрацію (для суб'єктів підприємницької діяльності); паспортні дані (1, 2, 11 сторінок паспорту) та копія довідки про надання ідентифікаційного коду;копія Свідоцтва платника єдиного податку (для платників єдиного податку); копія Свідоцтва платника ПДВ (для осіб, зареєстрованих платниками ПДВ);довідка про відкриття рахунку в банківській установі; документи (копії платіжних доручень, квитанцій), що підтверджують перерахування гарантійного та реєстраційного внесків. Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - три повних календарних дні (добы) до початку аукціону. Реєстраційний внесок (17 грн.) та гарантійний внесок (в розмірі 10 % від початкової ціни кожного лоту) вносяться грошовими коштами на рахунок організатора аукціону (продажу) - ПП "Агенція з питань майна та банкрутства". № 26009500043384 в ПАТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК", м. Ужгород, МФО 300614, код 34418023, адреса банку: 88000, м. Ужгород, вул. Л.Толстого, 29.

Результати аукціону та визначення їх переможця по кожному аукціону оформляються протоколом, який затверджується Організатором аукціону (продажу), та підписується переможцем аукціону. Переможець торгів (аукціону) повинен протягом п'яти днів з дня одержання проекту договору підписати його та перерахувати кошти за придбане майно на зазначений у протоколі номер банківського рахунка. З копіями документів щодо права вимоги кооперативу "Ізоліровщик" можна ознайомитися щодня, крім вихідних, з 9 до 16 години за адресою місцезнаходження майна. З усіх питань організації та проведення аукціону, ознайомлення з правилами проведення торгів (аукціону) слід звертатися з понеділка по п'ятницю з 09 по 18 год. до організатора аукціону (продажу) за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, тел. (0312) 619122.

4 березня. Погоджувальна рада у Верховній Раді України.

5 березня. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Рибка з Надзвичайним і Повноважним Послом, Головою Представництва ЄС в Україні Яном Томбінським.

6 березня. Президент України Віктор Янукович наголосив на необхідності створення музею Кирило-Мефодіївського товариства під час засідання Громадської гуманітарної ради, що відбулося у Києві.

7 березня. Київ. Триває Український тиждень моди (Ukrainian Fashion Week) сезону осінь-зима 2013/2014.

8 березня. Щорічне «Велике жіноче ралі» у Києві.

9 березня. У Полтаві вшанували пам'ять Тараса Шевченка в день 199-ї річниці від дня його народження.

10 березня. Львів. Святкування Дня гімну.

Білий дим над Сикстинською капелою...

Сьогодні у Ватикані, у Сикстинській капелі, розпочинається конклав, що обиратиме нового Папу Римського. Напередодні 115 кардиналів, які беруть участь у голосуванні, відправили молебень, під час якого просили, щоб Господь скерував їхній вибір.

Експерт у церковних справах Андреа Торніеллі, якого цитує портал «Ватикан Інсайдер», вважає італійського кардинала Анджело Сколоу і бразильського кардинала Оділо Шерера найсильнішими кандидатами на престол святого Петра.

Андреа Торніеллі прогнозує, що вже в першому турі архієпископ Мілана Анджело Скола набере значну кількість голосів. Водночас експерт визнає, що, порівняно з 2005 роком, де був один явний фаворит, перед нинішнім конклавом набагато більше невизначеності.

Разом з тим Торніеллі вважає, що принцип голосування «за свого» — за національною ознакою — нині гратиме мінімальну роль. Кордони між різними групами впливу у Ватикані сьогодні пролягають в інших площинах — голосування визначається баченням майбутнього Церкви і ступенем усвідомлення необхідності реформ Римської курії.

Тим часом навколо виборів понтифіка виражують цілком приземлені пристрасті. В Інтернеті приймають грошові ставки на кандидатів, як це роблять під час спортивних змагань чи полі-

тичних виборів, інформує «Свроньюс». Охочі також можуть пограти в тематичні інтернет-ігри. Сайт «Фантастичний конклав» (fantasyconclave.com) пропонує дізнатися більше про процес обрання понтифіка та виграти приз, якщо ви зможете вгадати ім'я нового Папи. Сайт religionnews.com пропонує користувачам самим обирати Папу серед реальних кандидатів-кардиналів. А ті, хто хочуть першими дізнатися справжні результати голосування, можуть завантажити на свій смартфон спеціальну програму з сайту rorerealatm.com, що повідомить, коли над Сикстинською капелою з'явиться білий дим. Це означатиме, що Католицька церква отримала нового понтифіка.

ФОТОФАКТ

У зоопарку Сінгапура відвідувачам показали одномісячного борнейського орангутанга. В дикій природі особин цього виду залишилося від 12 до 15 тисяч.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

ПЛАНЕТА

Водометами — по демонстрантах

В Азербайджані поліція припинила спробу великої групи молоді провести в центрі Баку несанкціоновану акцію протесту під девізом «Ні солдатським смертям». За даними російських ЗМІ, маніфестація була ініційована в соціальних мережах у зв'язку з випадками загибелі з різних причин солдатів строкової служби в армії, що почастишали останнім часом. В акції, яка не була погоджена з мерією, брали участь кілька сот людей. Поліція застосувала водомети й гумові кулі. Повідомляється про десятки арештів. Приводом для протестів стала смерть двох солдатів, що померли у військових частинах у січні й лютому. Родичі загиблих і деякі активісти не вірять офіційним версіям їхньої загибелі.

Мадрид піднявся

Цими вихідними в 60 містах Іспанії відбулися масові демонстрації проти безробіття і скорочення держзатрат. За останніми даними, кількість безробітних у цій країні сягнула 6 мільйонів осіб, що становить 26 відсотків працездатного населення, — це рекордний показник для країни. А серед молоді ситуація взагалі катастрофічна: кожний другий іспанець — на вулиці. У Мадриді на заклик профспілок відгукнулося тисячі людей. Вони вимагали відставки уряду та зміни економічного курсу на благо громадян, а не банківського сектору.

Ісламісти стратили заручників

Іноземних заручників у Нігерії, вочевидь, убито: про це, як повідомляє Франс Пресс, заявило міністерство закордонних справ Греції. Італійський МЗС також визнав: заява бойовиків, котрі викрали іноземців, про страду, що відбулася, швидше за все, відповідає дійсності. За останніми даними, серед вбитих — громадяни Греції, Італії, Великобританії, Лівану та Сирії. Усіх їх ісламісти захопили 16 лютого на будівництві, що здійснює на півночі Нігерії ліванська компанія «Сетрако». У грецькому МЗС стверджують, що ісламісти, які взяли на себе відповідальність за викрадення іноземців ще в лютому, так і не назвали яких-небудь умов їхнього звільнення. При цьому в Афінах спростовують твердження бойовиків про те, що британська й нігерійська влада намагалася звільнити заручників силою. За версією бойовиків, іноземців стратили саме після невдалої операції з їхнього звільнення.

Два роки після моторошного землетрусу та цунамі

Учора в Японії відбулися жалобні заходи з нагоди другої річниці землетрусу та цунамі, що обрушилися на країну 11 березня 2011-го. У Токіо на церемонії на згадку про загиблих були присутні імператор Акіхіто та його дружина — імператриця Мітіко. О 14.46 за місцевим часом (7.46 — за київським) було оголошено хвилину мовчання. За останніми даними, у результаті землетрусу та цунамі загинули 15 881 особа, 2 668 — значаться зниклими безвісти.

Тим часом у районах, що постраждали від катастрофи 2011 року, тривають відбудовчі роботи. За різними даними, близько 315 тисяч японців, що втратили житло в результаті стихії, досі не мають постійного місця проживання. Крім цього, японські споживачі побоюються наявності радіоактивних речовин у продуктах харчування з префектури Фукусіма, де розташована аварійна АЕС «Фукусіма-1», незважаючи на заперечення уряду, що ситуація на АЕС перебуває під контролем. Ще одним наслідком катастрофи 2011 року стали дискусії про безпеку використання ядерної енергії в Японії. На даний момент із 50 ядерних реакторів у Японії функціонують лише два, на іншихі проводяться перевірки.

Грузинське вино та дипломатія

Ще одну війну закінчила Росія — винну. Чиновники дозволили продавати на російському ринку грузинські вина, знамениту «Боржомі» і навіть чачу — виноградну горілку. Головний санітарний лікар Геннадій Оніщенко (в якого, як кажуть у Москві, влади не менш як у прем'єр-міністра) заявив, що «поставки грузинського вина до Росії можуть відновитися найближчими тижнями».

Сім років, з 2006-го, грузинські вина й мінералка, за словами російських чиновників, були «отруєні» та загрожували здоров'ю росіян. Антивинну

грузинську компанію супроводжувала пропаганда в ЗМІ. За «забороною на грузинські вина» стояла «велика політика» — не любов до Михайла

Саакашвілі, а потім і російсько-грузинська війна 2008 року. Як відомо, на парламентських виборах у Грузії в 2012 році перемогу одержала опозиція. Новий прем'єр-міністр, якого називають «проросійським», має абсолютну владу в країні. Тому скасування ембарго на вино в Тбілісі розглядають як заохочення Бедзіна Іванішвілі.

Крім цього вагомого бонусу, Москва оголосила, що готова ще й ввести на взаємній основі безвізовий режим із Грузією, та запропонувала відновити дипвідносини. Однак у Грузії вважають, що не можна вести політичний діалог з державами, які визнають незалежність Абхазії та Південної Осетії. Парламент країни ухвалив

документ про основи зовнішньої політики країни, взявши курс на НАТО та ЄС. Законодавці дозволили уряду лише «вести діалог із РФ з метою врегулювання конфлікту, встановлення добросусідських відносин». Тож Росія поклади, що залишається для Грузії державою-агресором. Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

Як німці Петриківський розпис освоювали

У Німеччині завершилася найбільша міжнародна туристична виставка ITB Berlin-2013. Її учасниками стали близько 11 тисяч представників турбізнесу з 170 країн. Україна на виставці презентувала десять міст, Крим та Одеську область. Уперше про свій туристичний потенціал заявила й Дніпропетровщина.

— Те, що ми представили наш регіон на ITB Berlin, дає гарні перспективи зарекомендувати наш край як один із провідних туристичних центрів України, розширити контакти та поглибити співробітництво із Всесвітньою туристичною організацією ООН UNWTO, — зазначив голова ОДА Дмитро Колесніков.

Кореспондентові «Голосу України» повідомили, що у Дніпропетровській ОДА всерйоз узялися за розкручування туризму в регіоні: розробляють нові туристичні маршрути, розширюють мережу готелів, реставрують пам'ятники архітектури.

На виставці в Німеччині Дніпропетровщина презентувала

свої «зелені» туристичні маршрути, визначні пам'ятки та улюблені місця відпочинку гостей і мешканців області. Найбільшою популярністю у відвідувачів експозиції Дніпропетровського регіону користувалися майстер-

класи художника, майстра Петриківського розпису Валентини Панко.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

Фото надане прес-службою ОДА.

Фолклендцям більше до душі Британія

На Фолклендських островах учора завершився дводенний референдум з питання про їх майбутній статус. Учасникам пропонувалося відповісти на одне запитання: «Чи хочете ви, щоб Фолклендські острови зберегли свій нинішній політичний статус заморської території Об'єднаного Королівства?» Якщо, тих, хто відповів «ні» буде більше, доведеться проводити уточнюючий референдум. Але в Лондоні певні, що нечисленний електорат (усього на Фолклендах — близько 2,8 тисячі мешканців, з них право го-

лосу мають 1672 остров'янина), як і раніше, бачать себе мешканцями британської заморської території, а Аргентину вважають агресором. У Буенос-Айресі у праві на самовизначення остров'янам, яких вважають окупантами, відмовляють. Аргентина вже заявила, що не визнає результатів референдуму.

Нагадаємо: у 1982 році дві країни воювали через острови, які Аргентина називає Мальвінськими. Не останню роль в «пожвавленні» конфлікту зіграло те, що біля узбережжя територій знайшли нафту.

Кількість біженців — понад мільйон

Сирійці масово залишають охоплену громадянською війною країну. За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, кількість тих, хто намагається врятуватися в таборах за кордоном, уже понад мільйон. Ще сотні тисяч сирійців, залишившись без даху над головою, тепер намагаються знайти притулок на батьківщині, поневіряючись країною. Ситуація ускладнюється ще й тим, що більшість із них — діти, жінки та старі люди. Верховний комісар

Організації Об'єднаних Націй у справах біженців Антоніо Гутеррес вважає, що кількість біженців із Сирії може збільшитися удвічі або тричі, якщо конфлікт усередині країни не закінчиться. Він відзначив, що міжнародне співтовариство має сприяти припиненню конфлікту, щоб уникнути «небезпеки вибуху» у близькосхідному регіоні. Комісар також знову звернувся із закликом надати підтримку біженцям, розмішеним у Туреччині, Лівані, Йорданії та інших країнах.

У центральних регіонах України сприятливі умови для посіву ярових культур очікуються з 20 березня (Укргідрометеоцентр)

На Чернігівщині понад 90% посівів озимих перебувають у доброму та задовільному стані, повідомляє наш власкор Сергій ПАВЛЕНКО

Спонування до тваринництва

Орендарям, які займаються лише рослинництвом, збираються суттєво підвищити податки

НАМІРИ

Для Мирона Гайдук (на знімку) із села Глушкова Городенківського району корова стала вагомим джерелом прибутку. Хоча й важко добиратися до постійних покупців: навантажити на свого двоколісного друга з десяток півторалітрових пластикових пляшок молока й ледве тягне нелегку ношу за три кілометри — до райцентру.

Воно б, за санітарними нормами, слід було б возити продукцію у скляній тарі. Але то додаткове навантаження на вісімдесятирічного чоловіка. Клієнти не скаржаться, бо зручно отримувати молоко із доставкою додому, ще й дешевше. Як-

що на міському ринку за таку саму пластикову пляшку з молоком треба викласти вісім—дев'ять гривень, то Мирон Антонович відпускає по сім. Покупці раді й тому, що продавець — перевірений часом, погане не привезе. А йому вигідно, бо

має стабільний збут, не вистояє годинами на базарі. Молокопункту в селі немає, а продавати лишки треба. Хоч до цієї праці колишнього військовика навіть сусіди ставляться неоднозначно: має дідусь дві тисячі гривень пенсії, то для чого морочитися? Ось, мовляв, інші не тримають худоби і якимось живуть. Воно й справді: на 1200 мешканців Глушкова — лише вісімдесят корів. Хоча пасовищ навколо достатньо.

Мирон Гайдук — переселенець із Польщі. В 1945 році товарняк разом із людьми та худобою зупинили в Городенці, а їхню сім'ю розмістили в приміському Глушкові. Бо мали своє зерно, по двійко корів, коней, лошата (батько все це дивом перед депортацією врятував). В селі один заможний поляк через вимушене виселення на історичну батьківщину залишив їм свою велику хату. В надії, що, як усе вляжеться, повернеться назад. Казав, що бачить перед собою добрих господарів, то його майно не змарнують... Було ж, що бідняки розбирали полишені хати, стайні і бляху продавали. Тато заяву до колгоспу не писав, мотивуючи тим, що малі діти і дружина хвора, влаштувався працювати на цукрозавод. А син закінчив школу, після армії залишився там ще й для надстрокової служби,

бо важко було жити в селі. Аж вийшовши на пенсію, повернувся Мирон Гайдук до Глушкова, де й досі господарює. Так сталося, що дружина померла. Двом донькам ледь за двадцять. Молодша мешкає з маленькою дитиною разом із батьком, допомагає по господарству. Мають ще сад, півгектара поля. За гроші з пенсії зробили добротний ремонт у просторому будинку, а виручене за молоко йде на повсякденні потреби. Крім міських замовників, продукцію охоче купують і односельці. Господар каже, що ніби за звичкою працює, адже на старість треба якогось інтересу. Але додає, що від постійного руху здоровішим почувається.

У селі гадують колгоспні часи, коли зайнятість забезпечували не лише роботою в полі, а й у підсобних господарствах. А ще, зрозуміло, в тваринництві. Саме на розвиток цієї галузі нині покладають великі надії в Городенківському районі. Край цей — сільськогосподарський, далекий від транспортних шляхів, малопривабливий для великого бізнесу. Марно сподіватися, що потужний поштовх до розвитку території, значна частина якої прилягає до Дністра, дасть туризм. Для цього немає належної інфраструктури. Залишається сільське господарство.

Рільництво, попри вагомий досягнення останніх років (торік валовий збір зерна становив 165 тисяч тонн, урожайність кукурудзи — 130 центнерів з гектара), не забезпечує селян роботою. Швидше навпаки: через застосування новітніх технологій потреба у працівниках невелика.

Більше місць для праці може бути в тваринництві. Щоб спонукати господарів займатися менш прибутковою галуззю, їх треба якось зацікавити. Торік наче й було щось зроблено: у вигляді дотацій на утримання молодняка великої рогатої худоби в районі виплачено понад мільйон гривень. Господарі раді, бо така підтримка сприяла омолодженню стада. А ще — створено вісім сімейних ферм, кільком селянам, котрі утримують понад три корови, компенсовано по п'ять тисяч гривень за куплені доїльні апарати вітчизняного виробництва. Ці заходи, хай і незначні, дещо призупинили скорочення поголів'я великої рогатої худоби. Станом на 1 січня в сільгосп-підприємствах значилося 760 корів, у господарствах громадян — ще 5552. Показники, звісно, не дуже вагомі, особливо, якщо згадати, що двадцять років тому агроформування району утримували 12 тисяч корів, а населення — майже 11 тисяч.

Але вибори минули, а з ними вичерпалася і бюджетна щедрість. Тож як надалі переконувати аграріїв розвивати тваринництво, а, зокрема, молочарство? Примусові методи не допоможуть — треба й «пряни-

ка». Спеціалісти управління агропромислового розвитку Городенківської райдержадміністрації звернулися до обласної влади та Верховної Ради із пропозицією суттєво збільшити податки за землю тим орендарям, які займаються лише рослинництвом. Створено комісію, яка має провести ревізію земель сільгосппризначення, щоб спонукати підприємців працювати в офіційному руслі й сплачувати податки за всі оброблювані площі.

Крім того, в районі сподіваються на відновлення роботи місцевого сирзаводу. Орієнтований на випуск твердих сирів, він був торік на грані закриття. Господарям корів тоді довелося шукати інші ринки збуту молока, навіть за межами області. Та процес реанімації проходить важко. Тепер на підприємстві вирішили перепрофілювати потужності на випуск кислотно-лужної продукції, тож є потреба в сировині. Звісно, на заводі надають перевагу сільгосппідприємствам — їм сплачують по 4,25 гривні за кілограм молока базисної жирності, тоді як громадянам — по 2,2 гривні. Розрив у цінах заводчани пояснюють нижчою якістю «домашньої» продукції та більшими затратами на її поставання. Але ж така ситуація зазвичай не влаштовує власників однієї-двох корів. Тому й залишається таким, як Мирон Гайдук, долати нелегкий шлях до покупи самотужки.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

У глибинці теж можна стати успішним

РЕАЛІЇ

Низький рівень життя, неможливість знайти роботу та відсутність можливостей кар'єрного зростання — ось ті основні моменти, на які звертають увагу молоді люди. Свої висновки вони роблять не так на основі власного життєвого досвіду, як на спостереженнях над тим, як живе їхня родина. Може видатись дивним, але багато хто з молодих людей навіть не знає, яку спеціальність свого часу здобували їхні батьки у навчальних закладах і де працювали. Більшості з них довелося вирости в родині, де старші офіційно вважались безробітними. Отож і нове покоління не знає, де і як застосувати свої таланти і можливості в селі.

Між містом та городом

Одинадцятикласники Грицівської загальноосвітньої школи, що у Шепетівському районі на Хмельниччині, з готовністю відгукуються на пропозицію розповісти про свої плани на майбутнє. На думці переважно одне — вступити до вишу, потім знайти гарну роботу. Шоправда, роблять скидку ще й на те, як складеться доля. Але навіть при цьому лише одиниці готові повернутись назад до Грицева. Та й це лише на той випадок, що життя у місті зовсім не вдасться. Хоча свій Гриців вони не вважають селом, а гордо поправляють: селище. До того ж колись воно значилося райцентром.

Було то давно. Уже ніхто не те що із молодого, а навіть із середнього покоління цього не пам'ятає. Але в тому, що із зміною територіального статусу Гриців багато чого втратив, можна не сумніватись. Практично всі колишні місцеві підприємства тепер забуто. А життя селища з чотир-

ма тисячами населення мало чим відрізняється від сільського. І побутово, і за тими соціальними можливостями, котрі воно дає своїм мешканцям.

Хоча, наче відгуком із минулого, проглядають свої особливості. Бо яке ще село може похвалитись тим, що має близько тисячі студентів, котрі навчаються у двох місцевих училищах? Або тим, що тамтешнє громадське життя з його добровільними організаціями, акціями, боротьбою за різні гранти, стало зразком і для громад району, і для всієї області. Так Гриців намагається виборсатись із провалля безвиході та забуття, заявити про те, що життя в глибинці теж може бути цікавим, активним і достойним. Однак частенько духовні, патріотичні та й бізнесові поривання впираються у глуху стіну економічних та фінансових можливостей.

У родині Ані Заверухи, як у дзеркалі, переpleлись всі ці тенденції. Ким були її батьки до того, як стали підприємцями, Аня навіть не цікавилась. Бо скільки себе

пам'ятає, знає, що їх годував невеличкий сімейний бізнес у вигляді двох магазинів. Мимоволі йому підпорядкована вся сім'я, бо то — основне джерело доходу. Та це не змусило зовсім відмовитись від звичного господарства. Город, поросата, птиця — усе не чуже для сільських бізнесменів. Шоправда, на продаж вирощене і виплекане в хліві вже не несуть. Але й те, що харчі є важливою підтримкою для сім'ї, теж не відкидають.

Утім, Аня бачить своє життя вже по-іншому. Не без того, щоб влітку допомогти батькам по господарству, але ці клопоти вона хоче залишити в минулому. А от про розвиток родинного бізнесу задумується: можливо, відкриє ще кілька магазинів, якщо пощастить — інший бізнес, але... все те має бути не у Грицеві.

Там цей сегмент економіки настільки ущільнений, що важко побачити перспективи для його розвитку. У невеличкому селищі працює близько сотні приватних підприємців, зайнятих переважно у сфері торгівлі та громадського харчування. Тож з розрахунку на душу населення Гриців може позмагатись навіть із славнозвісними хмельницькими базарами. Але якщо місто дає можливості для подальшого розвитку такого бізнесу, сільський рано чи пізно впирається у певну планку, яку встановлюють доходи і кількості місцевого населення.

Ці школярі Грицівської школи поки що не задумуються над своїм майбутнім вибором, хоча рано чи пізно їм доведеться його робити. Чи буде він на користь рідного селища?

Шлях до об'єднаної Європи не такий вже далекий

Воледа Пастух не обмежує свої плани не те що містом, а навіть країною. В своїх думках він давно в об'єднаній Європі. Для сільського хлопчика вона вже стала близькою, бо дала шанс хоч не на багате, але достойне життя для нього та сім'ї. Хоча ціна такого благополуччя не така вже й мала. Ось уже вісім років хлопчик живе з бабусею та дідушем, доки мама заробляє за кордоном. Кажє, йому пощастило — не обділений любов'ю та

увагою своїх близьких. І не тільки не шкодує, а й радий, що мама все-таки має можливість працювати та заробляти. Та повторити таку заробітчанську долю він навряд чи захоче. Принаймні бути чорноробом, трудитися на будівництві чи на чужих полях не хоче. Його б, швидше, влаштувала робота економіста. Причому на іноземному підприємстві.

Скажете, рожеві юнацькі мрії, котрим ніколи не здійснитись? Та як знати. Воледа збирається здобувати освіту в Польщі. Якщо пощастить, залишиться там і на роботу.

«Не подумайте, що я не патріот чи не люблю Україну, — намагається пояснити. — Просто не бачу, кому і для чого я тут потрібен. А за кордоном успішно працює мама, вчиться моя сестра, і що важливо, вони знають, заради чого це роблять».

Для Діми Жвалюка Західна Європа — теж не щось абстрактне і далеке. У Греції кілька років поспіль працював його батько, заробляючи кошти для великої родини.

Соціальний хліб зникне із прилавків?

СИТУАЦІЯ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У січні цього року в області було підписано меморандум, який регулює цінову політику на ринку хлібо-булочних виробів. За домовленістю влади із найбільшими виробниками заводи зобов'язалися не знижувати обсягів виробництва основних сортів хліба, а реалізатори — не ставити на таку продукцію націнку вище 10 відсотків граничного розміру торговельної надбавки на ці сорти. У свою чергу, обласна влада в межах своїх повноважень зобов'язувалася сприяти формуванню державного інтервенційного фонду та регіональних запасів продовольчого зерна в області, а також забезпечувати захист інтересів виробників.

Тепер пекарі звинувачують Аграрний фонд у невиділенні обіяного зерна. «Нині хлібозаводам доводиться купувати дороге комерційне борошно, що значно погіршує економічне становище підприємств, вимиває обігові кошти, — пояснив керівник холдингу. — І хоча державна програма передбачає виділення зерна із Аграрного фонду за низькою ціною, фактично його не дають. Незважаючи на взаєморозуміння з боку облдержадмініс-

трації та Мінагрополітики, хлібозаводи залишаються на голодному пайку, оскільки в Аграрному фонді процес відвантаження зерна затримується без об'єктивних причин». Порухення пекарями меморандуму не подобається заступнику голови обласної державної адміністрації Олександру Фоменку:

«Ми розглядаємо заяву холдингу «Золотий урожай» як можливий шантаж і спробу чинити тиск на владу, а також внести дестабілізацію в суспільство. Це єдина компанія, яка дозволила собі таку заяву, незважаючи на всі проведені переговори та досягнуті домовленості. Її дії суперечать принципам соціальної відповідальності бізнесу, які повинні превалювати в компаніях такого рівня».

Заступник керівника області запевнив, що «обласна державна адміністрація докладе необхідних зусиль, щоб усіма законними способами не допусти-

Пекарі скаржаться, що змушені купувати дороге комерційне борошно.

ти підвищення цін на соціальні сорти хліба». Водночас Ігор Налбантов назвав дії компанії тимчасовим і вимушеним заходом та заявив, що обсяги випуску соціального хліба поновляться, шойно зерно із Аграрного фонду надійде на мелькомбінати.

Ліна КУЩ.
Донецька область.
Фото автора
(з архіву, 2012 рік).

ТИМ ЧАСОМ

Борошно таки дадуть

Коли матеріал було підготовлено до друку, стало відомо, що виробники хліба, представники Аграрного фонду та місцева влада досягли порозуміння. «Борошно за ціною 2,8 тисячі гривень за тону й надалі виділятиметься Аграрним фондом компанії «Золотий урожай» без обмежень. Таким чином, ціна на хліб буде стабільною», — підкреслив голова обласної державної адміністрації Андрій Шишацький.

Але більшість молодих людей не вірять в оптимістичну перспективу

Адже Дмитро у сім'ї найстарший, окрім нього, є ще троє дітей. Оскільки батька дуже часто не було поруч, діти, город, господарство лягли на мамині плечі. Та й Діма змалку зрозумів, що все дається нелегким трудом.

Після того, як криза всерйоз похитнула грецьку економіку, батькові довелося повернутися додому. Але у селі, окрім домашнього господарства, роботи для нього так і не знайшлося. Тож змушений був шукати її у столиці, де й тепер працює на різних будівельних майданчиках. Не сказати, що це дуже значні заробітки, та іншого способу утримувати сім'ю просто немає.

Діма про новомодні спеціальності теж не мріє. Хотів би здобувати таку, що пов'язана із будівництвом. Сподівається, освіта допоможе влаштуватися на якусь інженерну посаду, і не доведеться так тяжко працювати, як батькові. Але то вже, як вдасться. Причому хлопець готовий зводити новобудови і в рідному Грицеві, та не дуже вірить, що будівельний бум найближчими роками станеться у селищі. Єдина спорада, котрою можуть похвалитись, це їхня нова школа, яку шойно здали. Але зводили її понад двадцять років. З такими темпа-

ми навіть затребувана на сучасному ринку праці спеціальність будівельника навряд чи згодиться.

Майбутнього програміста годує прабабуся

Один з небагатьох, хто остаточно не відкидає думку про можливість жити і працювати у рідному Грицеві, це майбутній програміст Сашко Джурамаєв:

— Сьогодні вже й у селі нікого не здивуєш комп'ютером, але обслуговувати його вміють аж ніяк не всі. Навіть тепер до мене звертається чимало людей із проханням допомогти. Вже й перші гроші на цьому заробив, отож, гадаю, в майбутньому без роботи не сидітиму, але...

Усе та сама ремарка: у село хлопець погодиться повернутись лише у крайньому разі, коли не вдасться вижити в місті. Якщо ж буде хоч найменша можливість, то прагнутиме реалізовувати себе у комп'ютерній компанії, тим паче, що попит на таких спеціалістів непоганий.

Запитувати, чи готовий проміняти клавіатуру на сапу, а мотатор на лопату, якось навіть не з руки. І все ж цікавлюсь: який основний дохід нині має його родина? Сашко не приховує основні

джерела. Щодо харчів — це переважно з городу та хліва. Щодо фінансів — це... пенсії, які отримують бабуся та прабабуся, котрі живуть разом із ними. Така ось сільська економіка.

Батьки теж не сидять без діла, але назвати доходними їхні старання доволі проблематично. Мама має гордий статус приватного підприємця, проте заробити фотосправою, якою займається, вдається не завжди. Батько очолює громадську асоціацію відродження Грицева. Він один із тих, хто організовував різні акції, спрямовані на те, щоб зробити селище чистим, посадити дерева, облаштувати пляжний майданчик... Патріотично. Але малоприбутково.

Навіть наявність таких громадських організацій в Грицеві, не кажучи вже про клас-тер сільського туризму, який став одним із перших не тільки в області, а й в країні, свідчить про те, що Гриців не здається, активно бореться за своє місце у сучасному економічному просторі. Вперто хоче довести, що життя у сільській глибинці теж може бути успішним, цікавим і комфортним. Але кожного разу наражається на одну й ту саму перепону: сільські умови, в найширшому розумінні цього слова

— від побутових до економічних, так і не вдалось перетворити на стимулюючі, саме вони залишаються чи не найбільшим гальмом розвитку і громади, і кожного, хто її складає.

Якщо не заглядати поперед долі

То можна стати ... трактористом. Такий вибір зробив Олег Лікарнович, другокурсник місцевого професійно-технічного училища. Хоча, здавалося б, вибір саме аграрних спеціальностей мав би стати пріоритетним для сільської молоді. Тим паче, що й в училищі роблять усе, щоб урізноманітнити пропоновані спеціальності. Було навіть, що й бджоларів тут готували. І поки діти вчаться, все, начебто, непогано. Та що потім?

Олег задоволений, що часу дарма не втрачає. Адже разом із дипломом отримає ще й посвідчення водія, яке теоретично може приносити кусок хліба. А ще дуже важливою для нього та й усієї сім'ї є стипендія у 270 гривень. Щомісяця! Навіть такі гроші аж ніяк не кожному вдається заробити в селі. Тож поки хлопець задоволений. Що далі?

— Може, піду працювати до компанії «Сварог-Агро», якщо там потрібні будуть трактористи. А ні —

поїду далі вчитись до аграрного вишу, — розмірковує хлопчина.

Але це ще буде колись. Важко говорити про тверді наміри, все залежатиме не так від нього, як від того, чи готовим виявиться рідне село прийняти його на роботу. І не тільки його. В училищі навчаються понад півтисячі сільських хлопців та дівчат. І якщо Гриців та потужна аграрна корпорація, що господарює поруч, дають хоч якусь надію місцевій молоді, то для тих, хто із віддаленіших сіл, перспектива працювати за фахом дедалі менша. Повертатись до батьківського порогу вони змушені тільки через важкі життєві обставини, але не в надії на хороше забезпечене життя.

Нинішнього року шукати свій шлях вирушать у світі 25 випускників Грицівської школи.

Чи повернеться хтось із них назад, залежатиме не тільки від них, а й від того, що зможе запропонувати їм мала батьківщина.

Наступного року в школі буде лише 16 одинадятикласників. Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото автора.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Публікація допомогла знайти інвестора

Шановна Галина Квітка! Мій лист, опублікований на сторінках «Села» під назвою «Допоможіть знайти інвестора!» («Голос України» за 10 квітня 2012 року), був криком душі, боєм за своє рідне село Уралове, де значні масиви землі «гуляли», заростали бур'янами й чагарниками. Тому кожне слово виходило від серця.

І знаєте, все написане набуло реальних форм. Збулося те, чого хотіла й про що писала.

На територію сільради прийшли одразу два інвестори.

Перший — у травні: сільськогосподарське підприємство «Агроінвест» узяло під оренду малопродуктивні землі, які з початку земельної реформи не оброблялися, позаростали деревами, чагарниками, бур'янами. Довелося «Агроінвесту» добре попрацювати, щоб внести гербіциди, подискувати, переорати й частково засіяти. Восени 70 га відвели під жито. А загалом змогли оформити 300 гектарів.

Другий — у серпні: змінився власник нашої агрофірми «Росія». У населення було куплено майнові паї. Свою частку одержали й ті, хто вступив у спадщину. За допомогою сучасної техніки проведено осінньо-польові роботи: на орендованих площах не залишилося жодного (!) неораного гектара. Водночас кількість працюючих не скоротилася — навпаки, вона зросла: уже працевлаштовано до 40 людей. Так, чотири місцеві механізатори одержали можливість працювати на високопродуктивній техніці й заробляти пристойну, за мірками села, зарплату. В найближчій перспективі — придбання ще декількох одиниць техніки, що знову-таки дасть змогу створити додаткові робочі місця для уралівців. Стару техніку, а це три «МТЗ» і «КамАЗ», які дісталися новому власникові «прицепом», капітально відремонтували й готують до виходу в поле. Оренду плату за земельні паї збираються виплачувати грішми — на них селяни зможуть придбати зерно безпосередньо в агрофірмі. Для цих цілей посіяно 200 га жита й пшениці.

Як за минулих часів, знову введено посади агронома, енергетика, головного інженера. Є і менеджер. Навіть обіцяють забезпечити техперсонал спецодягом. Зберігається і молочнотоварна ферма — як виробнича структура.

На одній із робочих нарад йшлося про те, як добитися на фермі ефективніших результатів.

Тішити і ставлення агрофірми до соціальних проблем. Для ідальні уралівської школи придбано новий холодильник. Заохочено учнів, які допомагали агрофірмі під час канікул. Та й очищення сільських доріг від снігу агрофірма взяла на себе.

Завдяки спільним зусиллям сталася ще одна яскрава в прямому й переносному сенсі подія. Село засіяло світлом вуличних ліхтарів!

Міжнародний проект ПРООН «Міжнародний розвиток, орієнтований на громаду-II», громадська організація мешканців села Уралове «Олтар» на чолі з Михайлом Гривою, сільрада, районний та обласний бюджети своїми частками реалізували проект «Реконструкція вуличного освітлення села Уралове Середино-Будського району Сумської області». У підсумку 12 з 13 вулиць села освітлено! Не залишилася осторонь і агрофірма «Росія» — на освітлення виділила півтори тисячі гривень.

Олена ВАСИЛЬЄВА,
уралівський сільський голова.
Сумська область.

«Часто люди пишаються чистотою своєї совісті лише тому, що мають коротку пам'ять», —
Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ, український педагог

Як телевізійний приймач зустрівся із пультом

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

До редакції «Голосу України» звертається безліч читачів зі своїми проблемами та невирішеними питаннями. Ми уважно вивчаємо кожен лист, який надійшов до редакції, та намагаємося допомогти.

Так, місяць тому до нас звернулася Шлапак Марія Іванівна з міста Шостка Сумської області. Ще з минулого року вона не могла одержати пульт дистанційного управління до цифрового ефірного приймача «Strong». Річ у тім, що цей приймач Марія Іванівна отримала завдяки Державній програмі з безплатного забезпечення малозабезпечених верств населення телевізійними приймачами для ефірного цифрового телебачення. Спершу відсутність пульта її не збентежила: «Мабуть, технології вже настільки пішли вперед, що з тюнером цей пульт не потрібен», — подумала бабуся. Проте майстер, який налаштовував приймач, стареньку все ж засмутив...

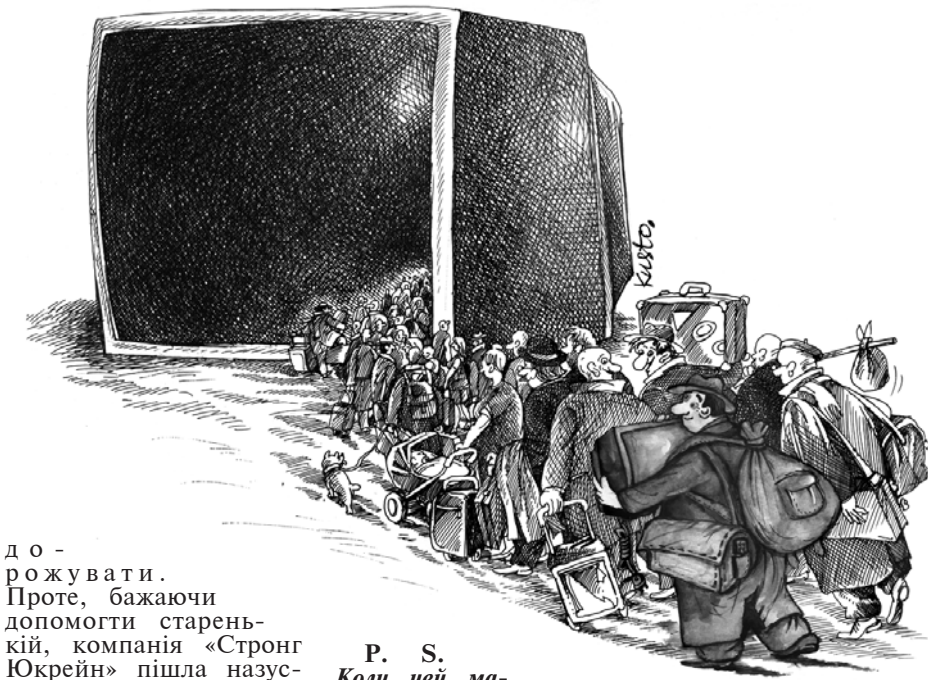
І от почалася подорож тюнера нашої читачки. За телефоном Головного сервісного центру ТОВ «Стронг Юкрейн» Марії Іванівні порадили відправити приймач з Шостки до Києва. У листопаді вона його «посадила» у пакуночок, який коштував старенькій 34 грн. 50 копійок, та надіслала до Києва. Через місяць, знову заплативши зі своєї кишені 27,90 грн., зустрічала свій приймач вдома. Без пульта. Не отримавши ніде відповіді, що їй робити у цій ситуації, пані Шлапак звернулася до «Голосу України». А ми вже зв'язалися із самою компанією, про яку згадує читачка, з проханням допомогти. І ось що вони нам повідомили.

Державним коміте-

том телебачення та радіомовлення України було оголошено тендер на реалізацію Державної програми з безплатного забезпечення малозабезпечених верств населення телевізійними приймачами для ефірного цифрового телебачення. ТОВ «Стронг Юкрейн» тендер виграло та в повному обсязі виконало свої зобов'язання, зокрема і по комплектності приймачів, що постачаються.

Доставкою приймачів кінцевим користувачам займалася «Укрпошта», на чю адресу і був поставлений увесь товар, згідно з контрактом ТОВ «Стронг Юкрейн» з державним комітетом. Претензії щодо некомплектності від «Укрпошти» не надходили.

На превеликий жаль, отримуючи приймач на «Укрпошті», Марія Іванівна документально не зафіксувала факт недостачі пульта в комплекті приймача. А це потрібно було зробити обов'язково. Через це і довелося її тюнеру по-

до-
рожувати.
Проте, бажаючи допомогти старенькій, компанія «Стронг Юкрейн» пішла назустріч пані Шлапак і безплатно вислала на її ім'я відсутній в комплекті пульт управління з батарейками (копія квитанції є у редакції).
Ірина ТИЩЕНКО,
завідувачка відділу соціальних питань та листів.

Р. S.
Коли цей матеріал уже був готовий до друку, до редакції надійшов ще один лист від Марії Іванівни. У ньому вона повідомляє про отримання пульта та дякує тим, хто допоміг. А ми, в свою чергу, хочемо подякувати самій Марії Іванівні:

присмно, коли читачі після звернення до редакції з певною проблемою не забувають повідомити і про вирішення (або невирішення) свого питання. Адже для нас це важливо.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Доплата донорам

Розкажіть, які у цьому році є доплати до пенсії донорам та особам, котрим присвоєно звання «Почесний донор України»?

Тимур ДМИТРЕНКО.

Запорізька область.

Як повідомили у Пенсійному фонді України, за статтею 13 Закону України «Про донорство крові

та її компонентів» особи, яким надано статус «Почесний донор України», мають право на отримання надбавки до пенсії у розмірі 10 відсотків від затвердженого прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць. З 1 січня 2013 року розмір зазначеної надбавки становить 110,80 гривні.

Буде рішення уряду, тоді й перерахують пенсії

Поясніть, чому за осучаснення пенсій береться 2007 рік, а не нинішній чи хоча б 2012-й?

В. ШЕВЧЕНКО.

Олександрія
Кіровоградської області.

Відповідає директор Департаменту пенсійного забезпечення Пенсійного фонду України Владислав МАШКІН:

— З 1 травня 2012 року пенсії, призначені (перераховані) відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» із застосу-

ванням показника середньої заробітної плати в середньому на одну застраховану особу в цілому по Україні, з якої сплачено страхові внески за 2006 рік (928,81 грн.), пе-

рераховувалися із застосуванням вказаного показника за 2007-й (1197,91). Це — згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 23.04. 2012 року № 327. У разі прийняття урядом рішень щодо проведення перерахунку пенсій і застосування іншого показника середньої заробітної плати такий перерахунок буде проведено органами Пенсійного фонду України в установленому порядку.

Від редакції. Щоб відповідей на запитання читача була більш конкретною, варто звернути увагу на дефіцит Пенсійного фонду України. На цей рік він встановлений у розмірі 21,8 мільярда гривень (постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2013 року № 101). Вочевидь, коли цей дефіцит буде зменшено, тоді, можливо, за осучаснення пенсій і братимуть більш «сучасні» роки.

Зв'язок між садком і вірусами є

Мойй дочці 3 роки, з вересня пішла в садок. Буквально відразу почалися часті застуди, хоча до цього майже не хворіла. І в підсумку садок відвідуємо за схемою: тиждень ходимо, два — хворіємо. Щоранку змазую їй носик оксоліновою маззю, а після садка промиваю сольовим розчином. Що ще можна робити з метою профілактики, щоб дочка рідше хворіла? Скільки має минути часу після видужання (якщо ГРВІ), щоб дитина повністю зміцніла й могла піти в садок з відновленим імунітетом?

Тетяна КОТОВА.

Чернігів.

Відповідає мікробіолог Ніна УВАРЕНКО:

— Напевно, немає жодної родини, у якій б з початком відвідування дитиною садка не виникло такої проблеми. І більшість хвороб — це гострі інфекції, найчастіше респіраторні (тобто ті, що вражають дихальні шляхи). Часті ГРЗ у початковий період — це нормальна реакція організму дитини на перший вихід у колектив. Річ у тім, що в досить великому колективі кожна дитина є носієм певного набору вірусів і бактерій, до яких у неї вже вироблений імунітет. Тому не варто дивуватися, коли ваше маля, приходячи в садок, інфікується незнайомими штамми й наступного дня починає виявляти ознаки застуди.

Цей шлях проходить кожна дитина. Якщо діти сусідки пішли в садок і таких проблем у них не було — отже, до моменту виходу в садок вони вже перенесли основну кількість інфікувань — у транспорті, у кіно, від знайомих. У принципі, що активніший малюк (точніше, його батьки), то раніше він проходить цей шлях. Дитина, замкнена у чотирьох стінах, рідше контактує з вірусами. Кожне перенесене ГРЗ закінчується формуванням противірусного імунітету, зменшуючи ймовірність наступного захворювання. Вірусні інфекції, якими маля «недохворіє» у дитячому садку, обов'язково да-

дуться взнаки в школі. Важко посперечатися: не ходити тиждень у дитячий садок не те саме, що пропустити тиждень шкільних занять. Ціла низка інфекційних захворювань, що дуже легко проходять у дитячому віці (вітряна віспа, краснуха), становить реальну загрозу здоров'ю дорослої людини. І ці хвороби обов'язково слід переносити вчасно. «Знайти» краснуху або вітрянку поза дитячим колективом складно. Принципово — не частота, з якою дитина

хворіє на вірусні інфекції, а те, як вони проходять. Якщо перебіг ГРЗ постійно супроводжується виникненням ускладнень, то дитячий садок тут зовсім ні до чого. Імунітет самого малюка, побутові умови, тактика лікування — це важливо. Спробуйте змінити навколишнє середовище, щоб воно дитину влаштовувало. Чарівних таблеток «від поганого імунітету» нема, але є ефективний алгоритм реальних практичних дій:
● повітря чисте, прохолодне, вологе;

● житло: немає накопичувачів пилу. Усе підлягає вологому прибиранню (звичайна вода без дезінфікуючих засобів). Зволожувач повітря. Вночі температура 18 градусів і вологість 50—70 відсотків. Регулярне провітрювання;
● харчування. Регулярно вживати корисні продукти: нежирне м'ясо, рибу, молочні продукти, фрукти та овочі, багаті вітамінами А, В, С, Е. Особливо корисні для імунітету продукти, багаті цинком, залізом, вітаміном С: лимони, квасоля, шипшина, капуста, смородина, цибуля, чорносил і яблука;
● питво. У дитини завжди повинна бути можливість утамувати спрагу: негазована некип'ячена мінеральна вода, компоти, морси, фруктові чаї (температура напоїв — кімнатна);
● прогулянки — щоденні й активні;
● спорт. Ідеальні заняття на свіжому повітрі. Піші прогулянки протягом 20—30 хвилин щодня збагачують кров киснем. Бадьорим і активним вірусам не страшні. Будь-які види спорту, що передбачають активне спіл-

кування з іншими дітьми в замкненому просторі, небажані. Плавання в громадських басейнах недоцільне для дитини, котра часто хворіє;
● загартовування — кращий спосіб підвищити імунітет. Щоденні ванночки для ніг і рук, які слід починати з води +32° С і поступово (раз на тиждень) знижувати температуру на 1 градус, довести до температури +20—22° С;
● для імунітету дуже важливі гімнастика та стимуляція рецепторів на стопах — наприклад, заняття на масажному килимку, біг по гальці, піску, іншим дрібним предметам.
Після хвороби, перед новим походом у дитсадок, повинен минути нормальний адаптаційний період: мінімум 1—2 тижні. Не треба забувати про те, що контакти з людьми ризиковані насамперед у приміщеннях. Ігри з дітьми на свіжому повітрі, як правило, безпечні.
Природа розумніша за нас і, створюючи людину, наділила її досить сильними механізмами захисту, щоб вижити майже в будь-яких умовах без сумнівної фармакологічної підтримки.
Фото з сайту <http://medicpulse.ru>.

Синдром жертви

Це коли розум хоче позбутися страху, а інстинкт по–зрадницькому підводить

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Цю фотографію ми поміщаємо в газеті вдруге. Уперше наші читачі побачили її в травні минулого року («Голос України» від 26.05.2012 р.). Тоді ми розповіли про віс্মох невільників, які опинилися в рабстві однієї родини фермерів. Власники безплатної робочої сили не надто церемонилися з людьми й перетворили їх на безмовних тварин. Їх били й принижували. Їх годували, як собак. Вони не мали права претендувати на оплату своєї каторжної праці й навіть не сміли думати про те, щоб покинути ферму. Із перших днів роботи в цій «зоні особливого режиму» робітникам утовкмачували в голову, що «дороги звідси в них немає». І тільки через сім років завдяки випадковості їх удалося звільнити, а фермерів затримати й почати слідство. Минув час, і ми поцікавилися, як склалась доля колишніх невільників і яке покарання отримали рабовласники? Отже, ось продовження.

Повернення в життя

Навіть тепер, після майже десяти місяців, дехто з колишніх невільників не може звільнитися від страху й зацьковано озирається на звук, який хоч і на короткий час, але все-таки повертає його у стан жертви. А коли колишніх господарів — батька і двох його синів — з вересня по жовтень по черзі почали звільняти з-під варті, з колишніми невільниками стали відбуватися неспоконненні речі.

Аналізуючи поведінку цих людей після їхнього звільнення, можна припустити, що відчуття повної свободи до них так і не повернулося. Інакше як пояснити той факт, що навіть маючи сьогодні підтримку з боку правоохоронних органів, правозахисних, благодійних і громадських організацій, деякі з них досі не набули впевненості у своїх силах. Хоча для їхньої реінтеграції в суспільстві зроблено чимало. Усі восьмеро пройшли медичне обстеження, а ко-му на той момент було потрібно невідкладне лікування — його отримали. Більшості з них відновили документи, працевлаштували, деяким допомогли отримати статус потерпілого від торгівлі людьми. На жаль, із двома з колишніх невільників з листопада минулого року зв'язок загублено, і як склалась їхня доля, поки що не відомо. Кажуть, що один із них повернувся додому в Західну Україну, інший десь загубився в області. Що ж стосується інших, то в них життя по-малу налагоджується. Олександр А. повернувся в сім'ю, котра мешкає в іншій області, працює слюсарем, опікується онуками. Регулярно телефонує до Луганська керівникові правозахисного центру «Жінки Донбасу» Лілії Ковешніковій, яка брала активну участь у його долі, й ділиться подіями. Із тону розмови Олександра й за його новинами Лілія щоразу робить висновки, що в її підопічного все складається добре.

Ще двоє працюють у Луганську. Знайшлися підприємці, які поставили до них з розу-

мінням, довірою й великою часткою відповідальності за їхню долю. Чоловікам дали житло, гарну зарплату, відкрили перспективи гідного життя. Сергію П., на-

не нагадуватимуть, що він — слабка ланка і як був рабом, так рабом і залишиться. Нагадують йому про це колишні господарі.

Невже це збіг?

Як розповідають колишні в'язні, після того, як братів Перекрестенків випустили з-під варті, з листопада минулого року вони почали відвідувати своїх колишніх невільників і вести з ними бесіди. Про що конкретно говорили, довідатися не вдалося, але те, що такі зустрічі вносили корективи в поведінку колишніх рабів, стає очевидним. Наприклад, згодом деякі з них припинили оформлення статусу потерпілого,

ДО РЕЧІ

Прокурор Антрацитівської районної прокуратури просив для членів родини Перекрестенків від 7 до 9 років ув'язнення. Суддя Антрацитівського районного суду Лідія Філіпенко, котра вела цю кримінальну справу, порахувала такий вирок дуже суворим і винесла своє рішення: батькові дали два роки, а його синам — п'ять років позбавлення волі... з відстрочкою на два і три роки. Моральний збиток за сім років рабства рішенням суду затверджено лише на рівні 20 тисяч гривень кожному потерпілому.

приклад, керівник підприємства допоміг відновити документи, ідентифікаційний код, оформити статус потерпілого й найголовніше — повірити в те, що задумане може здійснитися. Тільки для цього треба докласти зусиль. А Сергій мріє про одне — створити родину, купити свою житлоплощу (а його нинішня зарплата згодом дасть змогу це зробити) і допомогти покарання своїх колишніх мучителів. Олександрові Т. допомогли викувати обморожені на фермерській каторзі руки й ноги, він тепер може виконувати будь-яку роботу. Знайшов своє місце в житті й наймолодший із потерпілих — Іван. У нього сьогодні є супутниця життя, він спілкується із сином і найближчим часом хоче створити сім'ю. Усе, що він задумав, реально, якщо тільки час від часу йому

п'ятеро із восьми відмовилися давати свої показання в судах і раптом заявили, що не мають претензій до своїх колишніх мучителів. А потім сталося неоправдане. Буквально за два дні до винесення вироку родині Перекрестенків, 10 лютого, раптом накладає на себе руки Сергій І. Це головний заявник кримінальної справи, та людина, котра змогла вирватися з ферми й не побоялася звернутися до міліції. Його знайшли повшеним, до того ж ніякої прощальної записки або пояснення свого вчинку він не залишив. Кажуть, що Сергій був цілком адекватною людиною, будував плани, хотів поправити своє здоров'я. Здавалося б, жодних передумов до добровільного зведення рахунків із життям у нього не було. Та, мабуть, парубок утомився від життя, втомився лікувати свою поранену душу, боротися за себе, й у хвилину слабкості й розпачу накинув собі петлю на шию. Що ж насправді сталося з ним — ми вже не дізнаємося.

Кожен із потерпілих виставив своїм мучителям позови, оцінивши моральний і матеріальний збитки у 100 тисяч гривень і більше. Якщо врахувати, що за сім років неволі й поневолення ніхто з них не отри-

ПРЯМА МОВА

— *Зауважте, ці восьмеро людей — не бомжі, не ті люди, які чекають, що їх нагодують, взують-одягнуть, — схвилювано каже керівник правозахисного центру «Жінки Донбасу» Лілія Ковешнікова. — Після реабілітації вони всі пішли працювати, хотіли оформити документи, інтегруватися в суспільство. У всіх чоловіків є родини, діти. Ми все робили, щоб повернути їх до життя. До цієї роботи долучилися центри соціальних служб для дітей і молоді, комітет Червоного Хреста. Міська влада Луганська допомогла тимчасово оселити потерпілих, аптеки виділили необхідні ліки, медики лікували тих, кому це було необхідно. Великий внесок у реабілітацію цих людей зробила Міжнародна організація з міграції. Усі бачили, в якому стані були люди, котрі сім років провели в рабстві. І раптом таке рішення суду першої інстанції. Воно не просто несправедливе. Воно підриває віру у правосуддя.*

мував зарплати, то ці позови цілком справедливі, якщо не сказати більше.

— Це дуже м'який вирок, — вважає слідчий слідчого управління обласного УМВС України Ірина Букіна, котра займалася справою невільників. — Більше того, той факт, що обви-

цьовано до кінця, і це можна простежити на прикладі наших невільників. Є проблеми й у питаннях правосуддя. Чому було винесено такий м'який вирок людям, жорстокість яких не має меж? Можливо, покарання пом'якшує незнання теми окремих суддів із такого виду злочину? А може бути, тут закладена інша причина?

Схоже, що Луганщина починає здобувати небажаний досвід із проголошення вироків за статтею 149 «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини» Кримінального кодексу України. Це коли суди першої інстанції виносять вирок з відстрочкою покарання, а суд вищої інстанції за апеляцією прокуратури його не підтримує. Зокрема, вироком Попаснянського районного суду засуджено громадянина, який у посаді заступника директора будинку-інтернату для старих та інвалідів за усною домовленістю з іншим громадянином надавав йому робітників і за це отримував гроші. Робочою силою слугували підопічні будинки-інтернату, які мали групу інвалідності з обмеженою життєздатністю і яким протипоказано виконання підсобних робіт. По суті, їх віддавали в рабство. Суд першої інстанції призначив чинникові покарання у вигляді позбавлення волі, але водночас звільнив його від відбування покарання з випробуванням. З огляду на конкретні обставини справи й характер вчинених злочинів, прокуратура області оскаржила це рішення у Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Він скасував вирок суду першої інстанції у зв'язку з м'якістю призначеного покарання й направив справу на новий судовий розгляд. Днями у справі винесено вирок,

нувачуваних випустили з-під варті буквально після направлення справи до суду, психологічно вплинуло на потерпілих. Цього не треба було робити.

Обурена таким рішенням і луганська громадськість.

Порочна практика

Варто зауважити, що в Луганській області це перший резонансний випадок такого масового рабства людей, який дійшов до суду. Здавалося б, він мав бути показовим, отримати широку гласність серед громадськості й засобів масової інформації. Однак усе сталося з точністю до навпаки. Більше того, деякі невільники навіть не знали, коли було ухвалено рішення суду і яку міру покарання отримали їхні мучителі. На засіданні, коли виносився вирок, були присутні лише двоє потерпілих.

ДОВІДКА

«Фінансування Програми планується здійснити за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, а також інших джерел. Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 7393,184 тисячі гривень».

Із Постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження державної цільової соціальної Програми протидії торгівлі людьми до 2015 року».

— Дуже добре, що наша держава повернулася обличчям до тих людей, які постраждали від рабства, — коментує Лілія Ковешнікова. — У рамках національних програм закладаються кошти для матеріальної підтримки таких людей та їхнього супроводу протягом двох років. Це слугує стимулом для повернення в нормальне життя. І все-таки механізм допомоги людям такої категорії на державному рівні не опра-

відповідно до якого чинника засудили до трьох років позбавлення волі з конфіскацією належного йому майна.

Яке рішення винесе Вищий суд у справі антрацитівських фермерів? Сподіваємось на справедливість.

Тим паче що нині готується апеляція до Верховного Суду України.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.
Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Про зміни в тарифному плані «Супер life:) 15»

Товариство з обмеженою відповідальністю «АСТЕ-ЛІТ», що надає послуги рухомого (мобільного) телефонного зв'язку під торговою маркою life:), повідомляє про зміну умов у тарифному плані «Супер life:) 15».

Починаючи з 20 березня 2013 року назву тарифного плану «Супер life:) 15» буде змінено на «Супер life:)20». Також, буде збільшена кількість хвилин на дзвінки на номери в мережі life:) - до 5000 хв./місяць, збільшення кількості SMS-повідомлень на номери life:) - до 500 SMS/місяць, при цьому початковий авансовий платіж при підключенні буде збільшено до 40 грн, і вартість Пакету послуг становитиме - 20грн/місяць. Тарифи наведено з урахуванням ПДВ та збору в ПФ.

Детальні умови про строки, умови, тарифікацію та ін. можна знайти на сайті www.life.ua

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005р. ТОВ «Астеліт», 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера «А».

Ухвалою господарського суду Миколаївської області (адреса: 54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 25.02.2013 р. порушено провадження у справі № 915/220/13-г про банкрутство Українсько-німецького спільного підприємства «Алкор» (54022, м. Миколаїв, пров. Павлова, буд. 3-В, кв. 1; код ЄДРПОУ 24913656; р/р 26008013608980 в ПАТ «Банк «Фінанс та Кредит» м. Запоріжжя, МФО 313731) та введено на процедуру розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначено Рябець Олександр Михайловича (ліцензія серії АВ № 600697 від 02.03.2012 р., 65058, м. Одеса, пров. Ботанічний, буд. 6, офіс 1).

Заяви кредиторів із вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 19.02.2013 року у справі № 04/5026/1485/2012 товариство з обмеженою відповідальністю «Українське борошно» (19951, с. Скородистик, Чорнобаївський район, Черкаська область, код ЄДРПОУ 32023045) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Звездічова Максима Олександровича, ліцензія серії АВ № 456401 від 03.03.2009 року, 18031, м. Черкаси, вул. Шевченка, 132, кв. 16.

Ухвалою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, б-р Шевченка, 307) від 18.01.13 порушено провадження у справі № 925/68/13-г про банкрутство ТОВ «Сінніс, ЛТД» (код ЄДРПОУ 22810515, адреса: м. Черкаси, вул. Хрещатик, 195, к. 711). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Левченка Василя Михайловича (м. Черкаси, пров. Транспортний 19, ліц. АВ № 470315 від 24.03.10). Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 28.02.2013р. по справі № 904/1292/13-г ТОВ «ТОРГСФЕРА» (код ЄДРПОУ 37276461) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Назарова Іллю Володимировича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, Запорізьке шосе, 26

МАТЕМАТИКА

Тренувальний тест № 1

Завдання 1–20 мають п’ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант відповіді.

1. $\frac{2}{5} + \frac{1}{10} =$

А	Б	В	Г	Д
$\frac{3}{15}$	$\frac{3}{10}$	$\frac{5}{10}$	$\frac{3}{5}$	$\frac{2}{50}$

2. У трикутнику ABC $\angle A = 35^\circ$, а зовнішній кут при вершині B дорівнює 120° . Знайдіть градусну міру зовнішнього кута при вершині C .

А	Б	В	Г	Д
95°	85°	145°	60°	25°

3. Знайдіть область визначення функції $y = 3\arccos(2x)$.

А	Б	В	Г	Д
$\left[-\frac{1}{3}; \frac{1}{3}\right]$	$[0; \pi]$	$[-1; 1]$	$[0; 3\pi]$	$\left[-\frac{1}{2}; \frac{1}{2}\right]$

4. На гістограмі відображено результати контрольної роботи з вищої математики певної студентської групи. Скільки студентів даної групи отримало позитивні оцінки (відмінно, добре або задовільно) за цю контрольну роботу?

Результати контрольної роботи

А	Б	В	Г	Д
25	23	22	14	11

5. Дано довільний прямокутник $ABCD$, точка O – точка перетину його діагоналей (див. рисунок). Укажіть правильну рівність.

А	Б	В	Г	Д
$\angle AOB = \angle ABO$	$2\angle AOB = \angle OAD$	$\angle AOB = \angle BCO$	$\angle AOB = 2\angle DAO$	$\angle AOB = \angle BOC$

6. Укажіть *правильне* твердження.

А якщо дві прямі в просторі не мають спільних точок, то вони паралельні

Б якщо пряма має з площиною спільну точку, то ця пряма належить цій площині

В якщо пряма не має з площиною спільних точок, то ця пряма паралельна цій площині

Г якщо пряма перетинає площину, то ця пряма перпендикулярна до цієї площини

Д якщо дві площини мають принаймні три спільні точки, то ці площини збігаються

12

МАТЕМАТИКА

15. На рисунку зображено круг із центром у точці O і два його радіуси OA та OB . Яку частину площі круга займає заштрихований сектор, якщо довжина дуги AmB у 4 рази більша за довжину дуги AnB ?

А	Б	В	Г	Д
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{9}$	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{25}$

16. У циліндр вписано кулю радіуса R . Укажіть формулу, за якою обчислюється площа S бічної поверхні цього циліндра.

А	Б	В	Г	Д
πR^2	$\frac{3\pi R^2}{2}$	$2\pi R^2$	$\frac{5\pi R^2}{2}$	$4\pi R^2$

17. Троє дівчаток збирали ромашки на галявині. Перша дівчинка зібрала 20 ромашок, друга – на 20 % більше, ніж перша, а третя – на 25 % більше, ніж друга. Скільки ромашок зібрала третя дівчинка?

А	Б	В	Г	Д
65	45	30	29	25

18. Для функції $y = f(x)$, яка визначена на проміжку $(-\infty; +\infty)$, відомо, що $f(3) = 1$ і $f'(3) = 2$. Знайдіть $g'(3)$, якщо $g(x) = \sin(\pi \cdot f(x))$.

А	Б	В	Г	Д
0	-2π	-2	2π	2

19. Розв’яжіть нерівність $\sqrt{4-x} \geq -3$.

А	Б	В	Г	Д
$(-\infty; 4]$	$[0; +\infty)$	$(-\infty; -5]$	$[4; +\infty)$	$(-\infty; 13]$

20. Дано рівносторонній трикутник ABC , AK і BM – медіани цього трикутника. Знайдіть довжину проекції медіани BM на пряму AK , якщо $AB = a$.

А	Б	В	Г	Д
$\frac{a\sqrt{3}}{2}$	$\frac{a\sqrt{2}}{2}$	$\frac{a}{2}$	$\frac{a\sqrt{2}}{4}$	$\frac{a\sqrt{3}}{4}$

У завданнях 21–24 до кожного із чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на вашу думку, варіант, позначений буквою.

21. Установіть відповідність між виразами (1–4) та проміжками (А–Д), яким належать значення цих виразів.

Вираз	Проміжок	А	Б	В	Г	Д
1 $\log_2\left(\frac{1}{3}\right)$	А $(-2; -1)$	1				
2 $\log_{0,2}(0,5)$	Б $(-1; 0)$	2				
3 $\log_{0,5}1,5$	В $(0; 1)$	3				
4 $\log_38$	Г $(1; 2)$	4				
	Д $(2; 3)$					

14

Тренувальний тест № 1

7. Знайдіть значення виразу $\cos\left(\frac{\pi}{12}\right) \cdot \sin\left(\frac{\pi}{12}\right)$.

А	Б	В	Г	Д
$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{\sqrt{2}}{4}$

8. Укажіть правильну нерівність.

А	Б	В	Г	Д
$\frac{1}{2} < \frac{1}{3}$	$-3 > -4$	$\frac{1}{5} > \frac{1}{4}$	$-6 < -7$	$-\frac{1}{3} > -\frac{1}{4}$

9. Укажіть ескіз графіка функції $y = \log_{0,5}x$.

А	Б	В	Г	Д

10. Укажіть правильну рівність для векторів, зображених на рисунку.

А	Б	В	Г	Д
$\vec{a} - \vec{b} + \vec{c} = \vec{0}$	$\vec{a} - \vec{b} - \vec{c} = \vec{0}$	$\vec{a} = \vec{b} = \vec{c}$	$-\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} = \vec{0}$	$\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} = \vec{0}$

11. Басейн завдовжки 25 м і завширшки 20 м наповнили водою. Скільки метрів кубічних води налили в цей басейн, якщо вимірювання показали, що товщина шару води становить 1 м 60 см?

А	Б	В	Г	Д
8000 м ³	4000 м ³	2000 м ³	1600 м ³	800 м ³

12. Укажіть число, яке ділиться на 9.

А	Б	В	Г	Д
29 292	99 199	33 933	12 345	23 454

13. Бігун Тимофій прийняв естафету, відстаючи від бігуна Кузьми на 200 метрів, і далі зіг зі сталою швидкістю x м/с. Відомо, що бігун Кузьма біжить повільніше за Тимофія з постійною швидкістю y м/с. Укажіть формулу, за якою обчислюється час t (у секундах), за який Тимофій наздожене Кузьму.

А	Б	В	Г	Д
$t = \frac{200}{x+y}$	$t = \frac{x-y}{200}$	$t = \frac{200}{x-y}$	$t = \frac{x+y}{200}$	$t = \frac{200}{y-x}$

14. За умовами благодійної лотереї, яка проводилася до дня міста, перший її переможець отримує премію 100 грн., а кожен наступний переможець – на 10 грн. більше, ніж попередній. Яким був загальний призовий фонд цієї лотереї, якщо в ній планувалося вручити премії 10 переможцям?

А	Б	В	Г	Д
1450 грн.	1500 грн.	1550 грн.	1600 грн.	1650 грн.

Тренувальний тест № 1

22. Установіть відповідність між рівняннями (1–4) та множинами їх коренів (А–Д).

Рівняння	Множина коренів	А	Б	В	Г	Д
1 $2\sin x = \sqrt{3}$	А $\emptyset$	1				
2 $\sqrt{3}\cos x = 2$	Б $x = (-1)^n \frac{\pi}{3} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$	2				
3 $\sqrt{3}\tg x = 1$	В $x = \pm \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$	3				
4 $3\ctg x = \sqrt{3}$	Г $x = \frac{\pi}{3} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$	4				
	Д $x = \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$					

23. Дано функцію $f(x) = x^3 - 3x + 2$. Установіть відповідність між точками $(x_0; f(x_0))$ (1–4), які належать графіку функції $f(x)$, і кутовими коефіцієнтами k дотичних, проведених до графіка цієї функції в цих точках, (А–Д).

Точка	Кутовий коефіцієнт	А	Б	В	Г	Д
1 $(-1; 4)$	А $k = -3$	1				
2 $(0; 2)$	Б $k = 0$	2				
3 $(2; 4)$	В $k = 9$	3				
4 $(3; 20)$	Г $k = 18$	4				
	Д $k = 24$					

24. На рисунку зображено правильну чотирикутну піраміду $SABCD$, SO – висота піраміди, SK – апофема. Установіть відповідність між означеннями (1–4) та кутами (А–Д), які відповідають цим означенням.

Означення	Кут	А	Б	В	Г	Д
1 кут між бічним ребром і площиною основи піраміди	А $\angle OSK$	1				
2 кут між бічною гранню і площиною основи піраміди	Б $\angle SKO$	2				
3 кут між бічним ребром і висотою піраміди	В $\angle OAS$	3				
4 кут між бічною гранню і висотою піраміди	Г $\angle ASD$	4				
	Д $\angle OSC$					

Розв’яжіть завдання 25–33.

Запишіть одержані числові відповіді *десятьковим дробом*.

25. Відомо, що $\frac{\sqrt{5} \cdot \sqrt[4]{5^3}}{5} = 5^a$. Знайдіть a .

Відповідь. _____

26. Розв’яжіть нерівність $\log_3(x+12) > \log_3(x^2)$. У відповідь запишіть *кількість* цілих розв’язків цієї нерівності, які належать проміжку $[-15; 15]$.

Відповідь. _____

27. Обчисліть інтеграл $\int_1^4 (3\sqrt{x} + 1)dx$.

Відповідь. _____

28. У шкільному буфеті є три види соку, чотири види пиріжків і два види бутербродів. Учень планує купити собі на сніданок сік і пиріжок або сік і бутерброд. Скільки різних варіантів сніданку є в цього учня?

Відповідь. _____

15

18

Відповіді на тести з математики будуть опубліковані 15 березня у №49

МАТЕМАТИКА

19. Розв’яжіть нерівність $\left(\frac{1}{3}\right)^x > 9$.

А	Б	В	Г	Д
$(-\infty; 2)$	$(3; +\infty)$	$(-\infty; -2)$	$(-2; +\infty)$	$(2; +\infty)$

20. Обчисліть скалярний добуток векторів $\vec{a}$ і $-4\vec{a}$, якщо довжина вектора $\vec{a}$ дорівнює 3.

А	Б	В	Г	Д
-9	15	36	-36	9

У завданнях 21–24 до кожного із чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на вашу думку, варіант, позначений буквою.

21. До кожного виразу (1–4) доберіть тотожно рівний йому вираз при $y > 0$ (А–Д).

1 $(y^2)^{-1}$

2 $\sqrt[3]{y^6}$

3 $y^2 \cdot y^{-3}$

4 $y^{-3} : y^{-4}$

А y

Б $\frac{1}{y}$

В y^3

Г y^2

Д $\frac{1}{y^2}$

А Б В Г Д

1

2

3

4

22. Установіть відповідність між рівняннями (1–4) та кількістю їх коренів (А–Д) на проміжку $[0; 4]$.

Рівняння

1 $\frac{1}{2}|x| = 4$

2 $\sin x = 0$

3 $x(x-1)(x-2) = 0$

4 $\sqrt[5]{x} = 1$

Кількість коренів

А жодного

Б один

В два

Г три

Д більше трьох

А Б В Г Д

1

2

3

4

23. Установіть відповідність між функціями (1–4) та їх графіками (А–Д).

Функція

1 $y = \sin x$

2 $y = \cos x$

3 $y = x^3$

4 $y = \sqrt[3]{x}$

Графік функції

А

Б

В

Г

А Б В Г Д

1

2

3

4

МАТЕМАТИКА

31. Обчисліть $(\sqrt{5})^{2+\lg 144} \cdot 2^{\lg 3 + \lg 4}$.

Відповідь. _____

32. Укажіть *найменше ціле* значення параметра a , при якому рівняння $(x+7)(\sqrt{x^2-2x+81}-a\sqrt{x})=0$ має два різні корені.

Відповідь. _____

33. Знайдіть координати точки B , якщо $A(1; 5; -2)$, а $\overline{AB}(6; -8; 14)$. У відповідь запишіть *добуток* цих координат.

Відповідь. _____

Тренувальний тест № 2

Д

24. На рисунку зображено куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$. Установіть відповідність між прямими (1–4) та твердженнями (А–Д), що є правильними для цих прямих.

Пряма

1 пряма $A_1 D_1$

2 пряма $B_1 D$

3 пряма BD

4 пряма $A_1 B$

Твердження

А паралельна площині $AD_1 C$

Б належить площині ABC

В перетинається з прямою AC_1

Г паралельна прямій BC

Д утворює з площиною $AA_1 D_1$ кут 90°

А Б В Г Д

1

2

3

4

Розв’яжіть завдання 25–33. Запишіть одержані числові відповіді *десятьковим дробом*.

25. Для приготування 30 кг 30-відсоткового сплаву міді взяли x кг 20-відсоткового і y кг 50-відсоткового сплавів міді. Визначте x та y . У відповідь запишіть *добуток* $x \cdot y$.

Відповідь. _____

26. Розв’яжіть систему нерівностей $\begin{cases} \lg(x+3) > 0, \\ x^2 - 5x < 36. \end{cases}$ У відповідь запишіть *кількість* усіх цілих розв’язків цієї системи. Якщо система має безліч цілих розв’язків, то у відповідь запишіть число 100.

Відповідь. _____

27. На рисунку зображено графік лінійної функції $y = f(x)$. Використовуючи геометричний зміст інтеграла, обчисліть $\int_{-21}^0 f(x) dx$.

Відповідь. _____

28. Скільки всього існує дробів $\frac{k}{n}$, де k – непарне, а n ділиться на 4, k і n – натуральні числа, менші від 20?

Відповідь. _____

29. Бісектриса кута прямокутника ділить його діагональ на відрізки завдовжки 4 см і 12 см. Знайдіть площу прямокутника (у см²).

Відповідь. _____

30. У правильній чотирикутній призмі $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ площа перерізу $BC_1 D$ дорівнює 15 см², а площа основи – 18 см². Знайдіть об’єм цієї призми (у см³).

Відповідь. _____

21

Тренувальний тест № 2

■

Увага! Цей бланк перевіряє комп’ютер! Ваші відповіді у бланку є результатом вашої роботи.

Математика

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Позначте номер вашого зошита так: ☒ 1

Увага! Дотримуйтесь, будь ласка, правил запису відповідей. Відмічайте тільки один варіант відповіді у рядку варіантів відповідей до завдань 1–24. У завданнях 25–33 правильну відповідь запишіть, враховуючи положення коми, по одній цифрі в кожному білому прямокутнику. Знак «мінус» запишіть в окремому білому прямокутнику піворуч від цифри. Записана цифра не має виходити за межі білого прямокутника.

правильно записане число 2 матиме такий вигляд:

правильно записане число 0,5 матиме такий вигляд:

правильно записане число -3,75 матиме такий вигляд:

правильно записане число -102,125 матиме такий вигляд:

Неправильно записане число 2,5 має такий вигляд:

2, 5 або 2 5 або 2 5

Для виправлення помилкової відповіді до завдань 25–33 використовуйте спеціально відведене місце!

Увага! У завданнях 1–24 правильну відповідь позначайте *тільки* так: ☒ 1

Неправильну відповідь можна виправити, замалювавши попередню позначку та поставивши нову: ☐ 1 ☒ 2

А Б В Г Д

1

2

3

4

5

А Б В Г Д

6

7

8

9

10

А Б В Г Д

11

12

13

14

15

А Б В Г Д

16

17

18

19

20

А Б В Г Д

21

22

23

24

А Б В Г Д

25

26

27

28

А Б В Г Д

29

30

31

32

33

А Б В Г Д

25

26

27

28

А Б В Г Д

29

30

31

32

33

Приклад написання цифр для заповнення бланку відповідей: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 -

У завданнях 25–33 відповідь запишіть тільки десятковим дробом, враховуючи положення коми, по одній цифрі в кожній клітинці

Місце для виправлення помилкової відповіді до завдань 25–33

Запишіть новий варіант відповіді праворуч відповідного номера завдання

23

20

Відповіді на тести з математики будуть опубліковані 15 березня у №49

МАТЕМАТИКА

■

■

Місце для штрих-коду роботи

Увага! Цей бланк перевіряє комп'ютер! Ваші відповіді у бланку є результатом вашої роботи.

Наклеює інструктор

Математика

Позначте номер вашого зошита так:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Увага! Дотримуйтесь, будь ласка, правил запису відповідей. Відмічайте тільки один варіант відповіді у рядку варіантів відповідей до завдань 1–24. У завданнях 25–33 правильну відповідь записуйте, враховуючи положення коми, по одній цифрі в кожному білому прямокутнику. Знак «мінус» записуйте в окремому білому прямокутнику ліворуч від цифри. Записана цифра не має виходити за межі білого прямокутника.

правильно записане число 2 матиме такий вигляд

або

правильно записане число 0,5 матиме такий вигляд

або

правильно записане число –3,75 матиме такий вигляд

або

правильно записане число –102,125 матиме такий вигляд

або

Неправильно записане число 2,5 має такий вигляд:

або:

або:

Для виправлення помилкової відповіді до завдань 25–33 використовуйте спеціально відведене місце!

Увага! У завданнях 1–24 правильну відповідь позначаєте тільки так:

Неправильну відповідь можна виправити, замалювавши попередню позначку та поставивши нову:

А

Б

В

Г

Д

1

2

3

4

5

А

Б

В

Г

Д

6

7

8

9

10

А

Б

В

Г

Д

11

12

13

14

15

А

Б

В

Г

Д

16

17

18

19

20

А

Б

В

Г

Д

21

22

23

24

А

Б

В

Г

Д

1

2

3

4

А

Б

В

Г

Д

1

2

3

4

А

Б

В

Г

Д

1

2

3

4

А

Б

В

Г

Д

1

2

3

4

Приклад написання цифр для заповнення бланка відповідей:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

0

-

У завданнях 25–33 відповідь записуйте тільки десятковим дробом, враховуючи положення коми, по одній цифрі в кожній клітинці

25

26

27

28

29

30

31

32

33

Місце для виправлення помилкової відповіді до завдань 25–33

Запишіть новий варіант відповіді праворуч відповідного номера завдання

25

26

27

28

29

30

31

32

33

28

Міцнішає любов до рідної мови

Перша в Маріуполі українська школа виховує вже друге покоління учнів

У Маріупольській спеціалізованій школі I–III ступенів № 66 є гарна традиція: колишні випускники приводять до першого класу своїх дітей. Про це ми дізнались із листа Миколи та Наталії Блакитних.

«Ми з чоловіком закінчили школу 15 років тому, а познайомилися в десятому класі. Після школи завдяки отриманим знанням з усіх предметів, — а не лише із профільних, — без особливих зусиль вступили до технікуму за спеціальністю «банківська справа». Через два роки стали студентами третього курсу Донецького національного університету економіки і торгівлі.

За шкільні роки траплялося чимало подій, були й гарні моменти, й не дуже. Наш клас за час навчання перетворився на дружню команду. В ній не було улюбленців чи пестунчиків, але кожен відчував свою важливість. Знання та навички, набуті в школі, залишаться на все життя. Величезну подяку висловлюємо педагогічному складу: без наших учителів ми б не змогли опанувати всі знання, вміти знаходити правильне рішення в тій чи іншій ситуації.

Зараз у школі із задоволенням навчаються наші діти: син — у третьому класі, донька — в першому. Як і 15 років тому, школа підтримує незмінно високий рівень викладання, має свій неповторний стиль і традиції. Особлива атмосфера поваги і доброго ставлення до дітей, а також творчий підхід учителів до роботи прищеплюють учням потяг до знань, прагнення перемог і життєвого успіху. Викладачі в

початкових класах не просто добре і дохідливо навчають — вони дуже правильно виховують наших дітей. Тому школярі люблять свій клас, свій навчальний заклад, а це — основоположена мотивація. Є додаткові розвиваючі заняття, танцювальна та спортивна секції, проводяться захоплюючі й пізнавальні заходи. До речі, багато дітей мешкають далеко від школи, але, незважаючи на це, батьки прагнуть привести їх саме сюди — заради якісних знань та атмосфери».

Учні школи змалку знаються на народних традиціях.

Ровесниця незалежності

Триповерхова будівля школи розташована в середині житлового кварталу в оточенні беріз, кленів та акацій. Разом із маляками та підлітками ми також переступаємо поріг цього навчального закладу. Вперше школа відчинила двері 1990 року. Тоді ж було здійснено набір до єдиного на той час у Маріуполі першого класу з українською мовою навчання. Адже новий заклад став майже ровесником незалежності України, тож педагогічний колектив під керів-

ництвом тодішнього директора Ніни Яшиної та заступника директора із навчально-виховної роботи Катерини Неменушної обрав гасло «Рідна мова в рідній школі». А з 1993 року школа № 66 стала першим закладом освіти, де всі предмети почали викладати українською.

— У перші роки після відкриття біля фасаду нашого закладу нерідко були пікети батьків, які не бажали, аби їхні діти навчалися українською. З другого боку, значна частина інших батьків віддавала учнів до першого українського класу, який вела Людмила

Якубчик, прагнучи, щоб діти вільно володіли державною мовою та мали перспективу, — пригадує директор школи Наталя Ровицька. — Сьогодні ситуація змінилася на краще. У тому, що український навчальний заклад місту потрібен, уже ніхто не сумнівається. Наші учні демонструють гарні знання не лише в школі, а й на всеукраїнських конкурсах і змаганнях.

Зокрема, Вікторія Суха стала переможницею IV етапу Всеукраїнської олімпіади з англійської мови, Євген Маєвський отримав медаль та диплом першого ступеня III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт школярів — членів Малої академії наук із фізики. Кирило Чуйко отримав диплом III ступеня III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт школярів із англійської мови. Марічка Сердюк — переможниця III та IV етапів Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури, неодноразова переможниця обласного та учасниця республіканського етапів Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика. Еліна Савченко свого часу стала переможницею обласного та республіканського етапів цього конкурсу, а Олександра Мандрікова — бронзовою призеркою обласної науково-практичної конференції старшокласників МАН із правознавства.

— Із 2010 року наша школа є активним учасником інформаційного простору «Щоденник.ua», — продовжує директор. — Робота в мережі мотивує і учнів, і вчителів, і батьків.

Усі наші педагоги пройшли сертифікаційний тест із курсу цифрових технологій Microsoft Digital. А з 2011 року школа залучена до всеукраїнського проекту «Відкритий світ». Робота в ньому спрямована на використання електронних ресурсів у навчанні та переході до нової якості освіти.

«До вибору школи для нашої доньки ми підійшли дуже серйозно, — пригадує Альбіна Яриза-Стеценко, мати другокласниці Анастасії Стеценко. — Розглянули різні варіанти, але зупинилися на спеціалізованій школі № 66, хоча й мешкаємо в іншому районі. Чималу роль зіграли й численні позитивні відгуки про цей навчальний заклад, інформація про педагогічний колектив, можливість навчатися державною мовою, а також вивчення англійської із першого класу. Сьогодні я впевнена: шкільний світ моєї доньки — захоплюючий і благополучний. Щоранку вона поспішає до школи, а ввечері розповідає про події, про нові знання.

Величезне спасибі першій вчительці і класному керівнику Галіні Олексіївні Тимченко — за дружню атмосферу в класі, за індивідуальний підхід до кожної дитини, за творче начало, яке створює передумови для розвитку повноцінної особистості, навчає дітей логічно мислити, аналізувати, робити самостійні висновки. А також величезне спасибі вчительці англійської Софії Федорівні Феллер та всім учителям — професіоналам своєї справи, які щиро віддають свої знання і сили».

Леонід ВАСИЛЕНКО, Ліна КУЩ.

Маріуполь, Донецької області.

Фото
Леоніда ВАСИЛЕНКА.

Відпові на пробні тести ЗНО

РУССКИЙ ЯЗЫК

Вариант 1

Работа с текстом 1. Б 2. Г 3. 1В2А3Г4Б 4. Б 5. Г 6. Б 7. В 8. А 9. Б 10. В Фонетика 11. В 12. Г Лексика 13. А 14. Б 15. 1Д2В3Г4А Состав слова. Орфография 16. Б 17. В 18. Б Морфология. Орфография 19. В 20. В 21. В 22. 1В2Д3Б4Г 23. Г 24. В Синтаксис. Пунктуация 25. В 26. В 27. 1В2Б3Г4А 28. Г 29. Г 30. 1Б2В3Г4А 31. 1Г2Б3В4А 32. 1Б2В3А4Г 33. Г 34. Г 35. 1А2В3Б4Г 36. 1Г2А3Б4В 37. Г 38. Б Текст. Стилистика 39. В 40. Б 41. В 42. Г 43. Б 44. Г 45. Б 46. А 47. Г 48. А 49. В 50. В

Вариант 2

Работа с текстом 1. Б 2. Г 3. 1Б2В3Г4Д 4. А 5. В 6. Г 7. В 8. В 9. Г 10. Г Фонетика 11. Г 12. Г Лексика 13. Г 14. А 15. 1Г2А3Б4В Состав слова. Орфография 16. В 17. Б 18. А Морфология. Орфография 19. Г 20. В 21. Г 22. 1Б2Д3В4А 23. Б 24. В Синтаксис. Пунктуация 25. А 26. А 27. 1В2А3Г4Б 28. Б 29. Г 30. 1Б2В3Г4А 31. 1В2Б3Г4А 32. 1А2В3Б4Г 33. Б 34. А 35. 1В2А3Г4Б 36. 1Б2Д3А4В 37. А 38. А Текст. Стилистика 39. Б 40. А 41. Б 42. Г 43. А 44. Б 45. В 46. А 47. В 48. Б 49. В 50. А

Вариант 3

Работа с текстом 1. Б 2. В 3. 1Б2Г3В4А 4. В 5. Г 6. Г 7. Г 8. А 9. Г 10. Г Фонетика 11. Б 12. Г Лексика 13. В 14. Г 15. 1В2Г3А4Б Состав слова. Орфография 16. А 17. Г 18. А Морфология. Орфография 19. Б 20. А 21. Б 22. 1А2Г3В4Д 23. Б 24. В Синтаксис. Пунктуация 25. Б 26. А 27. 1Б2Г3А4В 28. Б 29. А 30. 1В2А3Г4Б 31. 1В2Б3Г4А 32. 1А2В3Г4Б 33. Б 34. В 35. 1В2Б3А4Г 36. 1А2Б3В4Г 37. В 38. Б Текст. Стилистика 39. Б 40. А 41. Г 42. В 43. А 44. А 45. В 46. А 47. Г 48. В 49. В 50. А

22

Відповіді на тести з математики будуть опубліковані 15 березня у №49

Постановами Господарського суду Черкаської області суб'єкти господарської діяльності визнані банкрутами та у відповідності до ст. 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" відкрито ліквідаційну процедуру, ДПІ у місті Черкаси (18000, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 235) призначено ліквідатором по наступним СГД:

- ТОВ "Бізнес консалт груп" (код ЄДРПОУ 37308037, адреса: м. Черкаси, вул. Громова, 146/10, оф. 103), справа № 05/5026/1666/2012;
- ТОВ "Екос" (код ЄДРПОУ 32881923, адреса: м. Черкаси, проспект Хіміків, 7-А), справа № 04/5026/1744/2012;
- ПП "ТД "Ледер" (код ЄДРПОУ 32033990, адреса: м. Черкаси, вул. Хрещатик, 180, кв. 129), справа № 05/5026/1636/2012;
- ПП "Ритм-К" (код ЄДРПОУ 30147118, адреса: м. Черкаси, вул. Гагаріна, 55, кв. 44), справа № 05/5026/1861/2012;
- ТОВ "Логістик-Термінал" (код ЄДРПОУ 37307824, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 132), справа № 10/5026/1922/2012;
- ТОВ "ВКІ-Теплобуд" (код ЄДРПОУ 35636089, адреса: м. Черкаси, пров. Стасова, 30), справа № 05/5026/1931/2012;
- ТОВ "Транс Гарант" (код ЄДРПОУ 37478829, адреса: м. Черкаси, вул. Добровольського, 52, кв. 816), справа № 05/5026/1908/2012;
- ТОВ "Варіат сервіс" (код ЄДРПОУ 37307798, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 132), справа № 04/5026/1920/2012;
- ТОВ "Інвестактив" (код ЄДРПОУ 37307913, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 132), справа № 05/5026/1919/2012;
- ТОВ "Сигмент-Актив" (код ЄДРПОУ 37307887, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 132), справа № 05/5026/1921/2012;
- ПП "Черкаси-Агротехінвест" (код ЄДРПОУ 37307520), адреса: м. Черкаси, Калініна, 2, кв. 25, справа № 14/925/55/13-г;
- ТОВ "Консультаційно-фінансовий центр "Черкаська економічна компанія" (код ЄДР-ПОУ 33457035), адреса: м. Черкаси, вул. Г.Дніпра, 59, кв.40, справа № 925/56/13-г;
- ПП "Будконтакт Плюс" (код ЄДРПОУ 34337919), адреса: м. Черкаси, вул. Хрещатик, 195, оф. 705А, справа № 925/69/13-г.

Також, ДПІ у м. Черкасах повідомляє, що установчі документи, печатки та штампи по таких СГД банкрутах вважати недійсними.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення.

Ліквідатор Акціонерного банку "Банк регіонального розвитку" повідомляє про пов-торний продаж майна (активів) Банку, а саме 84 995 облігацій іменних дисконтних (серія А), 72 165 облігацій іменних дисконтних (серія В) ТОВ "ЕВРОПА ЛАЙТ/ЛЕ-ГЕАРТІС-ХАНДЕЛЬ", 74 960 облігацій іменних дисконтних (серія А), 60 000 облі-гацій іменних дисконтних (серія В), 80 000 облігацій іменних дисконтних (серія С), 45 246 облігацій іменних дисконтних (серія D) ТОВ "ДЕП-СЕРВІС", 17 605 інвести-ційних сертифікатів, емітованих ТОВ Компанією з управління активами "Фінансовий актив" закритий диверсифікований пайовий інвестиційний фонд "Розумний капітал", 16 050 акцій простих іменних ВАТ "Черкаська ТЕЦ", 27 555 акцій простих іменних ВАТ "Донецький рудо-ремонтний завод", 1 125 акцій простих іменних ВАТ "Городи-шівський цукровий завод", 27 657 акцій простих іменних ВАТ "Краматорський завод металургійного обладнання", 3 393 акцій простих на пред'явника ВАТ "Фонд еколо-гічних заходів", пайова участь (15%) банку в ТОВ "Геолнафтогаз", 3 простих векселі ТОВ "ЦЕНТР "ЕНЕРГОГАЗ УКРАЇНИ", 1 простий вексель ТОВ "ЕНЕРГІЯ ЛТД", 5 простих векселів ТОВ "ФК "ІНТЕРФІНСЕРВІС", 500 акцій простих іменних ЗАТ "Кредитно-гарантійна установа", загальною ринковою вартістю 58 218 232,50 грн., що належать Банку та знаходяться за адресою: 03680, м.Київ, вул. Машинобудівна, 44.

З питань ознайомлення та за більш докладною інформацією звертатись за тел.: (044) 494-48-40, тел./факс: (044) 494-48-50.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куй-бишева, 1-А) ухвалою від 19.02.2013р. порушив провадження у справі №904/870/13-г про банкрутство Приватного підприємства "СІМОР" (код ЄДРПОУ 19146901; 51900, Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Галини Романової, 6, 10, кв. 28; р/р 26003030000528 в ПАТ "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК" (м. Київ, МФО 380537)). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Саричеву Наталію Вячеславівну (свідоцтво № 99 від 01.02.13 р.; поштова адреса: 49027, м. Дніп-ропетровськ, а/с 1849). Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються про-тягом тридцяти днів з дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адмі-ральська,22): 1.Постановою від 30 січ-ня 2013 р. в провадженні справи № 915/142/13-г про банкрутство Приват-ного підприємства "Текстиль 2000" (54028, м. Миколаїв, вул. Гмирьова, 12, код ЄДРПОУ 30565809).

2. Постановою від 14 лютого 2013 р. № 915/141/13-г Товариство з обмеже-ною відповідальністю "Кварц-Елек-тронік" (54010, м. Миколаїв, вул. Мо-рехідна, 2-а, ЄДРПОУ 20870329) виз-нав боржників банкрутами та ввів лік-відаційні процедури в порядку ст.95 ЗУ "Про відновлення платоспромож-ності боржника або визнання його банкрутом".

Ліквідатор-Пономаренко Валентина Юріївна (Адреса: 54056, м. Миколаїв, а/с 86, тел. 097-922-55-80). Заяви кре-диторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Про зміни в тарифному плані "Вільний life:) " та послугі "life:) 500 SMS".

ТОВ "АСТЕЛІТ", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою life:), повідомляє про внесення змін до тарифного плану "Вільний life:)" та про зміни умов надання послуги "life:) 500 SMS".

Незмінно індивідуальні абоненти тарифного плану "Вільний life:)" можуть дзвони-ти по 0 коп./хв. в мережі life:) протягом 7 днів після кожного поповнення основного рахунку на суму від 10 до 40 грн (не включено) одним платежем. При поповненні ос-новного рахунку на суму 40 грн або більше одним платежем абоненти можуть дзвони-ти по 0 коп./хв. в мережі life:) протягом 30 днів. В інших випадках, починаючи з 20 березня 2013 року, абоненти сплачують 0,49 грн лише за першу хвилину кожного дзвінка на номер life:). Усі наступні хвилини дзвінка - по 0 коп./хв.

Починаючи з 20 березня 2013 року для індивідуальних абонентів тарифного плану "Вільний life:)" тариф на дзвінки на номери мереж мобільного зв'язку України стано-витиме 0,49 грн/хв.

ТОВ "АСТЕЛІТ" наголошує, що інші умови тарифного плану "Вільний life:)" зали-шаються без змін.

Тарифи наведено у гривнях з урахуванням ПДВ. Додатково утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% від вартості послуги без урахування ПДВ.

З 20.03.2013 вартість користування послугою "life:) 500 SMS" буде змінено і вона становитиме 30,00 грн. за можливість відправлення 500 коротких текстових повідом-лень (SMS) протягом 30 днів з моменту замовлення або подовження послуги. Тарифи наведено у гривнях з урахуванням ПДВ та збору до Пенсійного фонду у розмірі 7,5% з вартості послуги без урахування ПДВ.

Детальні умови про тарифні плани та послуги можна знайти на сайті www.life.com.ua.

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "АСТЕЛІТ", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Ухвалою Господарського суду Дніп-ропетровської області (49000,м. Дніпро-петровськ, вул. Куйбишева, 1-а) від 21.02.2013р. по справі №904/392/13-г Товариство з обмеженою відповідаль-ністю "РІТМЕКС" (ЄДРПОУ 37620149; місцезнаходження: 49015, м. Дніпропет-ровськ, вул. Новоорловська, буд. 30; банківські реквізити боржника: р/р 26007017824001 в Дніпропетровському РУ ПАТ КБ "Південкомбанк" м. Дніп-ропетровськ) порушено справу про бан-крутство.

Розпорядником майна Товариства з обмеженою відповідальністю "РІТ-МЕКС" призначено арбітражного керу-ючого Левченка Миколу Вікторовича, ліцензія серії АД №077510 від 03.09.2012р., 53172, Дніпропетровська область, Софіївський район, с. Жовтне-ве, вул. Шевченка, буд. 19, реєстрацій-ний номер облікової картки платника податків №2965811194.

Господарським судом Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) постановою від 14.01.2013 року по справі № 5010/1536/2012-6-26/48 фізична особа-підприємець Кутенков Андрій Васильович (вул. Литвина, 11/126 м. Калуш Івано-Франківська область, 77300, код 2417519515) визнаний банкрутом та відкрито ліквіда-ційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Стіфутіна Ігоря Валерійовича (ліцензія серії АВ № 397189 від 25.06.08 року). Адреса реєстрації: 25031. м. Кіровоград, вул. Генерала Жадова, буд. 20, к. 2, кв. 102, тел. (0522) 32-27-18; адреса для листування та надсилання вимог кредиторів: Стіфутіну І.В., а/с 5\8 м. Кіровоград, 25006).

Постановою господарського суду Миколаївської об-ласті від 30 січня 2013 року по справі № 915/140/13-г визнано банкрутом фізичну особу-підприємця Міхно Володимира Володимировича (ідентифікаційний номер 1786309852, адреса: вул. Перемоги, 75, смт Веселинове, Миколаївська область) та відкрито ліквідаційну проце-дуру. Ліквідатором ФОП Міхно В. В. призначено арбіт-ражного керуючого Козлова Вячеслава Олександровича (ліцензія від 02.12.2010 р. серії АВ № 547914). Заяви з вимогами до банкрута приймаються на адресу ліквіда-тора (54055, м. Миколаїв, а/с 68 протягом двох місяців з дня прийняття постанови суду про визнання боржни-ка банкрутом.

Постановою господарського суду Дніпропетров-ської області (49000,м. Дніпропетровськ, вул. Куй-бишева, 1-А) від 14.02.2013 р. у справі № 904/871/1/13-г Товариство з обмеженою відповідаль-ністю науково-виробниче підприємство "Укрзаліз-ничрембуд" (49000, м.Дніпропетровськ, вул. Володі Дубініна, буд. 8, код за ЄДРПОУ 33339480) було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну проце-дуру строком на 3 місяці. Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Чопенко Дени-са Вікторовича (ліцензія АВ № 397157), ідентифіка-ційний номер 3102801094.Заяви кредиторів з вимо-гами до боржника приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування цього оголошення на адресу лік-відатора: 49089, м. Дніпропетровськ, а/с 4562.

Господарський суд АРК (95003, м. Сімферополь, вул. О. Невського/ Річна, 29/11) постановою від 28.02.13 р. у справі №901/531/13-г визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Мегаком-Плюс" (95026, АРК, м. Сімферополь, вул. Набережна, 6, 77, кв. 31, код у ЄДРПОУ 36478702) та відкрив ліквідаційну процедуру відносно нього згідно ст. 95 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (в редакції від 22.12.2011 р. №4212-VI). Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Магакеляна Давіда Юрійовича (адреса: 95026, АРК, м. Сімферополь, вул. Набережна, 6, 77, кв. 31). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня виходу цього оголошення.

Постановою Господарського суду Черкаської області від 21.02.2013 року у справі № 01/5026/1366/2012 визна-но банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо приватного підприємства "Комфорт-Інвест" (Черкаська обл., Черкаський р-н, с. Яснозір'я, вул. Леніна, 84, Р/р - 26006000830057 в ПАТ "Банк Демарк" у м. Черкаси, МФО 353573, код 36280943).

Ліквідатор арбітражний керуючий Легкий Тарас Івано-вич (Ліцензія серії АВ № 470312 від 23.03.2010 року).

Претензії від кредиторів приймаються протягом трид-цяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 18035, м.Черкаси, вул. Сержанта Волкока, 37, кв. 4.

Рішенням Загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "АЛЬТАІР-ІНФОРМ" (Протокол №15/02-13 від 15.02.2013 р.) вирішено при-пинити Товариство з обмеженою відповідальністю " АЛЬТАІР-ІНФОРМ" (ідентифікаційний код 35910951; адреса місцезнаходження: 03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня,буд.120 корпус 1) шляхом його ліквідації.

Ліквідатором ТОВ "АЛЬТАІР-ІНФОРМ" призначено Кравчука Сергія Юрійовича.

Кредитори можуть заявити свої вимоги до ТОВ "АЛЬТАІР-ІНФОРМ" протягом двох місяців з дня пуб-лікації даного оголошення шляхом подання письмових вимог (претензій) за адресою: "АЛЬТАІР-ІНФОРМ" а/с 13, Київ 03067.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 18.02.2013 року по справі № 18/2586/11 Товариство з обмеженою відповідальністю "Птахофабрика "Полтавське сонечко", код ЄДР-ПОУ 33509897. 37200, Полтавська область, м. Лохвиця, вул. Вату-тіна, 124, визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором Товариства з обмеженою відповідальністю "Пта-хофабрика "Полтавське сонечко", призначено арбітражного керу-ючого Левченка Віталія Володимировича (свідоцтво № 100 від 01.02.2013 р.), 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1819.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою від 30 січня 2013 р. в провад-женні справи № 915/101/13 про банкрутство Товариства з обме-женою відповідальністю "Миколаїв-Текстиль-Контакт" (54028, м. Миколаїв, вул. Гмирьова, 12, код ЄДРПОУ 24055336) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до ст.95. Ліквідатор - Постика Андрій Леонідович, адреса: 54056, м. Мико-лаїв, а/с 14, тел. 095 874 19 94). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Києво-Святошинський районний суд Київської області (вул. Мельниченка, 1, м. Київ) викликає в судове засідання в якості відповідача Барвінського Олега Станіславовича, яке призначено на 15 березня 2013 року на 09:30 год. по розгляду цивільної справи №2/369/981/13 за позовом Алексеевої Юлії Володи-мівни до Барвінського Олега Станіславовича про розірвання шлюбу. У разі неявки права буде заслухана у Вашу відсутність.

Суддя В. В. Нікушин.

У зв'язку із втратою посвідчення серії ВГ № 00100, вида-ного на ім'я судді Вишого господарського суду України Мирошніченка Станіслава Володимировича, вважати його недійсним.

Постановою Господарського суду Черкаської області від 03.12.12 року (справа № 5027/609-6/2012) визнано бан-крутом відсутнього боржника ТОВ "Златогор "Лужанський лікєро-горілочний завод" (код ЄДРПОУ 34396068) та відкрито ліквідаційну процедуру. Лікві-датором призначено ініціюю-чого кредитора ТОВ "ВПС- Ін-вест" (код ЄДРПОУ 35122035). За місцезнаходженням бор-жник відсутній, просимо Ста-тутні документи та печатку ТОВ "Златогор "Лужанський лікєро-горілочний завод" (код ЄДРПОУ 34396068) вважати втраченими.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 25.02.2013р. по справі № 904/1143/13-г ТОВ "НЕОМЕТ-ПРОМ" (код ЄДРПОУ 35201310) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційна процедура. Ліквіда-тором призначено Єгорову Тетя-ну Михайлівну. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропет-ровськ, вул. Набережна Леніна, 27/142.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького,44-Б) від 21.02.2013р. № 910/2121/13 порушено про-вадження у справі про банкрутство ПП "БЕЛОС" (код ЄДРПОУ 23574028, вул. Воровського, Б.33 "Г, м. Київ,01054, р/р 26007420101 в ПАТ "МАРФІН БАНК", МФО 328168) та введено мораторій на задо-волення вимог кредиторів.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керую-чого Куліченка Максима Валерійовича, ліцензія серії АВ №499026 від 25.11.09р., адреса: 04053, м. Київ, вул. Гоголівська, 48, оф. 12. т. 0675023393).

Постановою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. С.Петлюри (Комінтерну), 16) від 07.02.2013 р. по справі № Б24/027-12 визнано банкрутом Товариство з обмеже-ною відповідальністю Агрофірма "Колос" (код 30483649), адре-са: 08600, Київська область, місто Васильків, вул. Декабристів, буд. 188-А, та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Білоуса Андрія Володи-мировича (ліцензія АВ № 470481 від 09.06.2010 р., поштова ад-реса: 49027, м. Дніпропетровськ -27, а/с 1792).

Рішенням Загальних зборів учасників Товариства з обмеже-ною відповідальністю "ЄВРОІНВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЇ" (Прото-кол №22/02-13 від 22.02.2013 р.) вирішено припинити Товари-ство з обмеженою відповідальністю " ЄВРОІНВЕСТ-ТЕХ-НОЛОГІЇ" (ідентифікаційний код 35309023; адреса місцезна-ходження: 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки,буд.26) шля-хом його ліквідації.

Ліквідатором ТОВ "ЄВРОІНВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЇ" призна-чено Живу Катерину Володимирівну. Кредитори можуть зая-вити свої вимоги до ТОВ "ЄВРОІНВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЇ" про-тягом двох місяців з дня публікації даного оголошення шля-хом подання письмових вимог (претензій) за адресою: 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки,буд.26.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, місцями невеликий дощ і мокрий сніг. Вітер північно-східний, південний, 5—10 м/с. Температура вночі — 1—6 морозу, на півночі Лівобережжя — до мінус 10, на півдні й Закарпатті — від 0 плюс 6. Удень — від 2 морозу до 3 тепла, у північних областях — до мінус 6, у Криму й на Закарпатті — до 15 градусів вище нуля.

■ **1863.** Народився Володимир Вернадський — всесвітньо відомий учений і геніальний мислитель, який належить до когорти натуралістів-енциклопедистів, що намагалися зрозуміти суть світу; перший президент Академії наук УРСР; засновник першої наукової бібліотеки в Україні, нині названої його ім'ям. ■ **1940.** Підписано мирний договір між СРСР і Фінляндією, згідно з яким воєнні дії між цими країнами мали припинитися 13 березня о 12:00. ■ **1951.** Верховна Рада СРСР прийняла Закон «Про захист миру», який проголошував пропаганду війни у будь-якій формі «найтяжчим злочином проти людства». ■ **1970.** У Києві здано в експлуатацію Палац «Україна».

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Футбол. Ліга чемпіонів. 1/8 фіналу. Матчі у відповідь. 6 березня. **ПСЖ (Франція, Париж) — «Валенсія» (Іспанія).** 1:1. Париж. Стадіон «Парк де Пренс». 44 867 глядачів. **Голи:** Лавецці, 66 — Жонас, 55. **Перший матч — 2:1.** **«Ювентус» (Італія, Турин) — «Селтік» (Шотландія, Глазго).** 2:0. Турин. Стадіон «Ювентус». 39 011 глядачів. **Голи:** Матрі, 24, Квальярелла, 65. **Перший матч — 3:0.** ***

Ліга Європи. 1/8 фіналу. Перші матчі. **7 березня.** «Анжі» (Росія, Махачкала) — «Ньюкасл» (Англія, Ньюкасл-апон-Тайн). 0:0. «Вікторія» (Чехія, Пльзень) — «Фенербахче» (Туреччина, Стамбул). 0:1. «Штутгарт» (Німеччина) — «Лацио» (Італія, Рим). 0:2. «Стяуа» (Румунія, Бухарест) — «Челсі» (Англія, Лондон). 1:0. «Бенфіка» (Португалія, Лісабон) — «Бордо» (Франція). 1:0. «Тоттенгем» (Англія, Лондон) — «Інтер» (Італія, Мілан). 3:0. «Леванте» (Іспанія, Валенсія) — «Рубін» (Росія, Казань). 0:0. «Базель» (Швейцарія) — «Зеніт» (Росія, Санкт-Петербург). 2:0.

Футзал. XIII чемпіонат України з футзалу серед ВНЗ. Етап плей-оф. **Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».**

НУХТ (Київ) — СКІФ-СДПУ (Суми). 2:3. СумДУ (Суми) — НПУ імені Драгоманова (Київ). 4:0. «Фінансист-ДДФА» (Дніпропетровськ) — «Інфізовець» (Донецьк). 4:7. «Універ-ЛТК» (Луганськ) — «Надія-ЗНУ» (Запоріжжя). 5:0.

Бокс. Нью-Йорк (США). Тут відбулося титульне протистояння американських спортсменів. **Бернард Гопкінс** побив власний рекорд довголіття в боксі, ставши чемпіоном світу у 48 років(!). У поєдинку проти 31-річного чемпіона IBF Теворіса Клауда він продемонстрував відмінну роботу в захисті, чудову фізичну підготовку і, як завжди, надвисокий боксерський інтелект.

Клауду вдалося виграти кілька раундів, але загалом у ринзі домінував його суперник, тому рішення суддів ні для кого не стало сюрпризом — 116:112, 116:112, 117:111 на користь Бернарда Гопкінса.

Як Тайсон журналістів виправив

Під час інтерв'ю журналістів Grantland Network Джале-на Роуза (колишній гравець НБА) та Білла Симмонса зі знаменитим суперчемпіоном з боксу Майком Тайсоном стався доволі цікавий епізод. Коли один із них назвав братів Кличків росіянами, Залізний Майк виправив співрозмовника.

«Коли ти був чемпіоном світу, — сказав Джален Роуз, — всі знали, хто чемпіон. Навіть ті, хто ніколи не бачив твоїх боїв. А нині такий період в боксі, що є два чемпіони у надважкій вазі, але ніхто їх не знає». «Знають тільки, що вони росіяни», — додав Білл Симмонс. На що Тайсон відповів: «Вони не росіяни, а українці».

У сяйві нагород

Біатлон. Сочі (Росія). Етап Кубка світу. Українські спортсменці продов-

жили завойовувати нагороди і в столиці наступних зимових Олімпійських ігор. Знову порадували дівчата — вони піднялися на срібну сходику

Срібний кuartет.

п'єдесталу пошани в естафеті. Друге місце здобували **Юлія Джима, Олена Підгрушна, Валентина Семеренко і Марія Панфілова.**

1. Німеччина — 1:09.27,1 (1+7); 2. **Україна — +11.9 (0+6);** 3. Норвегія — +21.2 (0+10); 4. Польща — +51.6 (2+8); 5. Франція — +1:05.4 (2+6); 6. Росія — +1:30.0 (0+6).

Є нагорода і в наших чоловіків в індивідуальних перегонах на 20 км. **Сергій Семенов з Чернігова** виборов бронзову медаль (+31.9 (0+0+0+0)). Першим фінішував **Мартен Фуркад (Франція)** — 49:40.6 (1+0+0+0), другим — **Андреас Бірнбахер (Німеччина)** — +6.9 (0+0+0+0).

Фото з сайту www.biathlonworld.com.

Сергій Семенов.

Крейсерська хода «Чорноморця»

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 20-й тур.

8 березня. «Металург» Д — «Іллічівець». 0:0. 1 500 глядачів. **Рефері** — Даньковський (Київ). На 77-й хвилині **Мораес («Металург»)** не реалізував пенальті (відбив воротар Худжамав).

9 березня. «Металург» Зп — «Таврія». 0:1. 3 150 глядачів. **Рефері** — Біло-

кур (Донецька область). **Гол:** Гуменюк, 77.

«Кривбас» — «Зоря». 3:0. 1 985 глядачів. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Голи:** Самодін, 26, 63, Вернидуб, 59 (у власні ворота).

«Карпати» — «Чорноморець». 1:2. 10 750 глядачів. **Рефері** — Абдула (Харків). **Голи:** Худоб'як, 50 — Бурдужан, 61, Джемже, 71.

10 березня. «Говерла» — «Дніпро». 0:1. 4 150

глядачів. **Рефері** — Кутаков (Київська область). **Гол:** Петров, 68 (у власні ворота).

«Ворскла» — «Шахтар». 0:1. 6 050 глядачів. **Рефері** — Бойко (Київська область). **Гол:** Адріано, 19.

«Волинь» — «Динамо». 0:2. 7 500 глядачів. **Рефері** — Можаровський (Львів). **Голи:** Ярмоленко, 51, Гармаш, 70.

«Арсенал» — «Металіст». 1:2. 2 520 глядачів. **Рефері** — Кузьмін (Миколаїв). **Голи:** Мартинюк, 7 — Соса, 2, Жажа, 12.

Ігри цього туру не завжди відбувалися в комфортних погодних умовах. Особливо важко було учасникам матчу в Луцьку. Там все нагадувало метеорологічну ситуацію, котра виникла у Загребі під час завершального поєдинку групового турніру Ліги чемпіонів. Тоді у грудні на полі стадіону «Максир», як і в центрі Волині, грало київське «Динамо», а у складі господарів виступав Домагой Віда. Тепер він — киянин і зробив внесок у перемогу підопічних Олега Блохіна над лучанами.

Перевага «Динамо» більше відчувалася в другому таймі. А от у першому господарі грали самовіддано, не жаліючи

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	19	0	1	57—10	57
2. «Дніпро»	13	5	2	35—13	44
3. «Металіст»	13	3	4	40—18	42
4. «Динамо»	13	2	5	37—16	41
5. «Чорноморець»	11	3	6	24—20	36
6. «Металург» Д	7	6	7	26—25	27
7. «Іллічівець»	7	5	8	21—17	26
8. «Зоря»	7	4	9	21—26	25
9. «Кривбас»	7	4	9	22—30	25
10. «Таврія»	7	3	10	13—23	24
11. «Волинь»	6	5	9	19—29	23
12. «Арсенал»	6	5	9	19—31	23
13. «Карпати»	6	4	10	26—30	22
14. «Ворскла»	5	5	10	18—24	20
15. «Говерла»	2	5	13	19—42	11
16. «Металург» Зп	0	3	17	5—48	3

себе. Щоправда, не завжди вони діяли в рамках правил, але, як відомо, футбол — не балет. І серйозне чоловіче протистояння, запальна боротьба, погодьтеся, надають матчу привабливості.

Втім, не тільки динамівцям було важко. І решта вітчизняних грандів здобували перемоги, як кажуть, із натугою. Звичайно, клас «Дніпра» і «Говерли» помітно відрізняється. Однак ужгородці діяли гідно, виявили характер, і це була вагома компенсація майстерності.

І «Шахтарю» довелося докласти чимало зусиль у Полтаві, щоб здобути мінімальну перемогу. Нарешті, «Металіст» також помучився з «Арсеналом», котрий фактично не мав підготовки в зимовий період. Здавалося, що

«гармашів» можна взяти без особливих зусиль. Однак кияни не жаліли себе і були близькі до того, щоб врятувати матч на останніх хвилинах, коли шансом не скористався Гоменюк. А тим часом упритул до лідируючої групи наблизився «Чорноморець». Підопічні Романа Григорчука перетворилися на безздатну згуртовану команду, яка в дев'яти останніх матчах здобула вісім(!) перемог і лише один поєдинок зіграла внічию. Блискучий результат, чи не правда? У зв'язку із цим особливий інтерес викликатиме матч 21-го туру, в якому «моряки» зіграють на «Донбас Арені».

На знімку: грають «гармаші» і харків'яни.

Фото Павла КУБАНОВА.

Залишилися без тренера

Чемпіонат ПХЛ України. Плей-оф. Матчі 1/2 фіналу. **9 березня.** «Компаньйон-Нафтогаз» (Київ) — «Сокіл» (Київ). 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).

«Динамо» (Харків) — «Донбас-2» (Донецьк). 3:4 ОТ (0:0, 1:2, 2:1, 0:1). Після цієї зустрічі наставник динамівців Дмитро Якушин заявив, що залишає команду. Таке рішення він пояснив скрутним фінансовим становищем у клубі:

— Дуже важко налаштувати команду, коли виходимо, а у нас немає ключок. У «Дон-

басі» отримують зарплату, створено гідні умови, а у нас навіть у воротаря Віталія Труса ключки не було перед зустріччю...

10 березня. «Динамо» — «Донбас-2». 1:6 (0:0, 0:4, 1:2). Рахунок серії — 0:2. «Компаньйон-Нафтогаз» — «Сокіл». 3:4 Б (0:1, 2:0, 1:1, 0:1). Рахунок у серії — 1:1.

Наступні матчі серії відбудуться завтра.

На знімку: момент другого поєдинку київських клубів.

Фото Павла КУБАНОВА (спеціально для «Голосу України»).

Над номером працювали: **Віталій СУДДА, Тетяна УВЕРОВА, Наталя ЯРЕМЕНКО.**

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Літсування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця). Для підприємств і організацій: 60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота). Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 28872

Макет, верстка — редакція газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

